Ma
3014

Boden

Friesius,
Principum Habsburgi Austriacorum
stemma

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0001

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0002

SERENISSIMORVM POTENTISSIMORVMQVE PRINCIPVM HABSBVRGI-AVSTRIACORVM STEMMA.

ORIGO. RES GESTÆ.

Quatuor Schematibus à PHARAMVNDO Francorum Rege ad hæc vsque tempora deductæ.

Iconibus, Emblematibus, Inſignibus illuſtratæ.

1893/94 S. 1120

Studio ac labore THEODERICI PIESPORDII Sereniſsimis Belgarum Principibus à Secretis.

Sumptibus eiuſdem & THEODERICI MERCELII Sereniſsimarum Celsitudinū suarum domeſtici.

BRVXELLÆ CVM GRATIA ET PRIVILEGIO.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0003

KOEN. BIBL. DER UNIVERS. HALLE

Ma 3074, 2°

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0004

SERENISSIMIS, POTENTISSIMIS, PIENTISSIMIS, BVRGVNDIONVM ET BELGARVM PRINCIPIBVS.

ALBERTO ET ISABELLÆ

CLARÆ EVGENIÆ, HISPANIARVM INFANTI, AVSTRIACIS FELICITATIS PVBLICÆ AVCTORIBVS, SALVS, GLORIA, ÆTERNITAS.

CLEMENTISSIMI PRINCIPES.

MAGNA omninò felicitas eſt, ſub optimis Principibus viuere; mea quidem in hoc maior quòd non viuam tantum, ſed propriore quodammodo beneficio vitam orſus ſim. Nam vt primum rationis in me vſus vigere cœpit, ſimul labores mei Sereniſſimis Celſitudinibus veſtris ſacrati ſunt, ſuaues labores, quia tam benigno beneuolentiæ radio mitigati. Quippe in rebus Germanicis munus ſuſtinui, & iucundum fuit pro virili impendere, quantum à Deo & Naturâ acceperam. Adieci igitur laboribus labores, ſtudium ſtudio, & à totâ quæſiui familiâ Auſtriacâ, quod potiſſimum Sereniſſimis Celſitudinibus veſtris deuouerem. In re tam magnâ tamque felici, quomodo infelix eſſem? Sed & occaſione excitatus, animos ſumpſi, & rem viribus maiorem aggreſſus ſum. Etenim cum Imperiale ſtemma a CAROLO MAGNO ad hæc vſque tempora mihi deductum eſſet, quod familiam Auſtriacam longè ſupra Carolinam efferret; proceſſurus his auſpicijs ad prolixiorem aliquando narrationem: placuit parui momenti tabula, atque ilico monitus fui, vt Cæſarum Auſtriacorum ſeriem ſecundum Gerardi de Roo ſcriptum, delinearem. Feci, & ſucceſſiſſe conatum hinc potiſſimum intellexi: quia ad plenum concinnandum compendiũ excitatus ſum. Qui ſtimuli! Addidi & auxi vota; vt non quid ingenium meum pateretur, ſed quid ſtemma poſceret, exprimerem. Itaque ſexennium integrum ſerio iam impendi, & pro ingenij mei bolide, quatuor hiſce ſchematibus ÆTERNÆ FAMILIÆ VESTRÆ originem, per tot Auctorum anfractus, è vero (vt ſpero) fonte, inuſitato hactenus modo, deriuaui. Illud verò opus, quale quale ſit, nunc ad SER.MARVM CELSITVDINVM VESTRARVM pedes humiliter depono, & hoc ſigno æternum cultum meum obſequiumq; teſtari audeo: paruo, & intra familiam, apparatu; ſed magno, quia familia deſcripta eſt. Et quid? Magnum erit, quicquid facili vultu & manu ſuſceperitis. Equidem vt obiter conſilij mei neceſſitatem excuſem, contrahere debui, quia ſchemata erant: Satis mihi erit. Si Sereniſsimis Celſitudinibus veſtris, Si ceteris Auſtriacis Principibus, nunquam intermorituris, placuero. Hac ſpe & fiducia erectus rogare audeo, ô AVSTRIACI PRINCIPES, vt clientis veſtri labores foueatis, & veſtro hoc opus patrocinio patiamini commendari. DEVS TER OPT. MAX. Sereniſsimas Celſitudines veſtras totamque Auguſtiſſimam familiam Orbi Chriſtiano incolumem perpetuo ſeruet. Ex vrbe veſtrâ regiâ Bruxellenſi ipſis Kal. Ianuarij anno reparatæ ſalutis, Milleſimo ſexcenteſimo decimo ſeptimo.

SERENISSIMARVM CELSITVDINVM VESTRARVM

Æternum deuotus

Theodoricus Pieſpordius.

A. **IOANNES TRITHEMIVS** Abbas Spanheimenſis, libro II. de origine Francorum.

Tandem Lotharius obijt anno Chriſti &c. 564. Ind. Rom. xij. filios relinquens quatuor. Et poſt pauca: B. *Secundo genitus Lotharij fuit GVNTRAMVS; qui Aurelianis, & in Burgũdiâ regnauit annis xxxiij. & obijt an. 597. duos relinquẽs filios: THEODEBERTVM, & THEODORICVM &c.* Et iterum periodo ſtatim ſequenti: *Theodebertus natu maior genuit SIGEBERTVM. Sigebertus autẽ genuit ODOBERTVM Odobertus autem genuit ODOBERTVM, GVNTRAMVM, & ADELBERTVM fratres. Odobertus autẽ iunior genuit Luitfridum.* Tandem ſubiungit: *De iſto Luitfrido Genealogia Comitum de Habſburg, ad vſque Rudolphum Regem Rom. & vlterius in Maximilianum continuatur.* Poſtremo vero hæc addit:

C. C. *Sed lineam eius Genealogiæ rectam, in præſenti loco non potui continuare.* Ergo non vult vt priorem iſtam: ſed alteram eius opinionem amplectamur. Ego ferè credo (quandoquidem Guntramo, ex eiuſdem teſtamẽto, Childebertus nepos ex Sigeberto fratre; & huic Theodoricus minor natu filius in regno Burgundico ſucceſſit:) ſcriptorum aliquem, hoc fundamento, Theodoricum & Theodebertum fratres, pro Guntrami filijs habuiſſe; & ex hoc principio errorem illum ad poſteros tranſijſſe, quo etiam Ioannem Marium in libro ſuo, de Illuſtrationibus Galliæ Belgicæ, ſeductum fuiſſe notaui.

D. Alteram opinionem priori contrariam Trithemius in compendio ſuo habet his verbis: *Anno Lotharij Regis Francorũ xiij* (qui fuit ſalutis noſtræ 600.) *obijt HILDEBERTVS Rex Francorum Aurelianis, qui filius erat Sigiberti Regis, qui Lotharij, qui fuit Clodouei primi Regis Chriſtiani. Reliquit autem filios duos THEODEBERTVM & THEODORICVM.* Et paullo infra: *Theodebertus autem Rex miſerabili ſorte peremptus, tres filios, & vnam, vt legitur* (non ergo hæc ex ſeipſo ſcripſit Trithemius) *ſpecioſiſſimam filiam reliquit. SIGEBERTVM videlicet, GVNTRAMVM & LOTHARIVM. Nomen filiæ nuſquam repperi.* Sic ergo non ex GVNTRAMO, ſed ex SIGEBERTO eiuſdem fratre, & CHILDEBERTO Guntrami filio adoptiuo, THEODEBERTVS maior natu filius, & ex hoc SIGEBERTVS ille exul, à quo Auguſtiſſima familia HABSBVRGI-AVSTRIACA (ſic à me ad differentiam alterius Babenbergicæ appellata) deriuatur.

E. *Mortuo* (anno 514.) *Clodoueo Rege, Hunibaldus, ſuam quoque de origine Francorum in xviij. libris diſtinctam finiuit hiſtoriam; tempus complectens annorum non minus* 980. Et tertiâ ab hac ſtatim lineâ ſubdit: *Quæ vero ſequuntur in hoc Annalium noſtrorum ſecundo volumine, ex auctoribus deſumpſi, quorum iſta ſunt nomina.* F. Viginti nouem exinde citat auctores celeberrimos, quos apud ipſum Lector videat. Poſt hos addit quod maximè notandum. G. *Ex præſcriptis, alijsque diuerſis Hiſtoriarum ſcriptoribus: duo, quæ ſequuntur, Annalium noſtrorum volumina ſcripſi, non ſine magno labore. Propterea quod multa ſit inter Hiſtoriographos diuerſitas, non ſolum in annis, ſed etiam in geſtis atque nominibus perſonarum; quod mihi non parum auxit laborem, cum ſæpius alicui adſcribitur, quod alius geſſit, vel dixit; & quod alio factum eſt anno, in iſto factum eſſe narretur: & res geſtæ quæ ab iſto ſic, aliter ab alio facta dicantur.* H. *Cum ergo mearum non ſit virium, tantam hiſtoriarum poſſe concordare diſſonantiam: illorum ſequor ſententiam quos ab inuicem inuenio minus diſcrepaſſe. Quod non vniformiter in ſingulis, ſed in quibusdam potuit obſeruari.*

I. Petrus Matthæi Hiſtoriæ ſuæ Francicæ parte I. libro I. narratione IV. de Philippo II.

Il a eſté le plus grand de ſa maiſon, ſoit qu'on en tire la ſource de RAOVL Empereur Conte de Habsburg en Argau, ou de Theodebert Conte de Habsburg aux vallées de Voge ſur la Moſelle. Ibidẽ ad marginẽ addit: *THEOBERT Roy d'Auſtraſie, fils de Childebert, Roy de Bourgoigne, fut pere de SIGEBERT pere de OTBERT, & Theobert, Contes de Habsburg en Voge l'an 625.* Purum putũ Gallicũ pono, ne tranſlatione Lectorẽ detineã, tum quod iam omnibus ferè lingua Gallica cõmunis ſit. Sic etiã minus de integritate noſtra dubitandum.

K. Idem Petrus Matthæi in Genealogia ſuâ Regum Franciæ ſtirpis Capeticæ.

Ludolphe troiſieſme fils d'Arnulphe Duc de Moſelle, autrement appellé Flodulphe, & par quelques vns Clodulphe, regna trente ans, mourut l'an 689. de Marie fille de France eut Martin, que Paule Emile appelle couſin de Pepin, & Blondis ſon frere, Maire du Palais de Thiery Roy d'Auſtraſie, fut tué par Ebroin Maire du Palais du Roy de France, il fut 37. ans Duc de Moſelle & mourut l'an 710. Laiſſa de Beatrice d'Ardenne Childebrand &c.

Et paulo

PRAEFATIO.

REM ſatis arduam aggredior: Candide Lector. Non enim deerunt qui pro affectu ſuo opus meum calumniabuntur: nec etiam qui laborem (vt ſpero) ſtudiumque æſtimabunt. Iſtos non curo. Familiare namque id eſt: & nihil minùs ab ijs, qui talia conantur, expectandum. Ab his autem, nil niſi verum expecto, ac expeto. Pleraque quæ hactenùs latuerunt, aut non omnibus innotuerunt, aut non ſatis explicata fuerunt: ſicuti noua ſunt, & veluti mira; fortè non apud omnes fidem inuenient. Non tamen propterea damnanda, niſi contraria probentur. Equidem ſi vera: non diſpliceant, non inuideant, non pro adulatione habeant. Si quæ hinc indè coniecturæ; nec hæ alijs (in hâc aut ſimili præſertim materiâ) raræ, nouæ: ſi abſurdæ, reijciantur; ſin minùs, non improbentur. Hoc ſaltem ſciat, nihil eorum, quæ probo, me fingere; auctores enim ex quibus ea deſumpſi, reſpondebunt. Si quæ in principio apud alios contraria; talia abſque fine in hiſtorijs illius ſæculi, & quidem in multis quæ veriſſima habentur. Quare arripiat G.H. Lector hoc loco Trithemij doctiſſimi viri ſententiam (G. H.) & ſibi ſatisfaciat. Aliqua cuipiam minus concinnè dicta videbuntur. Sed is ſciat me ex vſu, & lectione, plus quàm ex arte ſcribere. Dummodo quæ ad rem faciunt, menſuram ſuam habeant; reliqua ſibi quiſque quo placuerit depingat ſtylo. Si meliora, aut alia addi poſſe arbitrabitur: ſubiungat. Sibi ſoli tamen gloriam non adſcribat; quia inuentis addere, aut tollere: facile eſt. Si quæ hinc inde errata, excuſet: cum nec libri, qui quotidiè minore labore & ſumptu eduntur, abſque mendis. Mentem noſtram potiùs, quàm ſculptoris manum, inſpiciat. Et hæc, ante omnia, Lectorem monitum volui; iam ad materiam ipſam progrediamur.

Probatur familiæ origo, I. Ex diuerſis ſcriptoribus Germanicis & Gallicis.

PRINCIPVM HABSBVRGI-AVSTRIACORVM verã originẽ, a fonte ipſo deducere conor; & in eo duas, apud Scriptores, opiniones potiſſimùm inuenio. A PERLEONIIS Romanis alij quippe familiam deriuant, & Petrum III. Perleonium, Alberti ſapientis patrem, Rudolphi I. Auguſti auum conſtituunt. Alij verò à FRANCORVM, & AVSTRASIAE, BVRGVNDIAEQVE REGIBVS MEROVINGICIS, originem ſumunt. Tertiam ſibi ſolus Franciſcus Guillimannus nuperrimè præſcripſiſſe videtur. Priorem ſatis ille ipſe diſcuſſit Habsburgiaci ſui libro I. capite II. & alibi. Et ſanè quid verè de illa ſentiendum, Hiſtoriæ noſtræ ſeries ſuo loco clariſſimè indicabit. De Guillimanni Theodibaldo, aut VVelibaldo, aut qualicumque illo ignoto nomine; infra dicemus. Secundam opinionem A.B. nos amplectimur. A. B. D. Hanc Ioannes Trithemius vir celeberrimus, patriota D. meus, iam antea natam, Orbi omnium primus manifeſtam fecit, non ex ſeipſo F.G. finxit. F. G. Viginti nouem enim ſcriptorum ſuorum citat auctores per-Illuſtres, quorum plerique eiuſdem ſæculi teſtes, ex quorum aliquo, aut pluribus, ea quæ in hanc opinionem & materiam tradit, ipſum deſumpſiſſe oportet. Quin Matthæum Theuetum Gallum, Regis Francorum ſuo tempore Coſmographum, illa ipſa, non tacitè, ſed publicè ferè conceſſiſſe, & probaſſe, non incertum. In Elogio enim quodam ſuo, quod ad vtriuſque memoriam operi Trithemij inſertum eſt, laudibus in cœlum ipſum extollit, quod vix feciſſet, ſi ea quæ de SIGIBERTO AVSTRASIO tradit, pro falſis habuiſſet. Imo pro munere & officio ſuo ſeſe certè B.D. oppoſuiſſet. Sed, quia duas B. D. Guillimannus, apud præfatum Trithemium, animaduertit opiniones, vt contrarias & diſcrepantes: abſque vllo alio reC. ijcit fundamento. Forte enim non notauit ea, quæ à primâ ſtatim opinione C. ſubijcit, vbi lectorem ad alteram vt potiorem remittit. Ex Hunibaldo (qui non ſcripſit niſi vſque ad annum 514. & quæ de Sigeberto Trithemius habet plus integro poſt ſæculo primùm acciderunt) tradit, illa, quæ de Sigeberto adducit, deſumſiſſe Trithemium: hac mente (credo) vt eò magis illius ſcripta confunderet, ſua probaret. Sed ne Lector ſeducatur, & vt auctoris integerrimi candor, GuilE. limanni error appareat, ipſa Trithemij verba appoſui: E. quæ mihi, & lectori ſufficiant, vt non facilè contrarium de illo ſentiat. Hoc igitur Auctore, præcipuè ſub Maximiliano I. Auguſto (quo æuo quilibet benedictionem illam a vatibus, cœlitus promiſſam, incrementum, potentiamque Auguſtiſſimæ familiæ admirati, adorare, & adulari cœpit, antea parum de illius origine ſolliciti: quæ ſanè occaſionem dedere, vt in ipſo auo Rudolphi I. diſſentirent) innotuit, gentem HABSBVRGI-AVSTRIACAM à primis illis Francorum, Auſtraſiæ, Burgundiæque Regibus Merouingicis defluxiſſe. Hunc alij ſecuti. Quidam tamen aliâ viâ ex illis ipſis Merouingicis Sigebertum, & Ottobertum, deducere conati ſunt. Contra quos ego plura, quàm iam VVolfgangus Lazius, & ipſe Franciſcus Guillimannus ſcripſerunt, adducere neſcio. Hos lector conſulat, potiora ego vota ſequor, & EX PRAEDICTIS MEROVINGICIS PER SIGEBERTVM ILLVM AVSTRASIVM THEODEBERTI REGIS AVSTRASIAE FILIVM, CHILDEBERTI NEPOTEM, SIGEBERTI PRONEPOTEM, Principum Habſburgi-Auſtriacorum familiam, in lineâ deſcendenti, quatuor ſubſequentibus ſchematibus demonſtro. Nec adeò miror Scriptorum, in hac familiâ deriuandâ, diſcrepantiam: idem quippe eſt apud multas alias. Sic nec de Merouingicorum: nec de Carolingicorum: nec de Capeticorum, primo, & communi progenitore, & patre conueniunt. Non tamen ideo ex aëre defluxerunt, ſed ex aliquo non infimæ ſortis viro ortum habuiſſe credibile eſt.

Trithemij autem, & aliorum ſcriptorum Germanicorum opinionem, eò audactiùs quoque amplexus ſum: quod præter illos, etiam pleroſque Scriptores Gallicos, multa in eandem ſententiã adduxiſſe, cõceſſiſſe, & velut cõfirmaſſe, reperiam.

I. Sic I. Petrus Matthæi, Gallus, nouiſſimus rerum Francicarum ſcriptor, non ſolum ex Theodeberto Rege Auſtraſiæ Sigebertum, & ex hoc Ottobertum natum eſſe, expreſſis concedit verbis: ſed quaſi adſerit & affirmat, imo etiam confirmat ea quæ de vtroque Habsburgo. Denique quod plus eſt, & apud nullum K. hactenùs ſcriptorem Germanicum repperi: tradit K. Beatricem quandam, filiam Habsburgi Comitis, eius qui domus Auſtriacæ Caput fuerit, nuptam fuiſſe CHILDEBRANDO filio Martini Ducis Moſellanici, nepoti. S. Clodulphi, S. Arnulphi S. R. Imperij Marchionis ad Schaldim (qui præter Clodulphum etiam S. Anſegiſum S. R. Imperij Marchionem, & ex S. Beggâ vxore, Diuæ Gertrudis ſorore, Brabantiæ Ducem Carolingicorum progenitorẽ filium habuit) pronepoti: peperiſſe THEODORICVM; & ex his familiam modernam Regũ Franciæ Capeticam deriuaſſe. De quibus conſule ſchema noſtrum primum, & tertium. Et hæc quidem non ex ſe ipſo habuiſſe Petrum Matthæi, inde præſumo, quod etiam L. ALPHONSVS DELBENE L. familiam Capeticam in hiſtoriâ ſuâ de Regibus Trans-Iuranis eodem omninò modo deriuari ad obſtinationem vſque adſerat. Quamquam ibi nihil de Beatrice iſtâ; quod parum intereſt, Quiâ ibidem Lectorem ad alium

PRAEFATIO.

ad alium quendam librum ſuum remittit, in quo idem forte tradit. Et ſic Petrus Matthæi, aut ex hoc, aut ex alio probato auctore ſcripſerit, illa quæ de Beatrice adducit. Quis enim talia abſque teſte fide digno prodere auſit? Itâ Richardus VVaſſenburgius Archidiaconus Virtunenſis, in hiſtoriâ ſuâ de Antiquitatibus Galliæ Belgicæ lib. 2. Genealogiam Imperatoris Caroli V. (quam anguſto hoc ſpatio addere difficile foret) eodem omninò modo ex Theodoberto & Sigeberto M. deducit, ipſum Lector conſulat. Sic Iacobus Eſplincard, M. familiam à Francorum Regibus de patre in filium deriuari, expreſſis concedit verbis, imò & ea N. quæ de vtroque Habsburgo. Sic Antonius du Verdier N. ea quæ de Habsburgicorum primo dominatu Trans-Iurano, quæque de illorum inſignibus gentilitijs traduntur, atque ſic etiam quæ de ſtirpis origine, apertè concedit & confirmat. Et ſic nec ipſos Gallos Familiæ Auſtriacæ gloriam, quam à maioribus habet, inuidere videmus. Si tamen Ludouicus de Mayerne, Turquet, Fauynus, aut alij, contrarij aliquid habent; & alij, vbi de bello fraterno inter Theodebertum & Theodoricum agunt, ea quæ de Sigeberto Theodoberti filio ex Germanis & alijs deducimus omnimò prætereunt: non adeò curo. Quippe plus æquo quidam breuitati ſtudent; alij gentis immaculatæ, religionis aut nationis odio; alij alio affectu aut reſpectu duci potuerunt.

II. A poſſeſſione continua Alſatiæ, iam ab ipſo Ottoberto ad hæc vſque tempora.

Et neſcio ſanè vnde veriùs familiam deriuare potuiſſent. Certum enim, & vltra omne dubium eſt, quòd Auſtriaca familia Alſatiam (Superiorem puta) à multis retrò ſæculis tenuerit. Deinde non eſt qui adſerat, quando, aut à quo Principatum, & titulũ illum Auſtriaca familia acceperit. Imò ipſe Ottobertus, à Guillimãno, & infra in cõmuni poſterorũ Epitaphio, Alſatiæ, & Briſgouiæ Lãdgrauius appellatur. Sic Lazius, Hẽningius, Reuſnerus, ipſos, à Babone, ferè omnes inſcribũt. Sic Albertus (aut Adelbertus) Rudolphi primi auguſti proauus, ſic Rudolphus auus, & Albertus pater, in inſtrumẽtis Imperialibus, & alijs, intitulati fuerũt, vt ſchemate noſtro tertio in vitâ illorum docemus. Prouinciam iam ab Ottoberto tenuiſſe, præter inſcriptionem iſtam Auctorum, ipſa notoria regionis poſſeſſio, & vallis illa Ottobertina, quæ ab illo ipſo nomen habet (vulgò Ottbrechſtal dicta) itidem monaſteria, loca pia, arces, quæ ab ipſis, non paruo numero, primordia habuerunt, teſtantur. Munſterus habet Alſatiam olim fuiſſe ſub regno Alemannorum, quos Clodoueus Magnus anno 500. ſibi ſubiugauit, eodem Munſtero & Tilio teſtibus. Sic ab eo tempore Alſatij ſub eiuſdem ſucceſſoribus fuerunt. Et quidem poſſedit illam Theodoricus II. Burgundiæ Rex, ex cuius ceſſione ad Theodobertum fratrem ſub annum 615. peruenit: ſed ab huius clade & cæde iterum Theodorico victori; ab ipſius verò obitu Lothario II. Francorum Regi patrueli ceſſit. Is anno (ſecundum Trithemium) 618. Sigibertum, Theodeberti filium exulem (vt infra pluribus) Ducem Alemanniæ inſtituit, eidemque in ea præter Heluetiam (in qua Vindoniſſa) & alia; imò etiam Alſatiam (puta partem tantum regionis) commiſit. Scribit enim Fredegarius Scholaſticus cap. 43. Chronici ſui, ad annum 618 de eodem Lothario his, & ijsdem fere verbis Aimo: *Clotharius cum in Aleſatia in villa Maurolegia (hodie Marley) cognomento, cum Bertrude Regina acceſſerat, pacem inſectans multos iniquè agentes gladio trucidauit.* Quod me dubium tenet, an non hoc tempore diuiſio illa prouinciæ facta fuerit in ſuperiorem & inferiorem. Quicquid eſt ſi Ottobertus Alſatiam ſuperiorem tenuit, & (vt ſupra docuimus) poſteri tenuerunt; à poſtremis ſanè eiuſdem poſſeſſoribus, Franciæ, Auſtraſiæ, Burgundiæ, & Alemanniæ Regibus, oportet illum ad Ottobertum deuoluiſſe. Quo iure? Succeſſionis, Donationis, aut armorum. Certè ſi armis Prouinciam acquiſiuiſſent, plura de illo ſcriptores haberent. Donatio autem reſpectu ſanguinis, aut obſequiorum, fieri ſolet. Si Regibus, prouinciæ poſſeſſoribus, obſequia talia præſtitiſſent, quæ ſimilem donationem meruiſſent: magna & multa ſanè fuiſſent, nec ſilerent ea hiſtoriæ. Si quis ex poſteris eius, ab Imperatorum quopiam, Prouinciam ſuſcepiſſet, vti Hermãnus Kiburgi Comes ab Ottone I. & Theodoricus Conradi Sapientis filius (à quo Henricus II. Alſatiæ Inferioris Landgrauius, familiæ vltimus, qui obijt anno 1238) ab Ottone III. apud ſcriptores ditionis illius ſuâ vterque parte inueſtiti perhibentur: non in tanto verſaremur dubio. Reſpectu ergò & iure ſucceſſionis & ſanguinis, & vt hæres vltimi poſſeſſoris Theodoberti Auſtraſiæ Regis, ex donatione illa Lotharianâ per Sigebertum filium, Ottobertus nepos Alſatiam ſuam (ſuperiorem ſcilicet) & cætera habuiſſe, & cum alijs ad poſteros tranſmiſiſſe, credibile, imò vix dubitandum eſt. Atque ità Auſtriaca familia potiori iure ab his, quàm ab vllo alio, aut Perleonio, aut VVelibaldo deriuanda. Quod eodem, aut ſimili omninò argumento, & fundamento, ex ipſo Guillimanno à poſſeſſione ditionis & Caſtri Vindoniſſenſis, infra probatur confirmaturque. Sed O. lege, Lector, quæ O. de hac Habsburgicorum Alſatiâ ipſe Guillimannus; & vide quàm non longe ab hâc opinione noſtra abſit

III. Ab inſignibus gentilitijs Habsburgicis.

QVIN ſi quæ Lazius, & Verderius de Habsburgicis Inſignibus gentilitijs Leone illo purpureo coronâ redimito in campo aureo, tradunt, vera ſunt: non eſt quod vltra originem inquiramus. Et quidem omnino mihi perſuadeo, ſi Rex Lotharius Theodoberti poſteros ſupprimere voluit & ſuppreſſit, ipſiſque regnũ & regiũ Auſtraſiæ titulum abſtulit, vix ipſis pura puta Franciæ, Auſtraſiæ, aut Burgundiæ inſignia reliquerit; quia fuiſſet maioris, imò æterni odij monumentum, & fomentũ. Vnde crediderim noua & mutata illa Clodomiriana potiùs (quo ſaltem aliquod indicium verum regij ortus exulibus maneret) quàm alia antiquiora & veriora cõceſſiſſe; atque eò magis hæc Burgundica, quàm Auſtraſiana, quia Alſatia & Vindoniſſa quondã, ſub Imperio Burgũdico fuerunt. Iam ad Guillimannũ pergamus.

Contra Guillimanni opinionem nouam VVillebaldinam.

Hic Habsburgiaci ſui lib. 2. cap. 3. in antiquo quodam apud Eremum Deiparæ Matris vitarum codice ITAE Lotaringicæ (de qua ſchemate noſtro 3.) Rapotonis VXORIS exceſſum tradit his verbis: *X. KALENDAS AVGVSTI OBIIT, ITA COMITISSA, VXOR COMITIS RADEBOTONIS DE VINDONISSA.* Quibus & alijs probat Vindoniſſam Habsburgicos poſſediſſe, vt poſſederunt. Et paginâ ſtatim ſequenti ſcribit THEODIBALDVM quendam Comitem Vindoniſſæ (vt ille ipſum appellat) vnà cum Vrſino (qui Maximo, vltimo Vindoniſſæ, & Conſtantiæ primo Epiſcopo poſt Rudolphum tertius ſucceſſerit) ſub Dagoberto Magno communibus opibus templum Diui Martini Vindoniſſæ fabricaſſe, & eius rei ibidem ſequentem ſupereſſe memoriam. *Quamuis* (ait) *propter literarum ex antiquitate & materiâ fugam incertum an Theodebaldus, an Velibaldus legi poſſit an debeat. Inſcripto talis eſt:*

IN

Et paulo poſt: *CHILDEBRAND Duc de Moſelle eſpouſa BEATRICE FILLE DV CONTE DE ASPOVRG, CHEF DE LA MAISON D'AVSTRICE, DE LAQVELLE IL EVT THEODORIC.* Sed ne Lector hic impingat, quod Aſpourg (pro Habsbourg) ponatur, nihil hoc exteris noui; immo ipſi Germani, Guillimanno teſte, alibi Habsburg, alibi Habesburg, alibi Habisburg, alibi Hauegesburck ponunt. Patrem quidem Beatricis non nominat, ſed potuit ille pro annorum ratione fuiſſe Ottobertus & ferè ipſe Sigibertus. Quin apud VVaſſeburgium, & alios, repperio Sanctum Eleutherum Martini filium natu maximum, Childebrandi fratrem (qui anno 692. relicto mundo heremita factus eſt) vxorem habuiſſe Beatricem filiam Sigisberti Comitis de Hasburg, quam ferè præcedentis amitam fuiſſe dixerim.

L. Alphonſus Delbene Epiſcopus Albienſis, Henrico IV. Francorum Regi a Conſilio Secretiore, hiſtoriæ ſuæ de Regibus Trans-Iuranis & Arelati lib. II.

Hoc vnum ſupereſt, vt dicemus, familiam Hugonis Capeti non à Principibus Saxoniæ, vt nonnulli hiſtorici tradidere, originem antiquitus ſumſiſſe: ſed à Regio Stemmate Arnulphi. ROBERTVS igitur, Andegauorum Comes, & Hugo Abbas patrem habuerunt THEODORICVM, auum CHILDEBRANDVM, proauum MARTINVM, tritauum CLODVLPHVM filium S. ARNVLPHI, fratrem Angegiſi, patrem PIPINI Craſſi, a quibus familia Caroli Magni prodijt, & VLVAGIGI patrem S. VANDRAGILLI, vt multis rationibus & auctoritatibus docuimus, in eo libello a me edito de gente ac familiæ Hugonis Capeti origine, & typis excuſo Lugduni anno ſalutis 1595. quem libellum lector videre poterit, & ſibi ſatisfacere. Eodem etiam omninò modo Andræas Fauynus Gallus hiſtoriæ ſuæ Nauarræ lib. 3. Capeticam familiam deriuat, Childebrandi vxorem Beatricem autem ait non nominari. Nec tamen propterea Petro Matthæi minus adhibenda fides, quia ex Henrici IV. Regis Francorum mandato hiſtoriam ſuam (in qua genealogiã Capeticam adducit) ſcripſiſſe, expreſsè tradit. Nec credo quod Cenſores talia admiſiſſent, niſi meris ſcriptorum auctoritatibus conuicti fuiſſent. Nec Fauyno etiam hoc loco fidendum, quia contra hanc familiæ Habsburgi-Auſtriacæ deriuationem hiſtoriæ ſuæ lib. 15. ex profeſſo ſcribit, non maiori fundamento quam alij. SIGEBERTVM tamen etiam Theodeberti filium fuiſſe concedit.

M. Iacobus Eſplinchard in Hiſtoriâ ſuâ Imperiali ſub finem vitæ Conradi 3. de electione & origine Rudolphi I. Auguſti.

Iceux (Electores ſcilicet, qui nobis melius ſciuerint ſi Romanum, ſi Perleonium, aduenam, exulem, & vix adhuc Germanum aut qualem pro Imperij iure tenebantur elegerint) *changeans d'auis, reſolurent d'eſlire le plus ſage, le plus vertueux & valeureux Prince qui fut lors en Allemaigne, aſſcauoir RVDOLPHE CONTE DE HABSBOVRG, lequel en ligne Maſculine de pere en fils deſcendit de PHARAMOND ROY DES FRANCOIS, eſtant Seigneur de Habſbourg, depuis qu'ils ſortirent hors de l'arbre de la Royale maiſon de France, durant neantmoins la ligne maſculine, ſe conſeruant en ſon lignage l'antique ſang des François, par le cours de 850. ans, qu'il s'eſtoit perdu en la maiſon Royale de France, & és autres.*

N. Antonius du Verdier Proſopographiæ ſuæ tomo 2. lib. 5. in vita Merouei Francorum Regis de eiuſdem ominoſâ quadam viſione ſcribens ita concludit.

Ces choſes dictes, la viſion ſe tranſmua en vne figure d'homme qui portoit vne couronne d'or, & du coſté gauche vn ſceptre, du coſté droict vne eſpée nuë. Cecy ne denotoit autre choſe, ſinon que le Royaume de Frãce croiſteroit & s'aggrandiroit beaucoup: ioinct meſme depuis l'Empire Romain eſtant extirpé d'Occident, il s'aſſubiectiroit le LION, ayant vaincu le CRAPAVLT par ſa propre ſemence, Par le Lion eſtoit ſignifiée la BOVRGOIGNE, en laquelle les François de prime arriuée deuoient entrer comme hoſtes, puis comme victorieux. Car quelque temps apres CLODOMIRE fils aiſné du Roy Clouis ADIOVSTA LE LION aux armoiries d'vne COVRONNE venant du Ciel qu'il portoit en ſon eſcus, ET QVI ESTOIENT LES ANCIENNES ARMOIRIES DE BOVRGOIGNE. Ces armoiries eſcheurent depuis AVX PRINCES ET CONTES DE HABSBOVRG, QVI EVRENT LA DOMINATION DES PAIS QVI LEVR ESTOIENT TRANS-IVRAINS.

Franciſcus Guillimannus Habsburgiaci ſui lib. 2. cap. 5. de Alſatiæ ſuperioris Comitatu Prouinciali & Sequanis.

Obtinuerunt

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0006

O. *Obtinuerunt præterea Habsburgienſes, Elſatiæ ſuperioris & Briſiacæ Comitatus Prouinciales, Landgrauiatus nominant. Sed quis eius familiæ præfuit primus, quaque ratione, aut imperio cuius, vel beneficio, non adſirmauerim. Lazius, Eitzingerus Heuterus, de Roo, quique Chronica Heluetiæ & Elſatiæ ſcriptitarunt, & Coſmographus Sebaſtianus: Albertum fuiſſe memorant, Rudolphi Regis patrem, Elſatiæ primum Landgrauionem. Non deſunt qui Regem ipſum Rudolphum primum ferunt antiquo titulo Alemanniæ & Alſatiæ Ducatus. Mihi compertum eſt Rudolphum, Rudolphi Regis auum, ante patrem titulo Landgrauij Alſatiæ vſum ex inſtrumento quod ſuo loco reponam, cum Zeringenſes eâdem ſtirpe oriundi Briſiacæ Comitatum poſſiderent. IMO EX EORVM IN EA FACTIS FVNDATIONIBVS ALSATIÆ SVPERIORIS PRINCIPATVM SEMPER TENVISSE VIDENTVR. An ab Burgundis primis Regibus, AVT LOTHARIO MAGNO, & Francis poſterioribus illi regioni præfecti tanquam Landgrauen, hoc eſt, rectores & Iudices Prouinciales, quam dignitatem & officium (cum temporaria eſſet, neque ad hæredes transiret) familiæ ob egregiam adminiſtrationem, & virtutem, perpetuam & propriam fecerint.*

IN ONORE SLI
MARTINI EPI
VRSINOS EB
ES VBET(O I)E
TIBALDVS + LIN
LVLFVS FECIT.

Quibus ſubijcit: *Et prope animū induco, vt eū THEODIBALDVM ſiue VELIBALDVM eſſe credam, quem Aimo Vltra-Iuranū patriciū ſub Ludouico I. Dagoberti filio generis nobilitate & diuitijs ſeſe extolentem facit; cui frater erat Amelbertus, ſiue Adelbertus, trito genti Habsburgicæ vocabulo. Imo qui OTTOBERTI ELSATIÆ & BRISIACÆ LANDGRAVII, quem tot Auctores, tot ſententijs & contentionibus requirunt, potius genitorem credat, non aberret a tempore, loco, antiquâ Altenburgenſium potentiâ, & mecum ſentiat.*

Contra Guillimanni opinionem nouam.

Hoc tam debili fundamento, his verbis Guillimannus ab opinione aliorum ſcriptorum omnium recedens, nouam inducere conatur. THEODIBALDVM vel VELIBALDVM ex patritio, Duce vel Comite Trans-Iurano, id eſt, ditionis eius Gubernatore, Dominum & Comitem proprietarium VINDONISSAE, atque Ottoberti patrem conſtituit, & ab illo Principes prioris familiæ COMITES VINDONISSENSES & ALTENBVRGIENSES (a Vindoniſſæ Caſtro veteri) appellat. In quam Guillimanni opinionem hæc breuiter Lectorem monitū velim. Primo, quod ille ipſe ſupra expreſsè & candidè fatetur, incertum eſſe, an is quem inſcriptio indicare vult, Theodibaldus an Velibaldus legi poſſit, an debeat. Secundo, quod, eo non obſtante, illum Vindoniſſæ Comitem (quale nihil inſcriptio habet) appellat. Tertio quod iſte quem Aimo & ceteri omnes Patricium Trans-Iuranum faciunt, ab ijſdem omnibus VVelibaldus & VVilebaldus, a nullo autem Theodibaldus nec Tibaldus appellatur. Quarto quod idem VVelibaldus quoque, non anno 644. vt Guillimannus habet: ſed anno quarto regni Clodouei II. (qui cœpit regnare anno 645.) id eſt ſalutis noſtræ (vt Aimo habet) 649. ſecundum alios verò anno 653. interemptus perhibeatur. Quinto, quod VVelibaldus ille, patricius, id eſt Gubernator Trans-Iuranæ ditionis, non dominus fuit, nec Vindoniſſæ minus. Id quod ſexto ab ipſo Guillimanno expreſſis verbis diſcuſſum, probatum, conceſſum & in ſe verum eſt, & præterea eo loco vbi de tranſlatione Cathedralis ſedis Vindoniſſæ Conſtantiam agit, pluribus conſtat. Vbi prodit Childebertum II. Regē Auſtraſiæ Sigeberti noſtri auum, Ottoberti proauū Burgundiā, & in eâ Vindoniſſam, ex adoptione Gūtrami patrui accepiſſe, & ſedē Cathedralem (primum Prouinciæ & loci decus) inde Conſtantiam tranſtuliſſe anno Chriſti 597. Quo facto, illo ipſo teſte, REX abſolutum loci dominum egit. Ita prædeceſſores ſuos Burgundiæ Reges Vindoniſſæ Concilia celebraſſe, eodem capite docet. Clariſſimi abſoluti principatus actus, maximum antiquæ gloriæ monumentum. Ex quibus euidentiſſimè apparet quàm malè nomen illud incognitum, principatus & titulus Vindoniſſenſis VVelibaldo adſcribantur.

IIII. Probatur origo familiæ ex illâ ipſâ Guillimanni opinione.

Quin ſi OTTOBERTVS (vt contendit & affirmat) VINDONISSAE COMES fuit, ſi ibidem viuo adhuc patre reſedit, & eiuſdem poſteri (quod verum eſſe ex hoc etiam & illo ipſo Guillimanno iterum & alijs conſtat, quod Eliſabetha Auguſta, Alberti I. vidua, ex ruderibus Vindoniſſæ, nec longè ab eâ Monaſterium Kunigsfeldenſe ampliſſimum condidit) locum & ditionem tenuerunt, & inde Comites Vindoniſſenſes appellati fuerunt: malim ego certè OTTOBERTVM ab iſto CHILDEBERTO & eius in regno ſucceſſoribus notorijs, quam a VVilebaldo Gubernatore (ſi vnquam in ijs partibus fuit) aut illo cuius nomen ille ipſe nec legi nec intelligi poſſe ingenuè fatetur VINDONISSAM habuiſſe, atque proinde a iam dictis VINDONISSAE DOMINIS, Auſtraſiæ & Burgundiæ Regibus potius, quam a VVelibaldo aut alio, cuius nomen adhuc inquirimus, OTTOBERTVM & poſteros deriuaſſe. Sed & hic miror Guillimannum quod ea quæ ſupra de nomine illo incognito vix credit, alibi in ſententiam adducat & affirmatiuè velut, VVelibaldum Ottoberti patrem nominet. Ego certé dixerim, illum quem templum S. Martini Vindoniſſæ condidiſſe vult, fuiſſe Sanctum Tibaldum, de quo Verderius Gallus in vitâ Clodouei II. circa annum 663. his verbis: *S. Thibauld homme de ſaincte vie & conuerſation, fut fort eſtimé de ſon temps. Tout ſon ſoing eſtoit de gaigner les ames à Ieſus-Chriſt, & les inſtruire en ſa parolle. Rotbaire Eueſque de Strasbourg* (vnde credo per vicinam Alſatiam, aut ditionem Vindoniſſenſem, virum Sanctum ſedem ſuam habuiſſe) *luy porta grande amitié, auſſi pour l'amour de ſa bonne vie Childebert Roy d'Auſtraſie fonda quelques Monaſteres, l'inſtitution deſquels il commit à S. Thibauld.*

V. Ex Collatione tēporum & annorum à Pharamondo vſq; ad Rudol. I. Aug. obitum.

Hoc verò ingenuè fateor, ſi illa tam magna differentia annorum mortis S. Ruperti, qui obijt anno ſecundum Haræum 730. & S. Trutberti fratris (quem Guillimannus anno 644. martyrio coronatum aſſerit) non obſtaret; & Guillimannus Ottobertum Sigeberti noſtri Auſtraſiani exulis filium conſtituiſſet: omninò ei aſſentire deberem. Contuli quippe tempora, & annos quibus à Pharamundo ad Rudolphum I. vſque regnarunt: & plané conueniunt, vti Schemate noſtro ſecundo videre licet. Ex alia itidem parte, ſi VVelibaldum (ſecundum Guillimannum) anno 644. interemtum fuiſſe concedimus, & iterum annos quibus vnuſquiſque ſucceſſorum regnauit ſupradicto modo conferimus, eadem omninò eſt concluſio computus. Atque ita quocunque me verto, iuſtum calculum inuenio. Cui hoc non mirum? Ego certé plané, plané ſtupeo. Proinde profectò ob præfatam annorum diſcrepantiam auſim dicere, erraſſe in hoc quotquot Rupertum & Trutbertum fratres fuiſſe referunt, & hâc ſola ſublata controuerſia firmiter nos credere & affirmare oportet, Ottobertum Sigeberto natum; & ſic immaculatam Habsburgi-Auſtriacam è Regum Francicorum ſtirpe Merouingica deriuaſſe. Et hæc de Origine. Supereſt vt de eiuſdem primo principatu, titulo, & inſignibus pauca dicamus.

De titulo Ducali Alemannico vel Trans-Iurano.

ALEMANNIA olim regnum fuit ampliſſimum, ſecundum deſcriptionem Sebaſtiani Munſteri, quod inter alia Alſatiam & Heluetiam (in qua Vindoniſſa) complectebatur, & Clodoueus I. regno Francico ſubiugauit: Lotharius II. cùm (ſublatis Theodoberto & Theodorico fratribus Auſtraſiæ, vtriuſque Burgundiæ, & Alemanniæ regibus) regna illa Imperio Francico reſtituiſſet, nec omnia ſolus regere poſſet: Duces, Comiteſque è nobili antiquorum Franciæ Regum ſanguine, qui eas ſub Regibus adminiſtrarent conſtituit; atque hoc modo, cum Trithemio & alijs, Sigebertum Alemanniæ Ducem in ijs prouinciæ regionibus quæ ad montem Iuram (vnde etiam Trans-Iuranus) ſitæ, conſtitutum fuiſſe omninò mihi perſuadeo. In ijſdem enim partibus Alſatia & ditio Vindoniſſenſis ſita eſt, quæ ab iſto iam tempore Auſtriaca familia tenuit, & abſque dubio à Lothario in hæreditariam poſſeſſionem Sigebertus accepit. Ducis autem titulum temporalem ſolummodò fuiſſe, & præfecturam denotaſſe: imò in Alemannia non vnum ſolùm, ſed plures vno eodemque iſto tempore Duces aut Præfectos extitiſſe plané aſſeuerare auſim. Qui plura deſiderat, ſcriptores rerum Francicarū ad illa tempora conſulat. Qui verò dubitat, conſideret olim Alemanniam reges ſuos habuiſſe, regnumque fuiſſe vaſtiſſimum, & gentem ſupra alias bellicoſam; nec vni ſoli, præſertim hæredi exuli profligato, fidere illam reges debuiſſe: atque ſic diuerſos hinc inde Duces, Gubernatores, aut Præfectos habuiſſe. Quod autem Galli quidam de hoc Ducatu Sigebertino nihil dicant, non adeò mirum: propria enim potius quàm aliena, vnicuique nationi, curæ ſunt.

De Altenburgico titulo & dominio.

DE ALTENBVRGO nihil Trithemius. Menlius vult (vt Lazius habet) Ottobertum cum ex vxoris dote agrum vltra Rhenum in Hercynia ſylua comparaſſet, in ijs montium anfractibus, qua via anguſta in Galliam ducit in editis ſcopulis vtramque arcem Habsburgicam & Altenburgicam extruxiſſe: quarum hanc a loci vetuſtate, & in memoriam S. Romarici propinqui ſui ALTENBERG appellarit. Guillimannus libro & capite 11. Habsburgiaci ſui tradit (quod & mihi ob probatam ab illo poſſeſſionem placet) Altenburgicum illum titulum a VINDONISSAE CASTRO veteri (quod ſub Diocletiano & Maximiano Imperatore funditus exſciſum, ex vrbis ampliſſimæ ruinis Conſtantius Cæſar condiderit) OTTOBERTVM & poſteros habuiſſe, eiuſque adhuc reliquias paulo ſuper pontē Arulæ, dextrâ fluminis ripâ extare. Comitatū autē ipſū Vindoniſſenſē, eius fines, & nobilitatē, eodē li. ca. 4. his deſcribit verbis:

Comitatus Altenburgici aut Vindoniſſenſis fines & nobilitas.

VINDONISSÆ Ciuitatis, vt lata & ampla pomœria ab initio, ità poſtremò anguſti eiuſdem COMITATVS FINES. Quidquid inter Arulam & Vrſam amnes, Arouiam opidum & montes illos qui fertili & clementi iugo, Comitatum ab illo Lentzburgienſem diſparant, Mellingam vſque. Sed præterea quidquid vltra Arulam ad Vocetium, altero montis latere ſitum eſt, nunc Biberſteinenſis prope iuriſdictio & Schenckenburgenſis. Quam regionem cum poſtea libera officia, Comitatus Lentzburgienſem & Aquenſem & quidquid illam circumiacet, pactis, amicitiâ aut hæreditatibus accepiſſent, ad omnium diſcrimen, quaſi auitum & proprium patrimonium Habsburgienſes Comites & Auſtriæ Duces IM AIGEN, ſolito & trito vocabulo nominauêre. Ab Oriente confinem habuit Comitatum Aquenſem, ab Occidente Froburgienſem, verſus Meridiem Lentzburgienſem, ab Septentrione denique Rhinfeldenſem & Hombergenſem, omnes eadem ratione, coniunctos, & veluti cognatos. Opida in eo Arouia, Biberſtein, Pons Arulæ, Mellinga. Arouiæ nomen recens, antiquè Rore dixerunt. In eo loco poſtquam Vindoniſſa occidit, publicum Comitatus, imo totius Regionis Concilium, rerumque & negotiorum tractamenta. Et ſub finem capitis: COMITATVS NOBILITAS multa. Præcipui nominis a VVildenſtein Comitum dapiferi, ab Vildeck eorundem pincernæ ſiue pocillatores. A Biberſtein Barones, a Kongſtein, a Schenckenberg Barones, Lorrach, a Lichtenau, Gauuenſtein, Ruchenſtein, Vlinge, Boſſerſtein, a Vole, Caſtello, Valdberberg, Bruneck, Ringinga qui etiam pincernæ. Veſſenberg, Vrgis, Elfinga, Veldheim, Thaldeim, Chittingâ, Remmingâ, Mandaco, Eſſingâ, Kilchberga, alij plures vt diximus Vocetij latere. Et vt nihil deſit, fragmentum tabulæ cuiuſdam Geographicæ in qua dominium hoc primum familiæ antiquumque conſpicere Lector poteſt ſchemati noſtro ſecundo appoſuimus, hoc conſulat. Ab his ad Habsburgica pergamus.

De Habsburgo primo ad Vogeſum.

HABSBVRGVM PRIMVM (de quo præter eâ quæ ſupra, apud Trithemium nihil) tradunt ſitum fuiſſe intra ipſa Vogeſi montana, non longe a famoſiſſimis illis thermis Plimerianis, haud procul a ripa Moſellæ fluminis, in Leucorum & Sequanorum confinia, in ipſo monte Romarico, vbi tradit Lazius eius adhuc cerni rudera. Conditorem alij Sigebertum exulem, alij Sigisbertum continentem, alij Ottobertum faciunt, quanquam Trithemius illud Ottoberto velut ex hæreditate paternâ, cum alijs obueniſſe, annuere velle videtur. Arcem ipſam alij ab aue accipitre (quæ vulgo Habich dicitur) Habichsburg, alij ab Auendi caſtro (cuius etiam rudera in prædicto monte Romarico hodie extare Ortelius in theſauro ſuo Geographico ex Franciſco Roſiers concedit) AVENDSBVRG: alij ab habendi vocabulo, vel quaſi poſſeſſione Burgi HABSBVRG, alij a Babone Ottoberti filio BABENBVRG, primo, poſt literarum immutatione HABSBVRG dictam fuiſſe produnt. Atque hic ego pedem ſiſto. Nec eſt cur in vanum longius principium, fundationem & Etymon illud inquiram; tempora & bella per tot ſæcula, plura, fortiora, maioraque conſumpſerunt: nec mirum per maiorum noſtrorum incuriam multa latere. Si rudera ſuperſunt, nec longe a primo gentis dominio Alſatiæ ad Vogeſum & Vallem OTBRECHTSTAL, illa reſpondeant. Quidquid ſit, ab hoc aut [illegible] quo Habsburgo OTTOBERTVS & poſteri, maiores VVerneri & Rapotonis, & illi ipſi appellati ſunt HABSBVRGI COMITES, æque vt illorum ſucceſſores ab altero Habsburgo Ergouiæ a ſe condito. Sic ipſos præter ſcriptores Germanicos etiam Petrus Matthæi, Verderius, Eſplincardus ſupra nominant. Sic a VVaſſenburgio vbi Cæſaris Caroli V. Genealogiam deducit, tum alibi etiam. Sic & ab eodem, Rapoto, vbi de eius cum ITA LOTHARINGICA matrimonio agit. P. Sic P. ab Alphonſo Delbene ad annum 1020. quo alterum illud Habsburgum necdum condi cœptum. Q. Sic Q. in Epitaphio communi ad S. Trutbertum. Sic Guntramus II. Diues (ipſo Guillimanno teſte) ab illo qui librum ſcripſit de primâ torneamentorum feſtiuitate, de quo in ipſius vitâ. Sic Betzo filius in Epitaphio ſuo ad S. Trutbertum. Sic a Sebaſtiano Munſtero vbique vbi de eorum per Alſatiam, Briſgouiam, & alibi factis fundationibus Monaſteriorum S. Trutberti, Otmarsheimenſis, VValdkirchenſis (in quod olim ſolum Duciſſæ, Comitiſſæ & liberæ Dominæ recipiebantur) Sultzbergici, Augiæ albæ &c. deque primo ſtemmatis Zeringici conditore memoriam facit, appellantur, nec vlla alterius tituli Altenburgici eſt mentio. Et ſic (ſi opinionem Guillimanni ſequi oportet) omnia quæ de fundationibus iſtis traduntur, illi ipſi quoque placent: tamen ob immutationem aut defectum nominis Altenburgici falſane ſunt? Abſit. Et abſit ergo vt ad vnius Guillimanni (qui credo omnia iſta, aut maiore ex parte ignorauit) placitum, a tot integerrimorum virorum opinione recedam. Illorum itaque exemplo & auctoritate nixus ſecuruſque, ab illo Habsburgo primo (vbi vbi extet) OTTOBERTVM & poſteros omnes, maiores æquè vt ſucceſſores VVerneri & Rapotonis, ab illo Habsburgo ſuo Ergouiæ, HABSBVRGI COMITES appellare non erubeſco. Nihil, Nihil territus ijs quæ Guillimannus de LVITFRIDI titulo Auendsburgico, deque vſu titulorum lib. 3. ca 1. contra Lazium adducit. Non enim iſta ſufficiunt contra hæc, quæ tot, imò exteris ſcriptoribus ipſis hactenus placuerunt, & illi ipſi non ex Germanicis ſolum ſed ex alijs non minùs, abſq; dubio, probatis auctoribus ex parte deſumpſerunt, & abſque vllo commodo ſuo, aut ſimili reſpectu ſummâ ſinceritate ſcripſerunt. Quin necdum conceſſum eſt, an ab auctore ipſo aut errore typi titulus ille diplomati iſti appoſitus fuerit: quia in libro de migrationibus, vbi idem diploma etiam adducit, tale nihil habet. Et vt verum fatear, ex deſcriptione illa ſupra clariſſimè apparet, quam Illuſtris ſit ille titulus Altenburgicus, Comite præcipuè altero (quem priori potiùs præferre & anteponere deberemus) Alſatico. Vnde vix iniuriam fecerim familiæ, ſi Habsburgicum cum Guillimanno omitterem ad vſque Verneros ſuos & Rapotonem. Sed tot ſanctiſſimis & laudatiſſimis glorioſæ gentis poſt ſe relictis, & illo ſub nomine, & titulo, ab auctoribus poſteritati traditis, & prædicatis memorijs, conuictus, potiorum iterum vota ſequi cogor, imo ſi Guillimanno reuiuixiſſe liberet, mecum iam omninò credo ſentiret.

P. Alphonſus Delbene (idem qui ſupra citatur) lib. 3. de Regibus Burgundiæ Trans-Iuranæ, de expeditione VVerneri Habsburgici Epiſcopi Argentinenſis, pro reſtituendo Rudolpho Rege Burgundiæ ſub Imp. Henrico II. de qua Guillimannus Habsburgici ſui lib. 4. cap. 3. *Interim Henricus copias peditum atque equitum ex Sueuis conſcripſit, gens enim Sueuorum longè maxima ac bellicoſiſſima Germanorum omniū eſt, cui præfecit VVERINHARIVM ARGENTINÆ EPISCOPVM.* Et folio ſequenti, cum eius victoriam cōtra Guillermum Campaniæ Comitem Rudolphi hoſtem memoraſſet: *Huius victoriæ meminit Hermannus contractus, & Auentinus ad annum xx. decimi ſæculi.* Et folio iterum ſequenti, cum narraſſet ſucceſſum Legationis Epiſcopi Baſilienſis ad Guillermum ſtatim a victoriâ illâ ſuſceptæ, ita fatur: *Epiſcopus Baſilienſis bis expoſitis rebus a VVillermo ad VVrinharium ire cōtendit, poſtulataque Guillermi & procerum refert, dicitque ſibi adeo videri iuſta vt non eſſet locus repulſioni: quare rogare vt viri idonei ab vtraque parte eligerentur, qui pacis conditiones præſcriberent, quod haud ægre factum eſt. Epiſcopus Loſanenſis & COMES ASPVRGENSIS ex parte Imperatoris eligitur.* Et quidem Comitem iſtum fuiſſe VVerinharij fratrem, ex his Guillimanni eodem capite verbis colligo. *VERNERVS collectis magnis copijs ſuorum fratrumque Rathboti & Landoli opibus exercitum in Burgundiam duxit, rebelleſq́ & eorum Ducem Guilielmum Comitem ingenti prælio prope Geneuam ſuperauit, ſeditionis auctores puniuit, cuncta Rudolpho Regi pacata & quieta reddidit. Anno D. N. 1020.*

De Habsburgo altero Ergouiæ.

HABSBVRGVM illud alterum, a quo, qua occaſione & quo anno extructum ſit, deque eius ſitu & Etymo Guillimannus Habsburgiaci ſui lib, 4. cap. 3 ſic pulchrè ſcribit.

CEterùm ſuperiorem in principum coniurationem, nomen quoque dediſſe ſuum, Vernerum Argentinenſem, non abſque conſcijs fratribus, traditum ferunt chronico Ebersheimenſi, & annalibus Elſatiæ, qui, comperto, proinde a ſe Cæſaris animum alienatum, poſſeque ſede deturbari, opibus ſuis, fratrumq́ue firmandis animum intenderit, plura Epiſcopatus beneficia, & ſi quæ vacua erant, ijs tradiderit, arces, opida, vicos, agros, iura, iudicia: Rathboto quoque ingentem pecuniæ vim, Caſtro, & munimento inexpugnabili, paterno in ſolo conſtituendo, cui HABSBVRG eſſet nomen, quod eo habentiam ſuam conferre deſtinaret. In Vindoniſenſi Comitatu pauca per ea tempora munimenta erant, quæ vim maiorem tolerarent. Vindoniſſa in ruinâ: Caſtrum Vindoniſſenſe, ſiue Altenburg, loco plano & patenti niſi qua flumine Arulâ ambitur, murorum idem mole ingenti, ſed per ætatem fluxa & præcipiti. Arouia, pons Arulæ, Biberſtein opida parum firma, Arcem Rore foſſæ muniebant, ſitu deſtituebantur, molli cliuo, & acceſſibili. Collis ſupra Altenburgum paullo erectior, Vuildesberg vulgo nominabant, ab Arula, prope ad Vrſam, per paſſus circiter mille, clementi iugo as ferme æquali, ſeſe porrigebat, qua Arulam & Occidentem reſpicit aliquantum ſublimior. Eius collis verticem, qua maxime ab flumine attollitur, Rathbotus capere conſtituit, ibique HABSBVRGVM fratris ſui nomine, ponere, rudi opere, ſed ad vim impenetrabili. Vnus aditus verſus Aquilonem aderat, cetera rupium ingentia præcipitia claudebant, eum aditum duplici foſſâ occupauit, propugnamentiſq́ vt adhuc rudera, & lapidum congeſti ad ingreſſum cumuli oſtendunt, firmauit. Interiora arcis, & eius pars magna ſupereſt nunc etiam coliturq́. Mulier anus, & exitâ ætate nobis ad ea loca viſentibus mira recenſebat, quæ a maioribus accepiſſet, monſtrabatq́ Comitum ſeptem, vt ipſa adſirmabat, in eodem arcis ambitu diſiuncta habitamenta, ſiue totidem familiarum ſeparatas ſedes. Et eſſe potuit. Cū pluribus annis ſimul vixerint Rudolphus qui poſtea imperauit, & fratres Albertus & Hartmānus, itemq́ omniū pater Albertus. Rudolpqus quoq; auus vna cum Rudolpho patruo, & liberis eius.

Et hoc eſt Habsburgum illud quod in præfatâ tabulâ cernitur, extructum ſub annum 1026. non anno 1034. nec, anno (vt Fauynus habet) 1070. quo nec Rapoto nec frater Vernerus amplius in rerum natura fuerunt.

Q. EPITAPHIVM commune OTTOBERTI & poſterum aliquot ad S. Trudbertum. Ex Guillimanni Habsburgiaco, lib. 3. cap. 7.

Generoſum OTPERTI, RAMPERTI, LVITFRIDI. Item HVNFRIDI, LVITFRIDI, HVGONIS, & DOMINAE ERMANDRVDAE, Illuſtrium COMITVM DE HABSPVRG, ALSATIAE LANDGRAVIORVM, huius ornatiſſimi Monaſterij fundatorum hîc ſepultorum Epitaphium &c. Sed in illos qui ad probandum titulum Habsburgicum primum adducūt hoc Epitaphium idem Guillimannus eiuſdem libri cap. 1. his inuehitur verbis: *Nam quod denique Epitaphium apud eundem S. Trutbertum proferunt, & illuſtrium Comitum de Habsburg inibi mentionem, nugas agunt, quippe qui poſt multas (poſtremis præcipue Hunnorum irruptionibus) Monaſterij Vaſtitates, incendia, & ruinas, cum iam ſane Habsburgo in arce agitarent, & inde Altenburgo deſito, vulgo nominarentur Habsburgienſes, ab Monachis, beneficiorum, veterumq́ fundatorum MVTATO LICET NOMINE* (quaſi vero nomina & titulos a poſteris ad maiores transferre, aut tales qui ſua ętate necdum in rerum natura erant, ipſis tribuere, atque adeo etiā a regnis, prouincijs vrbibus, arcibus quas ſucceſſores primū ad hodierna vſque tempora poſſederunt, aut condiderunt, ipſos iam nominare liceret) *conſcijs, & non ingratis, poſitum & vna cum ipſo Monaſterio inſtauratum an conditum id Epitaphium ſciam & perſpectum habeam.* Notandum hic quod ſolum titulum Habsburgicum impugnat. Alſaticum vero, atque ſuam opinionem de illo noſtram omninò iterum concedit & confirmat.

De Habsburgo alio prope Lucernam.

Eſt præter hoc etiam aliud Habsburgum quoddam quod Perleoniſtæ illi ad Lucernam conſtituunt, de quo Guillimānus Habsburgiaci ſui libro 1. cap. 2. ſic ſcribit. *Volaterrani vnde, vnde de Habsburgo apud lacum Lucernenſem aliquo ex fonte opinatio eſt. Nam ſanè Habsburgi arcis, non opidi, quod nunquam fuit, quatuor ſupra Lucernam circiter paſſuū millibus, dextrâ ripâ laci, adhuc ruina & rudera. Sed ab eo Comites HABSBVRGIENSIS, qui AVSTRIACI poſtea Duces, & rerum Domini, oriundos, nemo hactenus bonæ mentis exiſtimauit aut tradidit. Et, vt ſint, non propterea eius Perleones auctores, & architecti. Neque enim Volaterano ea fides & auctoritas quæ perſuadeat, Alia, & diuerſa armorum inſignia, accipiter* (non omninò ergo aberrauerunt illi, qui tradiderunt ab illâ ipſâ aue nomen Habsburgicum deſumptum fuiſſe) *aut quidquid eſt volucris, inter caſtri turres duas, & nihil omnino Perleonicis, aut Habsburgienſibus ſimile. Coluerunt tamen & habuerunt Habsburgienſes, ſiue Vindoniſſenſes, ſed præpoſituræ Lucernenſis, cuius proprietas erat, beneficio, Bello quod Albertus II. Dux Auſtriæ Tigurinis intulit an. D, N. 1352. Lucernenſes, Vranienſes, Suitenſes, & Siluanij eorum confœderati exſciderunt 8. Kal. Iulij D. eius Lucernenſes tenent. Neque de eo alia memoria eſt. HABSBVRGI etymum ab accipitre, Germani vulgo Habich, Maximimiliano I. Imp. optimo, & harum rerum curioſiſſimo, placuiſſe ſcio, legatorumq́ Heluetiorum quondam Conſtantiæ opinionem qui ita inter coloquium inflectere, denominareq́ viderentur, probauiſſe. Sed hæc de nomine parua diſputationis, & controuerſiæ pars.* Præpoſituræ Lucernenſis beneficio tenuiſſe hoc Habsburgum Auſtriacos hic tradit, quæ ſi vera, ipſi ſciuerint. Si illorum aut Lucernenſium fuit proprietas non facile decidam, nec fere ad rem noſtram. Ab illo præcedenti enim Ergouiæ Habsburgo Rapotoni, & poſteris, continuatio nominis & tituli. Situm, fines eius bene Guillimannus ſupra deſcripſit, Et ita eſſe ex præfata tabula omnino apparet. Si quis plura deſiderat tabulam territorij Baſilienſis apud Ortelium conſulat. Sic Guillimannus in ijs quæ tam clarè & dextrè docet, (etiamſi in conjecturis quibuſdam, & in illa VVillebaldina præcipuè non adeò felix ſit) ſummè laudandus. Hanc ſanè ei gloriam libenter tribuo neminem auctorum omnium quotquot hactemus vidi Habsburgica melius ſcripſiſſe. Ex hiſtorijs enim, & actis, inſtrumentiſque publicis, ac Imperatorum diplomatibus multa adducit, quæ hactenus latuerunt. Apud alios verò, alibi anni aut tempora, alibi recta genealogiæ ſeries deſideratur. Vnde multa dubia & incerta reddunt, quæ Guillimannus ex annnorum obſeruatione veriſſima facit.

De primis familiæ inſignibus Habsburgicis.

De inſignibus gentilitijs Principum Habsburgicorum ſupra ſub littera N. ex Lazio & Verderio quædam attigi. Hæc ſunt eadem illa quæ ad vitam Clodomiri ſchemate noſtro primo Lector videre poterit. Fuiſſe autem illa regum olim Burgundiorum inſignia, ſcrinia ac annales Paterniaci & Poliniaci Cœnobiorum in Burgundia teſtantur, ſecundum Lazium Commentariorum ſuorum lib. 1. cap. v.: etſi diuerſimodè de illis ſentiat Guillimannus, qui tamen non ſibi conſtat, prout ſchemate noſtro III. dicemus. Ibi etiam de inſignibus Auſtriacis pluribus agemus: quemadmodum & Habsburgica & Auſtriaca Inſignia qualia ſunt, ibidem ad oculum ipſi operi inciſa ſunt. Hæc ad rei veritatem ſufficiant. Pro modulo conatus ſum efficere, quod promiſi. Vtinam deſiderio meo, omniumque ſatisfecerim? Alij iudicent. Saltem affectu aſſecutus ſum quæ volui: ſi non effectu, veniam pro laude precor. Salue, ſalue, mi Lector.

Typis Huberti Antonij, 1616.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0007

SCHEMA PRIMVM.

A — REGVM FRANCICORVM IN GALLIA STIRPS PRIMA PHARAMVNDI, ALIAS MEROVINGICA.

I.

PHARAMVNDVS, Faramundus, et Fraymundus, MARCOMIRI Filius, DVX V. ORIENTALIS FRANCIÆ. Cum Marcomiro, Sunnone, Priamo et Antenore, aliiſq; Ducibus, Vandalos, Alanos, et Sueuos, in Gallijs conſidentes magnis copijs aggreſſus; cæſis vltra XX. millibus vicit, et mutato ſolo in Hiſpaniam abire coëgit. Defuncto GVNDEBALDO II. Francorum durante Interregno Gubernatore, FRANCI res ſuas reſtauraturi, ex PHARAMVNDI conſilio, Procerum conuentu habito, ne reliquis per Europam tunc vagantibus nationibus exteris impares eſſent, earundem exemplo REGEM ſibi deligunt ipſum PHARAMVNDVM, Anno Chriſti CCCCXVII. aut 419. XXIV. Iulij, aut CCCCXX. Atq; ita in hoc reſtituta eſt apud Francos Regia dignitas, quam VALENTINIANVS Imperator, cæſo circa Annum 380 MARCOMIRO, Francorum a Franco, aut Francione (ſi vera eſt Hiſtoria) Rege XXIV. ipſis ademerat. Fuit hæc PRIMA REGNI FRANCICI IN GALLIA FVNDATIO in illis eiuſdem Regni, per Galliam Belgicam, partibus, quas hodie CLIVIAM, et GELRIAM appellamus. Obijt in Franconia Anno Chriſti 426. aut 427. aut 430. Sepultus in Voſagis montibus. Genuit inter plures alios liberos CLODIVM in regno ſucceſſorem filium. Legem SALICAM condidit Anno Regni V.

BRABANTIÆ DVCES

AVSTRASIVS BRABANTIAE et Tongrorum Dux. Landonis Filius, qui creſcentibus indies Francorum in Gallia Belgica rebus, et parum ſpei in Romanis videns, ab iiſdem ad Childericum IV. Francorum Regem defecit, et ab eodem conſtitutus eſt GVBERNATOR FRANCORVM PER GALLIAM BELGICAM PRIMVS; quo mortuo Anno 478. hic Auſtraſius in gubernio ſucceſſit, a quo quidam volunt AVSTRASIAM nomen accepiſſe. De hoc conſule vitam Clodouei. Obijt aº. 504.

II.

CAROLVS Naſo, Auſtraſij Filius BRABANTIAE & Tongrorum DVX. Obijt Anno Chriſti 536.

S. R. Imperij Marchiones ad Scaldim et Duces Brabantiæ, ex quibus Carolingi.

CLODIVS, Clodio et Claudio, cognomento crinitus, REX FRANCORVM IN GALLIA II. Thuringos ſubiugauit, et Duyſburgi, inter Angram et Roram amnes, ad Rhenum, ſedem regni conſtituit. Treuiros (interfecto SABINO Duce Moſellano) Metim et Tullum expugnauit, Cameracum, Tornacum, Hannonios, aliaſq; ad Schaldim, et Somnam ditiones ſibi ſubiecit. Obijt Anno Dñi 446. als 448. als 450. Gaguinus vult illum, paucis diebus poſt expugnatum aut captum Tornacum, nullis relictis liberis vitâ exceſſiſſe: Et nec hic, nec Æmilius, Tilius, et alij, quicquam de vxore, et prole. Waſſeburgius et Henninges vxorem illi dant BASINAM Filiam Widelphi Thuringorum Regis, quam (quod parum differt) Auſtraſiæ et Thuringorum Regis Filiam appellat Nicolaus Gilles, nomen autem non exprimit. Liberi fuerunt PHRISO, RANCHARIVS I. ALBERICVS et REGINALDVS, quibus pater dedit Tutorem MEROVEVM Magiſtrum Equitum. Sepultus Cameraci.

I. Reg: Burg: — I. REG: BVRG:

B — BVRGVNDIÆ REGES STIRPIS VANDALICÆ.

GVNDIOCHVS als Gundengus, Gundecarius, & Gundecus, REX BVRGVNDIONVM PRIMVS, electus Anno a Chriſto nato CCCCXIIII. ab exitu gentis ex Scandiâ XXXIX. a conuerſione ad Fidem Chriſti XIII. Contra Attilam pugnans occubuit Anno ſalutis noſtræ 450. als 451. Regni XXXVI.

III.

CAROLVS Haſbanius BRABANTIÆ et Tongrorum DVX, Theodeberti Primi Auſtraſiæ Regis intimus. Obijt Anno 586.

ALBERICVS Francicus, alias Albero. Ab hoc CAROLINGICI, Moſellanicæ, Brab. Arduennæ et Hannoniæ Principes. Vxor Argotta Theodorici Oſtro-Gothorum Regis Soror. Ob. Aº. 491.

PHRISO vel Piſon Clodij Filius natu maximus, in obſidione Sueſſionum obijt. ob cuius mortem Clodius pater ex mero dolore in febrim incidit, ex qua et obijt. Hunc Henninges Phryſiæ Dynaſtam appellat.

MEROVEVS (ſecundum pleroſq; Scriptores Germanicos CLODII Filius, Francicis proximus Agnatus) Magiſter Equitum, et ex teſtamento regni Regens et Tutor liberorum defuncti, illis excluſis, ex Tutore Tyrannus, et REX FRANCORVM III. factus eſt. Cum Romanorum vires, et Imperium, propter tot exterarum nationum, per Hiſpaniam, Italiam, et Galliam irruptiones admodum labefactari cerneret, et ipſe occaſionem arripiens, cum Francis ſuis, traiecto Rheno, per Galliam ingreditur et in illâ primus ſibi et poſteris fixum condidit Imperium, quod a prædeceſſoribus ſuis aliquoties quidem tentatum, nunquam autem effectum. Cum ÆTIO Romano, et THEODOREDO Viſe-Gothorum in Hiſpania Rege contra ATTILAM in Campis Catalaunicis pugnauit, et dubitant quidam an non in ipſa pugna occubuerit. e contra vero traditur illum diem obijſſe Anno 458. Regni X. qui cum Anno pugnæ non reſpondet. Sub hoc (ſecundum Æmilium) quicquid Franci per Galliam poſſederunt, FRANCIA dictum iam fuit. Vxorem habuit Wericam Filiam Gontrandi Sueuiæ Regis, Filium CHILDERICVM. Ab hoc poſteri MEROVINGICI dicti.

RANCHARIVS I. Ranthariùs et Rocherus, cum Fratre Reginaldo Cameracenſibus, Tornacenſibus, Atrebatenſibus, et Hannonijs imperauit, regio titulo. Filios habuit tres. Rancharium II. Reginaldũ, et Richerum, qui patri circa annum 486. in regno Cameracenſi ſucceſſerunt. ſecundum Waſſeb:

REGINALDVS obijt circa annum 470. abſq; prole, ſuccedente in ditionibus fratre Ranchario. Hunc Henninges Eburonum Regem conſtituit et vxorem tribuit Wambergam Filiam Alarici I. Viſe Gotthorum Regis.

CAROLOMANNVS, aut Haſbanij aut Sigeberti cuiuſdã Filius, BRABANTIÆ et Tungrorum DVX, Maior Palatij Auſtraſiani ſub Clotario II. qui eidem defuncto Filium Pipinum ſurrogauit. Obijt Aº. 615. aut 619. aut 620.

VAVBERTVS I. Alberici Filius. Vxor Lucilla ſoror Zenonis Imp. obijt Aº. 528.

ANSBERTVS a Clothario I. in generum adſcitus, et S.R.I. Marchio I. conſtitutus. ob. Aº. 570.

IV.

S. PIPINVS, de Landis cognominatus. Hunc quidam tradunt a Lothario II. primum Ducem Brabantiæ anno 620. et quinquennio poſt Præfectum Aulæ perpetuum conſtitutum fuiſſe. Ob: Aº. 642. aut 647.

ARNOLDVS S.R. Imp. Marchio. Ob. Anno 601. Vxor Oda F. Gunzonis Sueuiæ Ducis.

S. ARNVLPHVS S.R. Imp. Marchio relicto mundo ſolitariam egit et obijt Aº. 640.

CHILDERICVS I. REX FRANCORVM IIII. libidinoſus, et omni luxuriæ generi addictus, populum tributis diuexat, quo pellices, et faſtum, foueret et aleret. Quâ de cauſâ Regno pulſus in Thuringiam abijt, vbi apud Biſſinum gentis Regem latuit, et ÆGIDIVS Sueſſionum pro Rom. Præfectus, FRANCIÆ REX ſalutatus, regnum VIII. annos tenuit. Tandem operâ Vidomari (als Guinomaldus) fideliſſimi amici ſui reuocatus, et in regnum reductus Anno 469. Ægidium pellit, ac ad mortem vſq; prudentiſſimè regnum adminiſtrat. ÆGIDIO Anno 481. defuncto, SYAGRIVS in præfecturâ Sueſſionum ſucceſſit, et regnum vt pater affectauit. Childerico continua bella fuerunt cum Clodij Criniti liberis, et poſteris, regnum ablatum repetentibus, ſed ſuperior ſemper manſit Childericus. Obijt Aº. 484. regni XXIV. als XXVI. Æmilio XXX. Vxorem habuit Baſinam, quæ relicto marito Baſino aut Biſſino Thuringorum Rege, Childericum (quocum durante eiuſdem exilio conſueuerat) ſecuta, duas illi filias et Filium CLODOVEVM Magnum peperit, cui Henninges addit CLODIVM.

RANCHARIVS II. quem Gaguinus Regnacarum, Æmilius Cannacrum, Tilius Cannacarium Cameraci et Arteſiæ Regulum nominant. Contra Childericum I. et Clodoueum cum Fratribus pro Regno bellum geſſit, ſed tandem aut aſtu, aut Auſtraſij Galliæ Belgicæ pro Clodoueo gubernatoris virtute, victi captiq; in poteſtate Regis deuenerunt; a quo vita, et regno priuati, circa Annum Xpi ſecundum Meyerum 508.

CHILPERICVS alter Filiorum Gundiochi, alijs REX, alijs INFANS BVRGVNDIÆ appellatur. Fratrem Gundebaldum auxilio Fratris Gothomari bello adoritur, et primo quidem non infeliciter rem gerit, ſed Gundebaldus receptis ad vltimum viribus, Chilpericum cum altero fratre hoſte, Viennæ, oppido Burgundiæ obſeſſum captumq; cum omnibus liberis maſculis occidi; vxorem in Rhodanum mergi; Filiam natu maximam in monaſterium includi; minorem Clothildem in Aulâ ſua educandam, ſeruari iubet.

V.

Clodouei vxor I. aut concubina.

N. aut concubina, aut vna vxorum (plures enim ſecundum legem ſuam Francis ante ſuſceptam Fidem alere licebat) Clodouei ante conuerſionem, ex qua natus eſt THEODORICVS. qui, vti natu maior, in diuiſione cum Fratribus antiquiorem et primam dominij Francici partem a morte Patris, AVSTRASIAM, accepit Anno 514. et in Regnum erexit. Waſſeb:

S. BEGGA, ſoror Grimoaldi Ducis et S. Gertrudis, vxor S. Anſegiſi, qui fratrem habuit Clodulphum patrem Martini Ducis Moſellanici, ex quo Capetici, prout ſchemate iſto III. docetur. Obijt Andanæ inter Namurcum et Huyum aº. 698.

S. ANSEGISVS IV. S.R.I. Marchio ad Schaldim, nec non ex vxore Begga BRABANTIAE DVX a Diuo Pipino III. A Gundino per perfidiam Ebroino curante ſublatus. Anno 685. aut 684.

CLODOVEVS REX FRANCORVM V. cognomento MAGNVS. SYAGRIVM Galliâ pepulit, et ad Alaricum II. Viſe-Gothorum in Hiſpania Regem fugere coegit, a quo tamen Clodoueo reſtitutus, capitis poenâ vitæ ſuæ et Imperio Romanorum in Gallijs finem dedit. Thuringiam ſubiugauit, et a Rheno ad Sequanam et Ligerim vſq; fines extendit. ALEMANNOS ad Tulbiacum, facto (Auſtraſij Galliæ Belgicæ Gubernatoris, Brabantiæq; Ducis Catholici monitu) inter pugnandum voto conuerſionis, ingenti prælio vicit, et CHRISTI fidem Sanctumq; Baptiſma ſuſcepit Remis, a S. REMIGIO loci Præſule, ipſo profeſto Reſurrectionis Dominicæ ANNO SALVTIS 499. Gundebaldum Burgundiæ Regem regno eiecit; eius tamen partem vltra Ararim, Gundebaldo defuncto, Sancto Sigiſmundo filio reſtituit. Alaricum II. Viſe-Gothorum Regem ad campos Vogladenſes cædit. Cameracenſe regnum Francico reſtituit. Obijt Anno Chriſti 514. conuerſionis XV. regni XXX. Sepultus Pariſijs ad SS. Petri et Pauli, hodie D. Genouefæ ſacram Ædem.

S. CLOTHILDIS virgo formoſiſſima, Clodoueo adhuc pagano nubit Anno 484 aut 485. nec vllum lapidem non mouit, ab ipſis ſtatim nuptijs, quo maritum ad fidem Xpi conuerteret. Filios contra Gundebaldi patrui prolem in vindictam parentum incitauit. Clodoueo plures genuit liberos, Filiorum primus infans obijt, tres proxime ſequentes ſuum ſibi quiſq; regnum ab obitu patris habuerunt. Obijt apud Thurones, ſepulta cum Filia eiuſdem nominis Pariſijs ad SS. Petri et Pauli. A morte Diuis aſſociata.

S. SIGISMVNDVS Gundebaldi Filius, poſt mortem patris a Clodoueo in partem regni paterni vltra Ararim reſtitutus, fit REX BVRGVNDIÆ IV. A Clodomiro Francico Aurelianorum Rege, quod in gratiam vxoris poſterioris Suggerum prioris thori filium ſuffocaſſet, aut quod Clodomirum Regni occupandi cupido eo impelleret, bello aggreſſus, victus et Aureliæ vna cum vxore et liberis poſterioris thori in puteũ coniectus, martyrij coronam et inter Diuos a morte referri meruit.

AVSTRASIÆ et BVRGVNDIÆ REGES.

VI.

THEODORICVS I. Clodouei Filius natu maximus, REX PRIMVS AVSTRASIAE aut Mediomatricum, a regni ſede, quarum alteram Metis, alteram Aquiſgrani habuit. Cum FFr. Gundemarum IV. Burgundiæ Regem regno pepulit, et eiuſdem potiorem obtinuit partem. et hinc eſt quod a Mario, Heutero et alijs etiam REX BVRGVNDIÆ (puta Inferioris) conſtituitur. Obijt Aº. Chriſti 537. Regni Auſtraſiani XXXII. Burgundici X.

CHILDEBERTVS I. Filiorum Clodouei ex Clothilde maior natu. In diuiſione cum Fratribus factus eſt Pariſiorum aut FRANCORVM REX VI. Amalaricum Viſe Gothorum Regem ob durius tractatam ſororem bello adortum vicit. Hoc regnante Franci Athalarico Oſtro-Gotho quicquid in Gallia tenuit abſtulerunt Aº. 530. et ab Anno 538. nomen Galliæ omnino omiſſum eſt, aſſumpto nomine Franciæ, ac ab eo tempore nulla amplius fuit mentio Galliæ, ſed iam oĩa erant coronæ Franciæ. Obijt Aº. 558. als 559. Sepultus ad S. Vincentium als Germanum. Succeſſit in regno Francico Clotharius I. Frater.

CLOTHARIVS als Lotharius I. cognomine Magnus, Filiorum Clodouei ex Clothilde natu II. in diuiſione cum FF. factus eſt REX SVESSIONVM. In vindictam mortis Clodomiri Fratris, Gondemarum bello aggreditur, pellit, Burgundiæ Regnum occupat, et diuidit, cum Childeberto et Theodorico FF. ANNO 526. Clodomiri filios binos, regni fraterni cupiditate ductus, propriâ manu occidit, tertium in Monaſterium includi permiſit, regnumq; cum Childeberto fratre partitus eſt Anno 531. Mortuo Theobaldo ex Theodorico fratre Pronepote, ex eiuſdem teſtamento fit etiam REX BVRGVNDIÆ (cuius iam antea partem tenuit) VIII. ET AVSTRASIÆ IV. Ab obitu Childeberti etiam Pariſiorum aut FRANCORVM regnum adijt Aº. 558. VII. loco; atq; ſic reſtitutis in vnum omnibus Galliarum Regnis, factus eſt FRANCORVM MONARCHA a Patre II. Vxores et liberos plures habuit, de quibus ſuo loco abunde tractabitur. Ex alterâ coniugum inter alios Cherebertum, Guntramum et Sigebertum, ex tertiâ Chilpericum Reges genuit. Obijt Compendij Anno 564. regni Sueſſionum L. Franciæ Monarchiæ V. Sepultus Sueſſionis ad D. Medardi. Ab huius morte Regnum Francorum denuo in Tetrarchiam cadit.

CLODOMIRVS Filiorum Clodouei ex Clothilde tertius natu. REX AVRELIANORVM factus eſt in diuiſione cum Fratribus, ita intitulatus a regni vrbe primaria. A Tilio etiam ſucceſſor Regis Burgundiæ appellatur, nec immerito: quin ſi poſſedit ditiones quas illi tribuit Nicolaus Gilles, Waſſeburgius, Ioãnes de Serres &c. et REX BVRGVNDIÆ ex parte nominari potuit. In Aui Auiæq; maternæ vindictam, S. Sigiſmundum, cum vxore, et prole ſecundi thori, regno, et vitâ crudeliter exuit, et viciſſim a Gondemari milite in vindictam S. Sigiſmundi occiſus eſt Aº. Chriſti 521. regnumq; decennio poſt, cæſis et excluſis liberis, a fratribus occupatur.

REX Auſtraſiæ et Burg: ſuperioris.

Ex vxore IIIª. — Ex vxore alterâ.

VII.

THEODEBERTVS vel Theobertus I. REX BVRGVNDIÆ VI. AVSTRASIÆ aut Mediomatricum II. Ex Amalaſiunthæ Athalarici Oſtro-Gothorum in Italiâ Regis matris dono, PROVINCIAM regno ſuo adiecit, et Rex fuit potentiſſimus. Orto inter Childebertum et Clotharium Patruos diſſidio, cum Childeberto ſtetit. Variâ ſæpe fortunâ Italiam ingreſſus eſt. Interfectus in venatione a Biſonte Aº. Xpi 548. aut 551.

Chilperici ex pellice vxor.

FREDEGVNDA Hauencurtij, vico Picardiæ, patre laboratore nata. Strangulatâ ipſius arte et inſtinctu Galſuinda Gothicâ Brunechildis Sorore, ex pellice Regis vxor facta eſt. Eiuſdem conſilio aut iuſſu occiſi ipſe Rex maritus, Clodoueus et Meroueus fratres priuigni, et alij, alij in exilium acti. Mulier ſpurciſſima ſed bellicoſa. Obijt Aº. 601.

CHILPERICVS I. REX SVESSIONVM, poſt Chereberti mortem de regno Francorum cum fratre Sigeberto qui (non multum ſe mouente Guntramo, qui ſuo ſibi contentus erat) iure ætatis regnum ſibi deberi volebat, contendit, et Sigeberto nec opinanti, et contra Vnnos trans Rhenum pugnanti (infelici tamen omnino ſucceſſu) bellum mouet, quod vix Sigeberti morte deciſum. A quâ regnum pacifice adijt et factus eſt REX FRANCORVM IX. Curante Fredegundâ et eiuſdem adultero Landrico, nocte quâdam a venatione reuerſus ad Calam trucidatur Anno Domini 587. als 588. Regni Sueſſionum XIII. Francici a morte Chereberti (vt quidam ponunt) XIV. aut XV. a Sigeberti cæde IX. Sepultus Lutetiæ ad D. Germanum. Ex eadẽ Fredegundâ reliquit Lotharium II. hæredem puerum.

CHEREBERTVS vel Aribertus I. Pariſiorum vel FRANCORVM REX VIII. Princeps fuit ſummè libidinoſus, nullis rebus geſtis clarus. Plures habuit vxores; primâ repudiatâ duxit ſucceſſiuè tres alias infimi generis puellas ſolâ pulchritudine ſeductus. Obijt Aº. 573. Regni IX. nullis ex ſe relictis liberis maſculis. Sepultus in Oppido Blauiæ ad S. Romanum. A morte eius magna fuit de regno Francico contentio inter Sigebertum et Chilpericum fratres, et e contra Guntramus non niſi paci ſtudebat.

S. GVNTRAMVS vel Guntrannus I. REX IX. BVRGVNDIÆ (puta Inferioris, ſecundum Æmilium, qui Superiorem Sigeberto tribuit) ET AVRELIANORVM. Cabilonem regni Burgundici ſedem conſtituit. Ab Amato (ditionis per Narietem Gubernatore) Prouinciam accepit, de quâ magna illi fuit cum Sigeberto fratre (qui illam Regni Superioris Burgundiæ partem eſſe volebat) contentio. Ab obitu Chilperici regnum cum Fredegundâ pro Lothario II. nepote puero adminiſtrauit. Obijt Aº. 593. 596. aut 597. Sepultus Cabillonis ad S. Marci aut Marcelli. Scripſit regnorum Burgundiæ et Aurelianorum hæredem Childebertum ex Sigeberto Fratre nepotem.

B

SIGEBERTVS in diuiſione cum Fratribus fit REX AVSTRASIÆ V. Chereberto fratre abſq; liberis defuncto, cum Chilperico de regno contendit: nec ex hinc vnquam inter fratres niſi ficta et ſimulata quædam pax quandoq; fuit. Quin victo tandem Chilperico, contra eundem ad Victoriacum non longe a Tornaco ab Exercitu REX SVESSIONVM ſalutatus, non longè poſt ibidem a duobus Sicarijs ſubornatis a FREDEGVNDA occiſus eſt, Anno Chriſti 578 als 579. regni XIII. aut XIV. Sepultus Sueſſione in Æde D. Medardi, als D. Marci. Vxorem habuit Brunechildem quam duxit Anno Dñi 569. ex quâ genuit Ingondam et Clothoſyndam filias, et filium vnicum Childebertum, quem mater cognitâ Pariſijs (vbi tunc hærebat) mariti cæde, quatuor annorum puerum, Gundebaldi Ducis miniſterio, clam Lutetia in Auſtraſiam miſit, ne in manus Chilperici incideret.

THEODEBALDVS vel Theobaldus, REX BVRGVNDIÆ VII. AVSTRASIÆ aut Mediomatricum III. Huic Narciſſus, ſummus Italiæ pro Imperatore Iuſtiniano Dux, Prouinciam eripuit et Imperio reſtituit. Moriens Anno Domini 555. als 556. abſque liberis, hæredem inſtituit Clotharium I. quod ægerrime tulit Childebertus patruus etiam magnus, tam quod ſe excluſum, quam quod fratrem non ſatis amicum, tantorum Regnorum acceſſione et potentiâ auctum videret.

VIII.

LOTHARIVS II. REX FRANCORVM X. Infans quadrimeſtris patri ſucceſſit, et patruum Guntramum regni regentem, eiuſdemq; inſtitutione matrem educatricem, Landricum Magiſtrũ Equitum Tutorem habuit. Cum Childeberto Auſtraſio (qui iuri patris in regnum Francicum non minus ac ille inſiſtebat) et eiuſdem liberis continuũ illi fere bellum fuit, tum hoc tum illis victoribus. Tandem vero Patruis et Patruelibus omnibus aut defunctis aut interemptis, REX etiam factus eſt â morte Theodorici II. VTRIVSQVE BVRGVNDIÆ XII. nec non AVSTRASIÆ (ſi eundem Theodoricum, qui per tyrannidem regnum occupauit, et vix anni vnius ſpatio poſſedit, è Regum iſtorum ſerie excludere licet) VIII. A Clodoueo Francorum MONARCHA III. Radonem Magiſtrum Equitum Auſtraſiæ, Vernarium Magiſtrum Equitum Burgundiæ, Herponem Herponis Filium liberi Comitatus aut (ſecundum Tillet) ipſius regni Burgundici aut (iuxta Aimonem Monachum) Ducatus Trans-Iurani Præfectum inſtituit, qui a feroci hominum genere Alathæo Duce, interemptus eſt, ſecundum Æmilium. Obijt Anno Chriſti 630, als 631. Regni Francici XLIIII. Monarchiæ XIV.

CHILDEBERTI VXOR.

FOELIBA, Feuleba et Seudeleba, vno eodemq; die, cum marito, ex veneno, a Brunechilde (vt volunt) præparato, obijt. Quidam etiam tradunt Childebertum non ex hac ſed ex concubinâ et hortulano, aut neſcio quo adulterino concubitu natũ fuiſſe; ſic perſuaſum nempe a Brunechilde Theodorico fratri, quod tamen, cum idem ipſius Theodoberti filiam Berthoaram ducere vellet, iterum negauit. Quæ vere neſcio an non æquè ridicula, quam Æmilio et Tilio fabuloſa.

AVSTRASIÆ, nec non BVRGVNDIÆ inferioris ex parte REX. ALSATIÆ, et SVNDGOVIÆ, credo etiam Helvetiæ, et in ea VINDONISSÆ DYNASTA.

INGONDA Auſtraſia, nupta S. Hermenegildo, Leuuigildi Viſe-Gothorum in Hiſpania Regis filio Anno Chriſti 579, illi filium vnicum peperit. Perceptâ mariti morte, moeroris plena, ex Hiſpania in Africam traiecit, et ibidem (als in Siciliâ) obijt. Filius anni vnius puer â morte matris, ad Imperatorem Mauritium deductus, forte etiam paulo poſt defunctus eſt.

H

IX.

DAGOBERTVS I. Cognomento Magnus, REX FRANCORVM XI. vtriuſq; BVRGVNDIÆ XIII. AVSTRASIÆ IX. quam illi pater Anno ſalutis 627 aut 628. aut (vt tradit Tillet) ſexto ante mortem ſuam Anno (qui concurrit cum Anno 624 et 625) regio titulo poſſidendam ceſſit, adiunctis Pipino Landenſi Brabantiæ Duce Præfecto Prætoriano AVSTRASIÆ, et S. Arnulpho Marchione S.R. Imperij ad Schaldim duumuiris, quorum conſilio vteretur et pareret. Friſios, occiſo eorum Rege Beroaldo, auxilio patris ad vicum Engelhemum vicit Aº. 630. Slauos domuit. Iudæos, qui religionem catholicam amplecti nollent ad exemplum SISEBVTI Viſe-Gothorum in Hiſpania Regis pijſſimi, Franciâ eiecit. Fratrem Aribertum (cui pater Auſtraſiam deſtinauerat) Aquitaniæ Regem inſtituit. Ædem S. Dionyſij extra Pariſios a fundamentis erexit. Obijt ex profluuie ventris Spineti IV. cal. Feb. Aº. 645. als 648.

THEODEBERTVS II. Childeberti filius natu maximus, REX Auſtraſiæ VIII. præter quam tenuit etiam Burgundiam ſuperiorem, cum parte (ſi Heutero fides) Burgundiæ inferioris, in quâ pars ALSATIÆ et vniuerſa Heluetia; in hac VINDONISSA et VINDONISSENSIS aut ALTENBVRGICA ditio. Quæ omnia (ſicut et BRISGOVIA) quondam ſub imperio Alemannorum fuerunt; de quibus in præfatione noſtra pluribus. Defuncto patre, XI. annorum puer, ſub tutelâ Brunechildis auiæ regnare coepit. Et primis quidem annis, cum Theodorico fratre in ſummâ vixit concordiâ; donec tandem orto vtrimq; diſſidio, a Theodorico bello petitur. Quod procerum interuentu ſopitum, cauſa fuit vt Theodebertus vindictæ auidus, Witterico Gothorum in Hiſpaniâ, Lothario II. Francorum, et Agilulpho Longobardorum in Italia regibus confoederatis, Theodorici hoſtibus ſeſe adiungeret, et in fratrem bellum moueret. Qui tot hoſtium potentiſſimorum armis ſe imparem videns, tempori (cauto conſilio) cedit, et a fratre Turonenſi, Alſatienſi (qua ratione credo totam Alſatiam ſub imperium Auſtraſianum veniſſe) Campano et Sugitenſi (Lazius et alij, Aimo etiam Suitenſem Helvetiorum pagum, Guillimannus Sundgouienſem tractum interpretantur) quatuor nobiliſſimis comitatibus pacem emit; de reliquis (quod longius a ſe diſſiti eſſent) non adeo ſollicitus. Fractâ et illuſâ hoc aſtu tot hoſtium in ſe coniuratione, ad vindictam de fratre ſumendam animum conferens, bello ipſum aggreditur, et duobus cruentiſſimis prælijs, vno ad Tullum, altero ad Tulbiacum (quo loco etiam Clodouæus magnus iam fere victus, Voto conuerſionis facto, Alemannos, cæſo illorũ rege vicit, et imperio Francico ſubiecit) vincit, capit, et Cabillonem ad Ararim, regni Burgundici ſedem captiuum relegat, ſecundum Æmilium et alios. Alij volunt in ipſa pugnâ occubuiſſe, alij pugnâ elapſum Coloniam aufugiſſe, ibiq; a Theodorico obſeſſum, et ab incolis, in gratiam victoris fratris amputato capite obtruncatum fuiſſe; alij, Brunechildem ipſum clericum fieri rogaſſe, ſed non multo poſt impiè peremiſſe. Tanta eſt apud ſcriptores etiam de potentiſſimi regis; nec minor de fratris Theodorici morte diſcrepantia. Sic ex Æmilio conſtat Brunechildem nepotes reges (Theodeberti credo filios) captiuos ſuâ pecuniâ redemptos cultoſq; domum remiſiſſe; quos alij volunt ipſam proprijs manibus interfeciſſe. Sic decem reges illam occidiſſe tradunt, quos ipſimet aut fatentur curante Fredegundâ ſublatos eſſe, aut nec hodie quidem quid de illorum morte ſentiendum, vere inter ſe conueniunt. Nec mirum ergo de Theodeberti liberis et poſteritate hinc inde contraria et dubia quædam eſſe. Annum cladis Theodebertinæ maior auctorum pars vult incidiſſe in annum 617. A quo Theodoricus regnum potentiſſimum Auſtraſiæ regno coniunxit Burgundico, eidemq; Alſatiam reſtituit.

VXOR I. THEODEBERTI REGIS

BERNICHILDIS, Belichildis Bithildis et Velchidis dicta, ſeruæ conditionis foemina, empta a mercatoribus quibusdam, a Brunechilde educatur, atq; ipſi regi tandem nubit; quod maximam inter vtramque æmulationem et inuidiam genuit, Alij illâ ipsâ de causâ, a marito rege occiſam, alij repudiatam fuiſſe volunt.

ALTERA THEODOBERTI REGIS VXOR.

TENDICHILDIS als Teuchildis, et Chentildis. Hanc Fortunatus Pictonum Epiſcopus in Epigrammate quodam ſuo a nobilitate quam maxime celebrauit, tradens patrem fratrem et auum æque vt maritum reges fuiſſe. Heuterus illam filiam regis Thuringiæ nominat. Obijt anno ætatis LXXV.

LONGOBARDORV IN ITALIA REX I. CATHOLICVS

AGILVLPHVS Taurinatium Dux, Authari ſublato eius viduam THEODELINDAM duxit, ex qua factus eſt REX LONGOBARDORVM IN ITALIA IV. Hic primus abiecto Arrianiſmo Orthodoxum profeſſus eſt. Obijt aº. 614. Huius vxor Theodelinda templum S. Ioannis Baptiſtæ Moguntiaci extruxit et coronâ ferreâ omni auro potiore (quâ noui reges Longobardici inſignirentur) donauit.

X.

K

Inſignia PP. Habsburgicor. Clodomiriana.

SIGEBERTVS Auſtraſius cognomento exul, Theodeberti filius, vt Ioannes Trithemius, Iacobus Menlius in libello de maiorum Diui Maximiliani II. monumentis, Wolfgangus Lazius, Guilielmus Zenocarus, Hieronymus Gebuilerus, Franciſcus Tertius Bergomas, Pontus Heuterus, Hieronymus Henningius, Elias Reusnerus et alij ſcriptores Germanici tradidere: quibus etiam aſſentiunt Richardus Waſſeburgius, Petrus Matthei et Andreas Faunus, Gallici ſcriptores. Robertus vero Gaguinus et Michael Ritius videntur dubitaſſe. Trithemius ſcribit Sigebertum ſtatim a clade patris Coloniâ in Franconiam abiuiſſe, ad eius prouinciæ Duces agnatos; et poſt Theodorici patrui mortem a Lothario II. regni ſui anno XXX. (qui fuit ſalutis noſtræ 616.) Ducem ALEMANNIÆ conſtitutum fuiſſe. Alij autem volunt hæc in 623. alij in alium incidiſſe annum. Lazius, Heuterus, Henningius et Reusnerus volunt ipſum reſtauratis a ſecunda pugna et clade Tulbiacenſi patris viribus, tertio cum Theodorico patruo in campania Cathalaunenſi ad ripam Coxonæ fluminis pugnaſſe; et victum tum primum in Orientalem Franciam aufugiſſe, ac ibidem aliquot (quidam XVIII.) annos latuiſſe. Robertus Gaguinus et Michael Ritius quidem ea quæ de pugna Cathalaunenſi traduntur etiam habent: ſed aiunt (quod et ceteri omnes ſcriptores Gallici) contra Lotharium II. pugnatum fuiſſe. Nec ſatis ſibi conſtare videntur an Brunechildis hoc loco pro Sigeberto noſtro Auſtraſio, an pro altero Burgundo notho rem egerit. Atq; ſic ambo ſuſpenſi hærent. Non mirum ergo ſi per tot diſſonantias auctorum, nec ab illis qui ante me, nec a me in his principijs, omnibus ſatisfactum. In maioribus quippe ad illa ſecula non conueniunt, prout in vita Theodeberti patris et in præfatione noſtra dictum eſt: nec vnquam conuenient. Poſt dictum tandem exilium (vnde exul cognominatus) et Theodorici patrui obitum reuerſus, a Lothario II. aut procerum precibus aut ſanguinis proximitate flexo, reuocatus, DVX ALEMANNIÆ vel Trans-Iuranus (vt dixi) conſtitutus eſt, ea lege, vt, renunciato titulo ac corona regia, ipſe et poſteri regibus Francorum ſubeſſent. Comprehendebatur autem in iſto tractu inter alia ad rhenum loca, ALSATIA (ſuperior puta, quam ab iſto iam tempore adhuc hodie Auſtriaci tenent) et HELVETIA, in qua VINDONISSA ac Vindoniſſenſis ille aut ALTENBVRGICVS HABSBVRGICVSVE Ergouiæ tractus, Munſterus BRISGOVIAM et SVNDGOVIAM ceteris addit. Ab illâ Guillimannus ipſe Ottobertum et poſteros inſcribit. In Sundgouia (quæ Guillimanno teſte Theodeberto patri vna cum Alſatia ex ceſſione patrui ceſſit) multa olim poſſediſſe videntur, et ab adepta ditione Ferretana hodie fere totam familia tenet. An ab alio quam a Sigeberto, aut ab Atticonis poſteritate habeat quæ ante adeptam Ferretam poſſedit, mihi ignotum, alij inquirant. Id mihi ſufficit, primos illos Alemanniæ, Franciæ, Burgundiæ et Auſtraſiæ Reges Alſatiam (quæ Alemanniæ regio prima) Helvetiam, Vindoniſſam et tractum illum Vindoniſſenſem ad Arolam, cum Briſgouia et Sundgouia (quæ omnia olim ſub regno Alemanniæ fuerunt et ad montem Iuram et Vocetium, qui Iuræ pars eſt ſita ſunt, vnde non immerito titulum ducalem Alemannicum vel Trans-Iuranum Sigeberto tribuere) tenuiſſe, et hæc auctores ita tradidiſſe, quibus ego aſſentior. Atq; ſic a primis his, dictarum prouinciarum poſſeſſoribus, eos, qui in ipſis iiſdem ſucceſſerunt, Principes Habsburgicos et Auſtriacos, per hunc Sigebertum cum alijs auctoribus diducimus. CONTINVATIONEM vide pagina III.

GVNTRAMVS et LOTHARIVS fratres Theodeberti filij, ambo ſecundo contra patruum commiſſo prælio capti et Coloniæ inſtigante Brunechilde occiſi, ſecundum vnos. Alij habent illam ipſam eos Metis crudeliter interemiſſe.

MEROVEVS. Theodeberti filius natu minor, a Theodorico patruo (ſecundum vnos) petrę illiſus: aut (vt alijs iterum placet) ab ipſa Brunechilde capite in murum adacto, cerebroq; per viam ſparſo crudeliter interemptus eſt.

Continuationem vide paginâ III.

BERTHRADA Theodeberti omnium conſenſu filia legitima, virgo formoſiſſima, per tyrannidem patrui ſeruata, idem illam vxorem ducere voluit, ſed eodem momento ex dyſenteria defunctus eſt, ſecundum Æmilium. Ex huius bonis extructum fuit baptiſterium Moguntiæ: cum, ſecundum Fortunatum Pictonum Epiſcopum.

ADALVALDVS REX LONGOBARDORṼ IN ITALIA V. Huic quanquam iuueni adhuc deſponſa fuit Berthrada Auſtriaſiana. Obijt mente captus.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0008

C

REGVM SVEVICORVM IN HISP. AVT GALÆCIA STEMMA PRIMVM

RECHILA, Hermanarici Regis Filius, ardenti ingenio Princeps, REX SVEVORVM IN HISP. aut GALÆCIA a Patre II. Andegotum Romanorum Ducem ad Silingim prelio vicit, Bæticam regno Sueuico ſubiecit, Silingos domuit et Hiſpalim in poteſtatem redegit. Mox in Luſitaniam belli impetu conuerſo Emeritam expugnauit, et Alanorum reliquias penitus oppreſsit ac deleuit. Carpetaniam et Prouinciam Carthaginenſem ſub Imperium ſuū miſit; quæ tamen breui ex fœdere ad ius ditionemq; Romanorum redierunt. Obijt Emeritæ eodem quo CLODIVS REX Francorum II. Anno Xpi 448. Regni VIII. Succeſſorem relinquēs RECCIARIVM Filium, qui tot ditionum hæres etiam inter Potentiſsimos Reges numerari potuit.

REX PRIMVS XPIANVS IN HISP.

RECCIARIVS REX SVEVORVM IN HISPANIA aut Galæciâ III. abiurato Arrianiſmo Regum Hiſpanicorum primus religionem Orthodoxam cum gente ſuâ ſuſcepit, defecit autem iterum ab illa Remiſmundus. Bæticam, Luſitaniam, & Galæciam regno complexus eſt, cumq; etiam ad reliquam Hiſpaniam adſpiraret, & hoc fine Romanos (qui Theodorico I. Affini confœderati erant) continuo laceſseret, nec vllis Theodorici monitis ab intento deſiſteret: ab eodem bello petitus, regno, et vita priuatur ad portum Cale, anno CHRISTI 456. Regni VIII°.

STEMMA ALIVD REGVM SVEVICOR. IN GALLICIA.

MASDRA Maſſilæ Filius, cæſo Recciario per gentis factionem vnà cum FRANTA REX SVEVORVM in Hiſpaniâ aut Galæciâ IV. loco conſtitutus eſt. Hic occiſus a ſuis, altero regni anno, REMISMVNDVM Filium: ille non adeò longe poſt etiam defunctus, ex gentis ſuffragijs FRVMARIVM quendam ſucceſsorem habuit, qui breui obijt.

REMISMVNDVS, Frantâ et Frumario defunctis, REX SVEVOR. V. in Galæciâ pacificus factus eſt Anno 460. Luſitaniam ad Romanorum ditionem reuocatam numeroſo exercitu inuadit. Conimbricam fraude: Olyſipponem deditione capit. Metuens ergo ſibi à ſolo Rege Gotho, eundem nouo fœdere et affinitate (quin cum religionis catholicæ per regnum Sueuicum excidio) placatum ſibi reddit. De ſecunda Sueuorum conuerſione vide in vita Athanagildi.

GVNDEBALDVS Gundiochi Filius natu maximus, REX BVRGVNDIÆ II. A Chilperico et Gothomaro Fratribus ad Auguſtodunum auxilio Trans Rhenanorum victus, reſtauratis viribus eosdē Viennæ obſedit, et cum vrbe in poteſtatem redactos, Gothomarum in turri quadam, in quam ſe per fugam receperat, iniecto igne cremari iuſsit. De Chilperico non meliora ſtatuit. A Clodoueo, inſtinctu Gondegiſilli alterius fratrum bello potitus regnoq; pulſus ad Theodoricum Oſtro Gothorum Regem in Italiam exulatum abijt, vbi & obijt Anno Chriſti 509. ab obitu patris LIX.

GONDEMARVS Sublato S. Sigiſmundo fratre, a proceribus regni REX BVRGVNDIÆ IV. electus eſt. Fratris mortem Clodomiri morte vltus, a Childeberto et Clothario Clodomiri fratribus regno viciſsim pellitur. Exul itaq; in Hiſpaniam, inde in Africam migrans, ibidem obijt Anno Chriſti 526. regni VI. a morte Gundebaldi patris XVII. et Regnum Burgundiæ Francis ceſsit fundationis Anno C.XII.

D

THEODOREDI VISE-GOTHORVM IN HISPANIA REGIS STEMMA

THEODOREDVS (al's Theodoricus I.) REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico VI. in Hiſpaniâ ab Athaulpho IV. Hoc regnante Imperium Gothicum in Hiſpaniâ exiguis adhuc continebatur terminis, in Galliâ verò florebant potentiâ, et opibus. Ætio Romano, Burgundis & Francis iunctus, in pugna Cathalaunicâ contra Attilam fortiſſime rem gerens occubuit Anno Chriſti 451. al's 453. regni XXXII. Inter plures liberos Thuriſmundum, Theodoricum et Euricum filios et filias binas genuit. Succeſsorem in regno habuit THVRISMVNDVM qui fuit REX VISE-GOTHORVM VII. occiſus coniuratione fratrum Anno Chriſti 454. regni I. Regnante Theodoredo Vandalicum Rege ſuo Genſerico relictis in Hiſpaniâ Silingis, cum LXXX. bellatorum millibus, ex Hiſpaniâ in Africam tranſmiſerunt Anno Xpi 427. acciti a Bonifacio Prouinciæ Gubernatore, quem tamen, orta breui vtrimq; diſsidio quodam, Hippone (vbi tunc S. AVGVSTINVS Epiſcopum agebat) obſeſſum & cum Oppido in poteſtatem redactum, occidunt. Prouinciam fere omnē pulſis Romanis ſibi ſubijciunt, et REGNVM VANDALICVM IN AFRICA conſtituunt.

N. Theodoredi Filia nupta fuit Recciario Sueuorum Regi, quo ſublato, permittente Theodorico victore Sueui Comitia celebrant et de nouo eligendo Rege conſulunt, ſed in partes (ob voluntatum diſcrepantiam) ſciſsi hi FRANTAM, illi MASDRAM ſibi conſtituunt Regem.

THEODORICVS I. vel II. REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico VIII. Recciarium ſororium quod Romanor. in Hiſp. regno inhiabat, ex pactis cum Auito Auguſto initis, vitâ et regno priuauit; genti tamen Sueuicæ ex numero ſuo nouum ſibi deligendi Regem poteſtatem fecit. Narbonem dedente Rauennio priſtinæ ditioni adiecit. Fratris Eurici fraude ſublatus Toloſatibus A°. 467. Regni XIII.

N. Theodorici Filia, promiſsa Remiſmundo, eidem a Salano viro Principe adducitur, Aiace Gallo Apoſtatâ comitante, a quo, annuente ingratiam noui connubij et fœderis Remiſmundo, gens Sueuica à fide Chriſti, quam ſub Recciario imbiberat, ad Arrianiſmum iterum traducta eſt, in quo errore vſq; ad tempora Theodomiri, ad annum nempe 563. per totos centum fere permanſit annos.

EVRICVS Theodorici Frater, REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico IX. in Hiſpaniâ ab Athaulpho VII. Sub hoc Hiſpania inter Romanos, Gothos & Sueuos trifariam diuiſa fuit. IMPERIVM ROMANORVM in Hiſpaniâ (quod per DCC. iam ſteterat annos) deleuit, et præter Galæciam (quæ Sueuis parebat) cætera omnia Gothico Regno ſubiecit. Hinc in Galliam arma conuertit, et Prouinciam illam vſq; ad Rhodanum occupat, atq; Regni ſedem ARELATI collocat, vbi ex morbo obijt A°. 483. Regni XVII.

ALARICVS II. REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico X. Primus Regum Gothicorum leges de ſcripto ſanxiſſe, et promulgaſſe conſtat, quod Eurico tamen ab alijs tribuitur. Orto inter illum et Clodoueum Fr. Regem bello, ab eodem in campis Vogladenſibus victus, et occiſus eſt A°. 506. Ab hac pugna vix quidquam in Galliâ relictum Gothis, quod in Francorum non venerit poteſtatem.

Series regum Gothicorum. vſq; ad Reccaredum I.

AMALARICVS, Alarici II. Filius legitimus, Anno quo pater occubuit quinquennis erat, quare pueri ætate contemptâ electus eſt Geſalricus frater nothus, REX VISE-GOTHORVM XI, quem Theodoricus Oſtro-Gothus Amelarici Auus maternus regno pellit, quod ad mortem vſque fideliſſime per Theudium Proregem adminiſtrauit XII. loco. A morte Theodorici AMALARICVS Succedit et fit REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico XIII. Viuere deſijt A°. 531. Amalarico THEVDIVS Oſtro-Gothus: eidem A°. 548. regni XVIII. interempto THEVDISELVS XV. loco: Theudiſelo Anno 540. aut 550. occiſo AGILA XVI. loco: Agilani Anno 554. pariter Sublato ATHANAGILDVS XVII. loco ſucceſsit.

E

OSTRO-GOTHORVM IN ITALIA REX I.

THEODORICVS Theodomiri ex Eurelieuâ, impari matre Filius. Odoacro pulſo (conſentiente Imperatore Zenone) factus eſt OSTRO-GOTHORVM IN ITALIA REX PRIMVS Anno Xpi 493. A morte Alarici II. generi, Geſaleicum eiusdem filium nothum (alijs frater) contra Amalaricum nepotem in regnum aſsumptum dolet, per Ilbam Ducem ſuum regno pellit, et multa etiam contra Francos eodem Duce pro Regni Viſe-Gothici defenſione feliciter agit, quod per Theudium ad mortem vſq; rexit, tutorio quidem nomine, regia autem omnino poteſtate. Obijt A°. Xpi 526. a morte Geſaleici XVI. Regni Italici XXXIII.

Prima Theodorici vxor. AVDEFLEDA Francica, Clodouei Magni Francorum Regis ſoror.

Altera Theodorici vxor. THEODORA ex antiquo Hiſpanorum ſanguine, quam Toleti duxiſse, et eiusdem precibus victum, veteribus Hiſpanis, veterem libertatem reddidiſſe traditur. Ex hac Seuerianus natus.

Ex concubinâ. — Ex Theodorâ. — Ex Audefleda.

TEVDICODA ſeu Teudetuſa, ex concubinâ nata, vxor Alarici II. ſecundum Marianam Libri V. capite VII. ſed neſcio an erratum, quia capite VI. eiuſdē libri illi Oſtro-Godam alterā Theodorici nothā vxorem dat, et Teudicodam Gundebaldo Regi Burgundiæ nuptā fuiſſe tradit.

SEVERIANVS Theodorici ex Theodora (vt quidam volunt) filius, quod tamen Mariana, quantumuis a Lucâ Tudensi affirmatum, ad aniles fabulas ablegandum eſſe vult, vt quod neq; veritati conſentaneū ſit, neque cum ratione temporum conueniat. Fuit autem Seuerianus ex omnium ſententiâ DVX et Præfectus PROVINCIÆ CARTHAGINENSIS, et vxorem matri cognominem habuit, inclyto Gotthorum ſanguine prognatam, ex qua genuit Sanctum Leandrum, S. Iſidorum, S. Fulgentium Epiſcopum Aſtigitanum et Carthaginenſem, S. Florentinam (al's Florentia et Iuſtina) et Theodoſiam; quibus quidam etiam Sanctum Braulium Epiſcopum Cæſar-Auguſtanum addunt.

AMALASIVNTA Theodorici ex Audefleda filia, nupta Eutarico Oſtro-Gotho Amalo Anno 515. eidem Athalaricum Regem Oſtro-Gothorum II. in Italia peperit.

S. LEANDER Archiepiſcopus Hiſpalenſis, Miſſale et Breuiarium Mozarabum, ex antiquo Gotthorum more conſeruatum, cum Iſidoro fratre inuenit. Nepotes ad verā fidem Chriſti conuertit.

THEODOSIA, nupta fuit Leuuigildo Viſi-Gotthorum Regi ante eiusdem aduentum ad regnum, quâ defunctâ Goſuindam, eo ipſo tempore quo a fratre LIVVA in conſortium regni aſsumptus eſt, duxit. Peperit Theodoſia Leuuigildo Sanctum Hermenegildum & Reccaredum primum.

S. ISIDORVS Archi Epus Hiſpalenſis post Leandrum fratrem Eccleſiæ XL. [illegible]

ATHANAGILDVS, victo (auxilio Liberij Patritij Ducis Romani) Agilane, atque a ſuis in gratiam Athanagildi interemto, factus eſt abſque vllâ controuerſiâ REX VISE-GOTHORVM ab Atanarico XVII. in Hiſpaniâ ab Athaulpho XV. Petiuerat & obtinuerat ab Imperatore Iuſtiniano auxilia non contemnenda contra præfatum Agilanem, eâ lege, vt ſi victoriâ potiretur non exiguam Hiſpaniæ partem Imperatori et Imperio traderet. Hinc factum vt Romani ex eiusdem legis et fœderis beneficio, virtute aut armis non paruam Prouinciæ partem occuparent; quod Athanagildum ſollicitum admodum tenuit: verebatur enim, ne his principijs Italiæ & Africæ exemplo, Hiſpaniam quoque aliquando ſibi vendicarent; vnde illis delendis continuo fere bello per totam vitam implicitus fuit. Hoc regnante THEODOMIRVS REX SVEVORVM cum gente illa omni ad fidem conuerſus eſt Anno Chriſti 563. Eſt etiam auctor quidam qui affirmat ipſum Athanagildum ex arcano Catholicam religionem tenuiſſe, ſed quod tempori ſeruiens metu gentis Gothicæ Arrianam palam profitebatur. Obijt Toleti ex morbo Anno Xpi 567. regni XV. cum dimidio. Succeſsit in Regno LIVVA XVIII. loco.

VXOR I° ATHANAGILDI, INDE LEVVIGILDI EX THEODOSIA VIDVI, GALSVINDÆ ET BRVNÆ EX ATHANAGILDO MATER.

GOSVINDA fœmina deformis, altero lumine capta, Athanagildi vxor, eidem peperit filias binas GALSVINDAM & BRVNAM. Atanagildo defuncto nupſit LEVVIGILDO. INGVNDAM Auſtraſiam ex Brunâ Filia & Sigeberto neptem, Vxorem S. Hermenegildi priuigni, blanditijs primum et premijs, a Religione orthodoxâ traducere conatur; recuſantem, eodem fine, non maiori tamen fructu, multis afficit contumelijs & iniurijs. Sub initium conuerſionis Reccaredi I. priuigni etiam ſui, in eiusdem gratiam, vna cum Vldidâ Epiſcopo Arriano Catholicæ religionis cultum ſimulat, et in Catholicorum Conuentu SS. hoſtiam ſumptam ambo ſpuunt, tandem etiam de ipſo Rege obtruncando conſilia habent. Sed, re detectâ, Vldida exilio: illa (diuino procul dubio iudicio) morte per idem tempus, tantam impietatem & perfidiam luunt, circa Annū Xpi 588.

LEVVIGILDVS, Liuuæ Regis (qui Athanagildo in Regno ſucceſsit) Frater, a quo anno regni ſecundo in conſortium aſſumptus, LIVVA Galliæ Gothicæ; LEVVIGILDVS Hiſpaniæ imperauerunt. Liuuâ autem Anno Chriſti 572. in Gallijs defuncto manſit ſolus REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico XIX. in Hiſpaniâ ab Athaulpho XVII. Contra Romanos, in Baſtætanis, Bæticâ, & in Aquitaniâ multa feliciter geſſit. Ad ſtabiliendam in familiâ ſuâ regni ſucceſsionem, Hermenegildum & Reccaredum filios in conſortium aſsumpſit, ditione tripartitâ. Eundem Hermenegildum, propter conuerſionem ad veram Xpi fidem, regno priuauit et vitâ, cuius tamen illum in morte pœnituit. Andecâ & Malarico Sueuorum Tyrannis pulſis, regnum illud Viſe-Gothico adiecit Anno 586. ab eiusdem fundatione 174. Obijt Toleti eodem Anno 586.

AVSTRASIÆ, vtriusq; BVRGVNDIÆ ET ALEMANNIÆ REX. ALSATIÆ, HELVETIÆ, VINDONISSÆ, BRISGOVIÆ, SVNDGOVIÆ &c. DYNASTA.

BRVNA Athanagildi ex Goſuindâ Filia, natu minor, nupta Sigeberto I. AVSTRASIÆ Regi. Inſtitutione Epiſcoporum Francicorum in fide Chriſti edocta, in Baptiſmate BRVNECHILDIS dicta eſt. A morte mariti Regis, propter ſaluatum Childebertum filium a Chilperico Sueſsionum Rege Rothomagum in exiliū ablegata; ibidem iam vidua facta a Merouco Chilperici filio A°. 580. propter inſignem pulchritudinem in vxorem ducitur, miniſtrante Prætextato Rothomagenſium Præſule, quem Chilpericus ea ipſâ de cauſâ in exilium miſit, Meroucum vero in Monaſterium intruſit. Quo Anno 583. aut Regis iuſſu aut fato interempto, BRVNECHILDIS libertati reſtituta in Auſtraſiam remiſſa eſt ad filium. Eodem defuncto, Regna Nepotum tutorio nomine adminiſtrauit. Anno 618. aut 623. in viuis eſſe deſijt, Sepulta in Abbatiâ D. Martini Auguſtodunenſis. Pleriq; ſcriptores, Francici præcipue, et alii, ex ipſis forte, BRVNECHILDI quicquid impietatis & tyrannidis excogitari potuit adſcripſerunt, multorum Regum & regiorum liberorum cædis culpauerut, diſcordiæ inter fratres nepotes ſeminatricem et auctricem declamauerunt, & ob hæc et alia facinora Lotharij II. iuſſu equis diſcerptam fuiſſe tradiderunt. Æmilius tamen ipſe talia pro fabulis habet, et Tilius. Mariana Hiſtoriæ ſuæ Hiſpanicæ Libro V. cap: X. ex profeſſo quædam in hoc ipſum diſcurrit. Et verè credo, cum FREDEGVNDA, ſpurciſſima FRANC. dominatrix, mulier quanquam bellicoſa Brunechildis coætanea fuerit, ſcriptorem aliquē Francicum, quo Reginæ ſuæ, omni orbi manifeſtiſsimâ crimina tegeret, aut aliquo modo offuſcaret, aut in odium gentis Gotticæ, paria aut peiora Brunechildi attribuiſſe, et hinc ad poſteros tranſlata eſſe: Sanctum Gregorium enim Epiſcopum Turonenſem, vtriusq; coætaneum, qui honeſtiſſime de regiâ fœminâ ſcripſit, vllius gratiâ a veritate declinaſſe vix mihi perſuadeo.

GALSVINDA Gothica Athanagildi ex Goſuindâ filia natu maior, Brunæ ſoror, Chilperico tunc Sueſsionum Regi viduo, eodem anno 569. quo Bruna ſoror Sigeberto I. Auſtraſiæ Regi, Chilperici fratri, nupta, nullos illi liberos peperit. Cum Fredegundam mariti pellicem ferre non poſſet, aut ab illâ ipſâ, aut Regis mariti iuſſu, in Fredegundæ ſaltem gratiam, mane quodam in lecto ſtrangulata reperta eſt.

S. HERMENEGILDVS, Leuuigildi filius natu maximus, ab eodem vna cum fratre in conſortium regni aſsumptus, Hiſpalenſe (al's Emeritæ) regnum gubernandum accepit. Inſtinctu vxoris, & ex S.ti LEANDRI auunculi inſtitutione, Arrianiſmo renunciato, veram Chriſti fidem amplexus eſt circa Annum 580, eâ conſtantiâ, vt nec precibus, nec precio, nec minis, aut armis ab illa per patrem diuerti potuerit. Bellum ſibi a patre propter conuerſionem dum iminere videt, vxorem cum prole puero, Romanorum in Hiſpaniâ Ducum ſibi fœderatorum fidei committit. ipſe ſeſe cum ſuis Hiſpali includit, obſidionem vnius anni, abſq; vlla ſpe auxilij ſuſtinet, tandem ciuibus ſe dedentibus Cordubam aut Oſetum elapſus, in poteſtatem patris venit, cuius iuſſu a Siſberto quodam ſecuri percuſſus, martyrij lauream meruit XIIII. Aprilis Anno Xpi 584. A morte miraculis claruit, et a PP. Sixto V. inter Diuos relatus eſt, feſtumq; eius in ſingulos annos per Hiſpaniam ipſa martyrij die celebratur. De corpore et tumulo nihil certi. Os tamē eius argenteæ ſtatuæ in templi Maximi proprio ſacrario ſeruatur. Vxorem habuit Ingundam Auſtraſianam Sigeberti I. Filiam.

REX GOTTHORVM I. XPIANVS IN HISPANIA.

F

RECCAREDVS I. alter Leuuigildi filius, patre defuncto fit REX GOTHORVM XX. in Hiſpaniâ ab Athaulpho XVIII. Ex Sanctorum Leandri et Fulgentij auunculorū præceptis, menſe X. quo regnare cœpit abdicatâ palam arrianâ perfidia REGVM GOTH-IBERICORVM PRIMVS, veræ fidei Catholicæ lucem amplexus eſt; quam etiam flexis quam fractis paulatim, patientiâ, diligentiâ, comitate et authoritate regiâ ſuorum animis per vniuerſam Hiſpaniam ſtabiliuit & ad poſteros remiſit. Qui ſe oppoſuerunt, Deo propitiante, non abſq; euidenti miraculo vbiq; victi, aut fugati, aut pro meritis caſtigati, reliquis parendi exemplum dederunt. Concilium III. Toletanum A°. Xpi 589. menſe Mayo celebrauit, in cuius conuentu ſecundo fidei Catholicæ profeſſionem, & arrianæ perfidiæ abdicationem ſuo et vxoris Badæ nomine ſcriptis conceptam patribus obtulit. Obijt Anno 601. regnauit annos XV. menſem vnum & dies decem.

REGES GOTTHOR. IN HISPANIA, A RECCAREDO I. VSQVE AD RODERICVM.		an: obit
XXI.	LIVVA, Reccaredi fili⁹ et Succeſſor. Occiſus a°. 603.	
XXII.	WITERICVS	610.
XXIII.	Gundemarus	612.
XXIV.	Siſebutus	621.
XXV.	Reccaredus II.	
XXVI	Suinthila et Richimir⁹ filius	
XXVII.	Siſenandus	635.
XXVIII.	Chintila	639.
XXIX.	Tulga	641.
XXX.	Chindaſuinthus	651.
XXXI.	Receſuinthus	672.
XXXII.	Bamba, regno pulſus a°. 680.	
XXXIII.	Eruigius	687.
XXXIV.	Egica	701.
XXXV.	Vitiza	711.
	Poſt hunc quidā Coſtā ponūt	
XXXVI.	RODERICVS REX vltim⁹ Gotthorum in Hiſpania.	714.

ATHAVLPHVS Alarici ſucceſſor REX Viſi-Gotthor. ab Athanarico III. ex Gallia in Hiſpaniam penetrauit, et Barcinone ſedem poſuit anno. 416. RODERICVS a Mauris pulſus eſt a°. 714. XI. Nouē. Regnarūt ergo Gothi in Hiſpania annos 298.

AVSTRASIÆ, vtriusq; BVRGVNDIÆ ET ALEMANNIÆ REX. ALSATIÆ, HELVETIÆ, VINDONISSÆ, BRISGOVIÆ, SVNDGOVIÆ &c. DYNASTA.

G

CHILDEBERTVS I. Sigeberti filius, ex hæreditate paterna AVSTRASIÆ VI. nec non ex teſtamento S. Guntrami patrui, eodem vita functo VTRIVSQVE BVRGVNDIÆ REX X. Anno 596. aut 597. conſtitutus, in tantam creuit potentiam vt iam Prouinciam ad Lugdunum vſq; totam Burgundiam, Lotharingiam, ditiones ad Rhenum ſitas, Heluetiam, Alexiam, Tyrolim, Bauariam, Thuringiam, Haſſiam & Franconiam poſſederit. Poſt Chilperici patrui mortem, regni Francici adminiſtrationem: repulſam paſſus, etiam Fredegundam eiusdem viduam (de qua propter mariti patris Sigeberti et patruelium cædem ſupplicium ſumere decreuerat) cum regno et Lothario filio, a Guntramo patruo fruſtra depoſcit. aſſumptus et adoptatus ab eodem in regni Burgundici ſucceſſorem & heredem placatur, patruo tamen defuncto ad arma redijt, et Fredegundæ pluribus de cauſis infenſus, regnum cum Exercitu ingreſſus, in Sueſsionibus a Landrico Magiſtro Equitum regni Francici cruentâ pugnâ (cui Fredegunda ipſa puerum filium ad ſuos animandos brachio circum agmina geſtans interfuit) cæſis ſuorum XX. millibus victus et profligatus eſt Anno 598. Obijt cum vxore vno eodemq; die, aut ex veneno, aut (ſecundum Furmerium) ex mœrore animi a clade iſta concepto Anno Xpi 600. al's 598. regni Auſtraſiani XXI. Burgundici reliquit poſt ſe Theodebertum et Theodoricum filios, & filiam vnicam.

Cathedralem ſedem VINDONISSA Conſtantiam tranſtulit a°. 597.

CLOTHOSYNDA Auſtraſiana altera Childeberti ſoror, promiſſa quidem fuit Authari Longobardorum Regi, Sed hoc ob religionis diſcrepantiam reiecto nupſit RECCAREDO I. Gotthorum in Hiſpania Regi primo Chriſtiano, ex Badâ priore vxore viduo.

AVSTRASIÆ, Vtriusq; BVRGVNDIÆ ET ALEMANNIÆ REX. ALSATIÆ, HELVETIÆ, VINDONISSÆ, BRISGOVIÆ, SVNDGOVIÆ &c. DYNASTA.

I

THEODORICVS II. Rex Burgundiæ IX. Alemanniæ, Alſatiæ & VINDONISSÆ DYNASTA. Patre defuncto, vt frater, ſub auiæ tutela regnare cœpit anno ætatis X. Princeps fuit crudelis, et libidinoſus. Sanctum Deſijderium Epiſcopū Viennenſem regiæ Burgundicæ ſtirpis (cuius vitam ſcripſit ipſe Siſebutus Gothorum in Hiſpania Rex) eò quod vitioſum principem reprehenderet, lapidari iuſſit, Sanctum quoq; Columbanum (quod ſpurios ad regnum non peruenturos prædiceret) in exilium egit. Hermenbergam coniugem repudiatam patri remiſit; fratrem regno Auſtraſiæ, et (vt alij) etiam vita priuauit. Bellum in Lotharium II. Francorum Regem moturus, et quidem ipſo propemodum tempore quo filiam fratris ducturus erat, ex dyſenteriâ (quam ex epoto in balneo veneno, quod auia ipſi propinauerit, contraxiſſe quidam volunt, aut apud Metenſem vrbem (ſecundum Abbatem Veſpergenſem ex vita S. Columbani) diuino crematus igne interijt, anno 618. nullis poſt ſe relictis liberis legitimis, ſpurijs autem quatuor; quibus victis, pulſis, aut occiſis, Lotharius II. bina potentiſſima regna Auſtraſiæ et Burgundiæ Francico adiecit, et tertiam à Clodoueo Magno in Gallijs Monarchiam conſtituit, eodem anno 618. regni ſui XXX. Quo etiam (vt Trithemius habet) cum tam latum dominium ſolus vtiliter gubernare non poſſet, prouincias Comitibus de antiquâ regum proſapia deſcendentibus commendauit. Palatij regalis Comitem ſiue præfectum conſtituit Guarnerium. Herponi Burgundiam: Radoni Auſtraſiam: Genebaldo III. Franconiæ Duci (qui Francofurtum ad Moenum erexit) Moguntiam, Wormatiam Spiram et populum earundem regionum: Pippino Anſegiſi Brabantiæ Ducis filio Inferiorem Franciam: SIGEBERTO Auſtraſio Theodeberti II. Auſtraſiæ Regis filio, procerum interuentu Duci creato, Alemannos, Alſatas, Rauricos, Heluetios, et ad Rheni ortum commorantes, aliosque populos commiſit.

Ex diuerſis concubinis procreauit ſubſequentes liberos illegitimos.

WITTERICVS. Liuuam Reccaredi I. Filium Regem A°. regni II°. è medio tollit, et fit REX VISE-GOTHORVM in Hiſpania ab Athaulpho XX. Iniuriam filiæ per repudium a Theodorico illatam vlturus, Clotharium II. Francorū, Agilulphum Longobardorum, & Theodebertum Auſtraſiæ Reges in illum ſollicitat, nullo tamen effectu, pari qua Liuuam perfidia ſuſtulit, a ſuis interemptus eſt A°.

HERMENBERGA. Theodorici vxor, a cuius concubitu, aut pellicum (quibus ad inſaniam vſque deditus erat) aut Brunechildis arte, quò ipſa ſola regnaret, abſtinuit et tandem omni theſauro ſpoliatam, & repudiatam patri remiſit.

DVX SVEVORVM.

GVNZO DVX SVEVORVM, cuius filia Fridburga deſponſata fuit Sigeberto Burgundio iuueni adhuc. Apud ſcriptores etiam duas alias Gunzonis cuiusdam (forte huius quoq;) Sueuorum Ducis filias inuenio, quas hic vna cum Fridburga ſubmitto.

HABSBVRG

SIGOPERTVS continens, Habſpurgi Comes.

LVITBERGA Gunzonis vel Conradi cuiusdam Sueuorum Ducis filia. vxor (ſecūdum Henninges) Sigoperti, aut (iuxta Heuterū Ottoperti.

ODA F. Gunzonis Sueuorum Ducis, vxor Arnoldi (al's Buggiſus) S.R.Imp: ad Schaldim Marchionis A°. 601. defuncti, quam Waſleburgius tradit condidiſſe Eccleſiam in honorem Diuæ virginis, et S. Gregorij Martyris, in oppido quodam Epiſcopatus Tongrorum vulgo Amanie dicto, vbi et ſepulta ſit.

FRIDBVRGA, F. Gunzonis Sueuorum Ducis, deſponſata quidem Sigeberto Burgundio, ſed illo ante nuptiarum diem defuncto, Metenſi cuidam Cœnobio incluſa eſt. Hanc B. Gallus lacus Bodmanici Apoſtolus dæmonio (quale etiam a Hieronymo Henninges de Luitbergâ, quæ huius forte ſoror fuit, traditur:) liberaſſe fertur. Ex Abbate Vrſpergenſi et alijs.

SIGEBERTVS Sigibertus et Sigiſbertus Burgundius. Hunc habent natum fuiſſe anno regni paterni VI. ſic annos etiam natales fratrum adducunt, quos vix de regibus ipſis ad illa ſæcula obſeruāt. Tradunt Brunechildem eundem Sigebertum a morte patris ad ipſius regnum euehere voluiſſe, pro quo in Campaniam Catalaunenſem contra Clotharium exercitum eduxerit; Sed vna cum Meroueo et Corbo fratribus a rege captū et occiſum fuiſſe. Gaguinus vult ipſum fuga ſe ſaluaſſe, nec vnquā amplius comparuiſſe.

MEROVEVS Burgundius, a Clothario Rege, (quod illum ex ſacro baptiſmatis lauacro filium haberet) ſeruatus eſt, ſecundum Nicolaum Gilles, Æmilium, Gaguinum; Henninges tradit illum Monaſterio Reichenauenſi ad lacum Bodmanicum incluſum, aut interfectum fuiſſe.

CORBVS Burgundius, vna cum Sigeberto fratre a Rege Clothario II. occiſus eſt, ſecundum Nicolaum Gilles, Æmilium, Henninges. Tillet ait hunc fuiſſe Magiſtrū Equitum regni Burgundici ſub Theodorico patre.

CHILDEBERTVS Burgundius, nothorum Theodorici minor natu, celeritate equi elapſus nuſquam amplius comparuit.

CANDIDE LECTOR.

IN PRÆFATIONE ſatis mentem meam explicaui. Ecce nunc ſchematum noſtrorū primum, quod ab
A.B.C. vno latere A. Francorum, B. Burgundionum et Auſtraſiæ reges: ab altero C. Sueuorum et
D.E. Gotthorum per Hiſpaniam D. et E. Italiam regum ſeriem vſq; ad Athanagildum, Leuuigildum
F. et F. Reccaredum REGVM GOTTH-IBERICORVM PRIMVM CHRISTIANVM OR-
G. THODOXVM complectitur. Ex horum communi ſanguine G. Childebertum, Auſtraſiæ, vtriusq; Burgundiæ et Alemāniæ regē, Alſatiæ, Heluetiæ et in eâ Vindoniſſæ et tractus illius Vindoinſſenſis aut Altenbuburgici, poſt Habsburgici, nec non Briſgouiæ et Sundgouiæ Dynaſtam: ex eodē
H.I. H. Theodebertum et I. Theodoricum II. fratres regnorum et ditionum illarum heredes et
K. poſſeſſores olim: ex eorum altero K. SIGEBERTVM auſtraſium exulem auguſtiſſimæ ſtirpis HABSBVRGI-AVSTRIACÆ communem patrem et conditorem diducimus. Nec in hoc nobis vllo modo obſtare aut derogare poteſt vana illa coniectura quam Franciſcus Guillimannus de Willebaldo ſuo, contra tot auctorum de Sigeberto noſtro et Ottoberto filio aut nepote iam inueteratam, et ab ipſis Gallis conceſſam ſententiam, introducere et obtrudere conatur; nullius enim ea momenti eſt, prout in præfatione mea ſatis clare docui. Præter quæ etiam hoc Lectorem ſcire oportet, quod ERPO ille (cui alibi vult Welibaldum ſuum, alibi Arnobertum quendam in Ducatu aut præfecturâ Trans-Iuranâ ſurrogatum fuiſſe) ab ipſis ſcriptoribus gallicis, vno loco Dux vel Comes Trans-Iuranus, alio gubernator liberi comitatus Burgundiæ: (cui nihil cum Alſatiâ nec Vindoniſſâ commune eſt) et iterum Vernarius quidam, ſub ea ipſa tempora Comeſtabilis regni Burgundiæ appellatur. Quæ quid vere de Erponis et Willebaldi præfectura aut ducatu ſentiendum, omnino me ſuſpendunt. Præterea ex auctoribus clariſſime conſtat, vno eodemq; illo æuo Willebaldino, plures (immò decem quodam nominant loco) per Burgundiæ regnum Duces fuiſſe. Sicq; alij hanc, alij illam regni Burgundici et Auſtraſiani partem, præfecturæ aut alio titulo tenere potuerunt; nec alium vidi præter vincum Trithemium, qui quomodo ducatus aut præfecturæ regnorum Auſtraſiæ, Burgundiæ et Alemanniæ, poſt Theodorici II. obitum a Lothario II. diuiſæ fuerint, verè diſtinguat, aut qui dicat quis his temporibus ditionibus iſtis præfuerit quæ Sigeberto adſcribuntur.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0009

C

REGVM SVEVICORVM IN HISP. AVT GALÆCIA STEMMA PRIMVM

RECHILA, Hermanarici Regis Filius, ardenti ingenio Princeps, REX SVEVORVM IN HISP. aut GALÆCIA a Patre II. Andegotum Romanorum Ducem ad Silingim prelio vicit, Bæticam regno Sueuico ſubiecit, Silingos domuit et Hiſpalim in poteſtatem redegit. Mox in Luſitaniam belli impetu conuerſo Emeritam expugnauit, et Alanorum reliquias penitus oppreſſit ac deleuit. Carpetaniam et Prouinciam Carthaginenſem ſub Imperium ſuũ miſit; quæ tamen breui ex fœdere ad ius ditionemq; Romanorum redierunt. Obijt Emeritæ eodem quo CLODIVS REX Francorum II. Anno Xpi 448. Regni VIII. Succeſſorem relinquẽs RECCIARIVM Filium, qui tot ditionum hæres etiam inter Potentiſſimos Reges numerari potuit.

REX PRIMVS XPIANVS IN HISP.

RECCIARIVS REX SVEVORVM IN HISPANIA aut Galæciâ III. abiurato Arrianiſmo Regum Hiſpanicorum primus religionem Orthodoxam cum gente ſuâ ſuſcepit, defecit autem iterum ab illa Remiſmundus. Bæticam, Luſitaniam, & Galæciam regno complexus eſt, cumq; etiam ad reliquam Hiſpaniam adſpiraret, & hoc fine Romanos (qui Theodorico I. Affini confœderati erant) continuo laceſſeret, nec vllis Theodorici monitis ab intento deſiſteret: ab eodem bello petitus, regno, et vita priuatur ad portum Cale, anno CHRISTI 456. Regni VIII°.

STEMMA ALIVD REGVM SVEVICOR. IN GALLICIA.

MASDRA Maſſilæ Filius, cæſo Recciario per gentis factionem vnâ cum FRANTA REX SVEVORVM in Hiſpaniâ aut Galæciâ IV. loco conſtitutus eſt. Hic occiſus a ſuis, altero regni anno, REMISMVNDVM Filium: ille non adeò longe poſt etiam defunctus, ex gentis ſuffragijs FRVMARIVM quendam ſucceſſorem habuit, qui breui obijt.

REMISMVNDVS, Frantâ et Frumario defunctis, REX SVEVOR. V. in Galæciâ pacificus factus eſt Anno 460. Luſitaniam ad Romanorum ditionem reuocatam numeroſo exercitu inuadit. Conimbricam fraude: Olyſipponem deditione capit. Metuens ergo ſibi a ſolo Rege Gotho, eundem nouo fœdere et affinitate (quin cum religionis catholicæ per regnum Sueuicum excidio) placatum ſibi reddit. De ſecunda Sueuorum conuerſione vide in vita Athanagildi.

N. Theodoredi Filia nupta fuit Recciario Sueuorum Regi. quo ſublato, permittente Theodorico victore Suevi Comitia celebrant et de nouo eligendo Rege conſulunt, ſed in partes (ob voluntatum diſcrepantiam) ſciſſi hi FRANTAM, illi MASDRAM ſibi conſtituunt Regem.

D

THEODOREDI VISE-GOTHORVM IN HISPANIA REGIS STEMMA

THEODOREDVS (als Theodoricus I.) REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico VI. in Hiſpaniâ ab Athaulpho IV. Hoc regnante Imperium Gothicum in Hiſpaniâ exiguis adhuc continebatur terminis, in Galliâ verò florebant potentiâ, et opibus, Ætio Romano, Burgundis & Francis iunctus, in pugna Cathalaunicâ contra Attilam fortiſſime rem gerens occubuit Anno Christi 451. als 453. regni XXXII. Inter plures liberos Thuriſmundum, Theodoricum et Euricum filios et filias binas genuit. Succeſſorem in regno habuit THVRISMVNDVM qui fuit REX VISE-GOTHORVM VII. occiſus coniuratione fratrum Anno Christi 454. regni I. Regnante Theodoredo Vandalicum Rege ſuo Genſerico relictis in Hiſpaniâ Silingis, cum LXXX. bellatorum millibus, ex Hiſpaniâ in Africam tranſmiſerunt Anno Xpi 427. acciti a Bonifacio Prouinciæ Gubernatore, quem tamen, orta breui vtrimq; diſſidio quodam, Hippone (vbi tunc S. AVGVSTINVS Epiſcopum agebat) obſeſſum & cum Oppido in poteſtatem redactum, occidunt. Prouinciam fere omnẽ pulſis Romanis ſibi ſubijciunt, et REGNVM VANDALICVM IN AFRICA conſtituunt.

THEODORICVS I. vel II. REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico VIII. Recciarium ſororium quod Romanor. in Hiſp. regno inhiabat, ex pactis cum Auito Auguſto initis, vitâ et regno priuauit; genti tamen Sueuicæ ex numero ſuo nouum ſibi deligendi Regem poteſtatem fecit. Narbonem dedente Rauennio priſtinæ ditioni adiecit. Fratris Eurici fraude ſublatus Toloſatibus A°. 467. Regni XIII.

N. Theodorici Filia, promiſſa Remiſmundo, eidem a Salano viro Principe adducitur. Aiace Gallo Apoſtatâ comitante, a quo, annuente ingratiam noui connubij et fœderis Remiſmundo, gens Sueuica â fide Chriſti, quam ſub Recciario imbiberat, ad Arrianiſmum iterum traducta eſt, in quo errore vſq; ad tempora Theodomiri, ad annum nempe 563. per totos centum fere permanſit annos.

EVRICVS Theodorici Frater, REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico IX. in Hiſpaniâ ab Athaulpho VII. Sub hoc Hiſpania inter Romanos, Gothos & Sueuos trifariam diuiſa fuit. IMPERIVM ROMANORVM in Hiſpaniâ (quod per DCC. iam ſteterat annos) deleuit, et præter Galæciam (quæ Sueuis parebat) cætera omnia Gothico Regno ſubiecit. Hinc in Galliam arma conuertit, et Prouinciam illam vſq; ad Rhodanum occupat, atq; Regni ſedem ARELATI collocat, vbi ex morbo obijt A°. 483. Regni XVII.

ALARICVS II. REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico X. Primus Regum Gothicorum leges de ſcripto ſanxiſſe, et promulgaſſe conſtat, quod Eurico tamen ab alijs tribuitur. Orto inter illum et Clodoueum Fr. Regem bello, ab eodem in campis Vogladenſibus victus, et occiſus eſt A°. 506. Ab hac pugna vix quidquam in Galliâ relictum Gothis, quod in Francorum non venerit poteſtatem.

Series regum Gothicorum. vſq; ad Reccaredum I.

AMALARICVS, Alarici II. Filius legitimus, Anno quo pater occubuit quinquennis erat, quare pueri ætate contemptâ electus eſt Geſalricus frater nothus, REX VISE-GOTHORVM XI, quem Theodoricus Oſtro-Gothus Amalarici Auus maternus regno pellit, quod ad mortem vſque fideliſſime per Theudium Proregem adminiſtrauit XII. loco. A morte Theodorici AMALARICVS Succedit et fit REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico XIII. Viuere deſijt A°. 531. Amalarico THEVDIVS Oſtro-Gothus: eidem A°. 548. regni XVIII. interempto THEVDISELVS XV. loco: Theudiſelo Anno 540. aut 550. occiſo AGILA XVI. loco: Agilani Anno 554. pariter Sublato ATHANAGILDVS XVII. loco ſucceſſit.

E

OSTRO-GOTHORVM IN ITALIA REX I.

THEODORICVS Theodomiri ex Eurelieuâ, impari matre Filius. Odoacro pulſo (conſentiente Imperatore Zenone) factus eſt OSTRO-GOTHORVM IN ITALIA REX PRIMVS Anno Xpi 493. A morte Alarici II. generi, Geſaleicum eiuſdem filium nothum (alijs frater) contra Amalaricum nepotem in regnum aſſumptum dolet, per Ilbam Ducem ſuum regno pellit, et multa etiam contra Francos eodem Duce pro Regni Viſe-Gothici defenſione feliciter agit, quod per Theudium ad mortem vſq; rexit, tutorio quidem nomine, regia autem omnino poteſtate. Obijt A°. Xpi 526. a morte Geſaleici XVI. Regni. Italici XXXIII.

Prima Theodorici vxor. AVDEFLEDA Francica, Clodouei Magni Francorum Regis ſoror.

Altera Theodorici vxor. THEODORA ex antiquo Hiſpanorum ſanguine, quam Toleti duxiſſe, et eiuſdem precibus victum, veteribus Hiſpanis, veterem libertatem reddidiſſe traditur. Ex hac Seuerianus natus.

Ex concubinâ. — Ex Theodorâ. — Ex Audefleda.

TEVDICODA ſeu Teudetuſa, ex concubinâ nata, vxor Alarici II. ſecundum Marianam Libri V. capite VII. ſed neſcio an erratum, quia capite VI. eiuſdẽ libri illi Oſtro-Godam alterã Theodorici nothã vxorem dat, et Teudicodam Gundebaldo Regi Burgundiæ nuptã fuiſſe tradit.

SEVERIANVS Theodorici ex Theodora (vt quidam volunt) filius, quod tamen Mariana, quantumuis a Lucâ Tudenſi affirmatum, ad aniles fabulas ablegandum eſſe vult, vt quod neq; veritati conſentaneũ ſit, neque cum ratione temporum conueniat. Fuit autem Seuerianus ex omnium ſententiâ DVX et Præfectus PROVINCIÆ CARTHAGINENSIS, et vxorem matri cognominem habuit, inclyto Gotthorum ſanguine prognatam, ex qua genuit Sanctum Leandrum, S. Iſidorum, S. Fulgentium Epiſcopum Aſtigitanum et Carthaginenſem, S. Florentinam (als Florentia et Iuſtina) et Theodoſiam; quibus quidam etiam Sanctum Braulium Epiſcopum Cæſar-Auguſtanum addunt.

AMALASIVNTA Theodorici ex Audefleda filia, nupta Eutarico Oſtro-Gotho Amalo Anno 515. eidem Athalaricum Regem Oſtro-Gothorum II. in Italia peperit.

GVNDEBALDVS Gundiochi Filius natu maximus, REX BVRGVNDIÆ II. A Chilperico et Gothomaro Fratribus ad Auguſtodunum auxilio Trans Rhenanorum victus, reſtauratis viribus eoſdẽ Viennæ obſedit, et cum vrbe in poteſtatem redactos, Gothomarum in turri quadam, in quam ſe per fugam receperat, iniecto igne cremari iuſſit. De Chilperico non meliora ſtatuit. A Clodoueo, inſtinctu Gondegiſilli alterius fratrum bello potitus regnoq; pulſus ad Theodoricum Oſtro Gothorum Regem in Italiam exulatum abijt, vbi & obijt Anno Chriſti 509. ab obitu patris LIX.

GONDEMARVS Sublato S. Sigiſmundo fratre, a proceribus regni REX BVRGVNDIÆ IV. electus eſt. Fratris mortem Clodomiri morte vltus, a Childeberto et Clothario Clodomiri fratribus regno viciſſim pellitur. Exul itaq; in Hiſpaniam, inde in Africam migrans, ibidem obijt Anno Christi 526. regni VI. a morte Gundebaldi patris XVII. et Regnum Burgundiæ Francis ceſſit fundationis Anno C.XII.

ATHANAGILDVS, victo (auxilio Liberij Patritij Ducis Romani) Agilane, atque a ſuis in gratiam Athanagildi interempto, factus eſt abſque vllâ controuerſiâ REX VISE-GOTHORVM ab Atanarico XVII. in Hiſpaniâ ab Athaulpho XV. Petiuerat & obtinuerat ab Imperatore Iuſtiniano auxilia non contemnenda contra præfatum Agilanem, eâ lege, vt ſi victoriâ potiretur non exiguam Hiſpaniæ partem Imperatori et Imperio traderet. Hinc factum vt Romani ex eiuſdem legis et fœderis beneficio, virtute aut armis non paruam Prouinciæ partem occuparent; quod Athanagildum ſollicitum admodum tenuit: verebatur enim, ne his principijs Italiæ & Africæ exemplo, Hiſpaniam quoque aliquando ſibi vendicarent; vnde illis delendis continuo fere bello per totam vitam implicitus fuit. Hoc regnante THEODOMIRVS REX SVEVORVM cum gente illa omni ad fidem conuerſus eſt Anno Chriſti 563. Eſt etiam auctor quidam qui affirmat ipſum Athanagildum ex arcano Catholicam religionem tenuiſſe, ſed quod tempori ſeruiens metu gentis Gothicæ Arrianam palam profitebatur. Obijt Toleti ex morbo Anno Xpi 567. regni XV. cum dimidio. Succeſſit in Regno LIVVA XVIII. loco.

VXOR I°. ATHANAGILDI, INDE LEVVIGILDI EX THEODOSIA VIDVI, GALSVINDÆ ET BRVNÆ EX ATHANAGILDO MATER.

GOSVINDA fœmina deformis, altero lumine capta, Athanagildi vxor, eidem peperit filias binas GALSVINDAM & BRVNAM. Atanagildo defuncto nupſit LEVVIGILDO. INGVNDAM Auſtraſiam ex Brunâ Filia & Sigeberto neptem, Vxorem S. Hermenegildi priuigni, blanditijs primum et premijs, a Religione orthodoxâ traducere conatur; recuſantem, eodem fine, non maiori tamen fructu, multis afficit contumelijs & iniurijs. Sub initium conuerſionis Reccaredi I. priuigni etiam ſui, in eiuſdem gratiam, vna cum Vldidâ Epiſcopo Arriano Catholicæ religionis cultum ſimulat, et in Catholicorum Conuentu SS. hoſtiam ſumptam ambo ſpuunt, tandem etiam de ipſo Rege obtruncando conſilia habent. Sed, re detectâ, Vldida exilio: illa (diuino procul dubio iudicio) morte per idem tempus, tantam impietatem & perfidiam luunt. circa Annũ Xpi 588.

LEVVIGILDVS, Liuuæ Regis (qui Athanagildo in Regno ſucceſſit) Frater, a quo anno regni ſecundo in conſortium aſſumptus, LIVVA Galliæ Gothicæ; LEVVIGILDVS Hiſpaniæ imperauerunt. Liuuâ autem Anno Chriſti 572. in Gallijs defuncto manſit ſolus REX VISE-GOTHORVM ab Athanarico XIX. in Hiſpaniâ ab Athaulpho XVII. Contra Romanos, in Baſtætanis, Bæticâ, & in Aquitaniâ multa feliciter geſſit. Ad ſtabiliendam in familiâ ſuâ regni ſucceſſionem, Hermenegildum & Reccaredum filios in conſortium aſſumpſit, ditione tripartitâ. Eundem Hermenegildum, propter conuerſionem ad veram Xpi fidem, regno priuauit et vitâ, cuius tamen illum in morte pœnituit. Andecâ & Malarico Sueuorum Tyrannis pulſis, regnum illud Viſe-Gothico adiecit Anno 586. ab eiuſdem fundatione 174. Obijt Toleti eodem Anno 586.

S. LEANDER Archiepiſcopus Hiſpalenſis, Miſſale et Breuiarium Mozarabum, ex antiquo Gotthorum more conſeruatum, cum Iſidoro fratre inuenit. Nepotes ad verã fidem Chriſti conuertit.

THEODOSIA. nupta fuit Leuuigildo Viſi-Gotthorum Regi ante eiuſdem aduentum ad regnum, quâ defunctâ Goſuindam, eo ipſo tempore quo a fratre LIVVA in conſortium regni aſſumptus eſt, duxit. Peperit Theodoſia Leuuigildo Sanctum Hermenegildum & Reccaredum primum.

S. ISIDORVS Archi Epũs Hiſpalenſis poſt Leandrum fratrem Eccleſiæ XL. annis præfuit, Obijt a°. 635. aut 639. Celebratur feſtum eius per Hiſpaniam IV. Aprilis quo obijt. Huius diſcipulus fuit S. ILDEFONSVS Archi-Epũs Toletanus, in cuius memoriam Aulici Ser.mi Alberti Belgarum Principis, dum adhuc Olyſippone Vice-Regem Luſitaniæ ageret, a°. 1586. 12. Ianũ, indulgente Pontifice Maximo certam ſodalitatem ſub multis pijs conditionibus (quæ ſucceſſu temporis augmentatæ fuerunt) inſtituerunt. Ipſius autem Sancti viri memoriam 23. Ianua. eſt quotannis maxima feſtiuitate et celebritate colunt.

REX GOTTHORVM I. XPIANVS IN HISPANIA.

F

RECCAREDVS I. alter Leuuigildi filius, patre defuncto fit REX GOTHORVM XX. in Hiſpaniâ ab Athaulpho XVIII. Ex Sanctorum Leandri et Fulgentij auunculorũ præceptis, menſe X. quo regnare cœpit abdicatâ palam arrianâ perfidiâ REGVM GOTH-IBERICORVM PRIMVS, veræ fidei Catholicæ lucem amplexus eſt; quam etiam flexis quam fractis paulatim, patientiâ, diligentiâ, comitate et authoritate regiâ ſuorum animis per vniuerſam Hiſpaniam ſtabiliuit & ad poſteros remiſit. Qui ſe oppoſuerunt, Deo propitiante, non abſq; euidenti miraculo vbiq; victi, aut fugati, aut pro meritis caſtigati, reliquis parendi exemplum dederunt. Concilium III. Toletanum A°. Xpi 589. menſe Mayo celebrauit, in cuius conuentu ſecundo fidei Catholicæ profeſſionem, & arrianæ perfidiæ abdicationem ſuo et vxoris Badæ nomine ſcriptis conceptam patribus obtulit. Obijt Anno 601. regnauit annos XV. menſem vnum & dies decem.

REGES GOTTHOR. IN HISPANIA, A RECCAREDO I. VSQVE AD RODERICVM.

		an: obit
XXI.	LIVVA, Reccaredi filius et Succeſſor. Occiſus a°. 603.	
XXII.	WITERICVS	610.
XXIII.	Gundemarus	612.
XXIV.	Siſebutus	621.
XXV.	Reccaredus II.	
XXVI.	Suinthila et Richimir filius	
XXVII.	Siſenandus	635.
XXVIII.	Chintila	639.
XXIX.	Tulga	641.
XXX.	Chindaſuinthus	651.
XXXI.	Reccesuinthus	672.
XXXII.	Bamba, regno pulſus a°. 680.	
XXXIII.	Eruigius	687.
XXXIV.	Egica	701.
XXXV.	Vitiza	711.
	Poſt hunc quidã Coſtã ponũt	
XXXVI.	RODERICVS REX vltim. Gotthorum in Hiſpania.	714.

ATHAVLPHVS Alarici ſucceſſor REX VISE-Gotthor. ab Athanarico III. ex Gallia in Hiſpaniam penetrauit, et Barcinone ſedem poſuit anno 416. RODERICVS a Mauris pulſus eſt a°. 714. XI. Nouẽ. Regnarũt ergo Gothi in Hiſpania annos 298.

AVSTRASIÆ, vtriusq; BVRGVNDIÆ ET ALEMANNIÆ REX. ALSATIÆ, HELVETIÆ, VINDONISSÆ, BRISGOVIÆ, SVNDGOVIÆ &c. DYNASTA.

BRVNA Athanagildi ex Goſuindâ Filia, natu minor, nupta Sigeberto I. AVSTRASIÆ Regi. Inſtitutione Epiſcoporum Francicorum in fide Chriſti edocta, in Baptiſmate BRVNECHILDIS dicta eſt. A morte mariti Regis, propter ſaluatum Childebertum filium a Chilperico Sueſſionum Rege Rothomagum in exiliũ ablegata: ibidem iam vidua facta a Meroueo Chilperici filio A°. 580. propter inſignem pulchritudinem in vxorem ducitur, miniſtrante Prætextato Rothomagenſium Præſule, quem Chilpericus ea ipsâ de cauſâ in exilium miſit, Meroueum vero in Monaſterium intruſit. Quo Anno 583. aut Regis iuſſu aut fato interempto, BRVNECHILDIS libertati reſtituta in Auſtraſiam remiſſa eſt ad filium. Eodem defuncto, Regna Nepotum tutorio nomine adminiſtrauit. Anno 618. aut 623. in viuis eſſe deſijt, Sepulta in Abbatiâ D. Martini Auguſtodunenſis. Pleriq; ſcriptores, Francici præcipue, et alij, ex ipſis forte, BRVNECHILDI quicquid impietatis & tyrannidis excogitari potuit adſcripſerunt, multorum Regum & regiorum liberorum cædis culpauerunt, diſcordiæ inter fratres nepotes ſeminatricem et auctricem declamauerunt, & ob hæc et alia facinora Lotharij II. iuſſu equis diſcerptam fuiſſe tradiderunt. Æmilius tamen ipſe talia pro fabulis habet, et Tilius. Mariana Hiſtoriæ ſuæ Hiſpanicæ Libro V. cap: X. ex profeſſo quædam in hoc ipſum diſcurrit. Et verè credo, cum FREDEGVNDA, ſpurciſſima FRANC. dominatrix, mulier quanquam bellicoſa Brunechildis coætanea fuerit, ſcriptorem aliquẽ Francicum, quo Reginæ ſuæ, omni orbi manifeſtiſſimâ crimina tegeret, aut aliquo modo offuſcaret, aut in odium gentis Gotticæ, paria aut peiora Brunechildi attribuiſſe, et hinc ad poſteros tranſlata eſſe: Sanctum Gregorium enim Epiſcopum Turonenſem, vtriusq; coætaneum, qui honeſtiſſime de regiâ fœminâ ſcripſit, vllius gratiâ a veritate declinaſſe vix mihi perſuadeo.

GALSVINDA Gothica Athanagildi ex Goſuindâ filia natu maior, Brunæ ſoror. Chilperico tunc Sueſſionum Regi viduo, eodem anno 569. quo Bruna ſoror Sigeberto I. Auſtraſiæ Regi, Chilperici fratri, nupta, nullos illi liberos peperit. Cum Fredegundam mariti pellicem ferre non poſſet, aut ab illâ ipſâ, aut Regis mariti iuſſu, in Fredegundæ ſaltem gratiam, mane quodam in lecto ſtrangulata reperta eſt.

S. HERMENEGILDVS, Leuuigildi filius natu maximus, ab eodem vna cum fratre in conſortium regni aſſumptus, Hiſpalenſe (als Emeritæ) regnum gubernandum accepit. Inſtinctu vxoris, & ex S.ti LEANDRI auunculi inſtitutione, Arrianiſmo renunciato, veram Chriſti fidem amplexus eſt circa Annum 580. eâ conſtantiâ, vt nec precibus, nec precio, nec minis, aut armis ab illa per patrem diuerti potuerit. Bellum ſibi a patre propter conuerſionem dum iminere videt, vxorem cum prole puero, Romanorum in Hiſpaniâ Ducum ſibi fœderatorum fidei committit. ipſe ſeſe cum ſuis Hiſpali includit, obſidionem vnius anni, abſq; vlla ſpe auxilij ſuſtinet, tandem ciuibus ſe dedentibus Cordubam aut Oſsetum elapſus, in poteſtatem patris venit, cuius iuſſu a Siſberto quodam ſecuri percuſſus, martyrij lauream meruit XIIII. Aprilis Anno Xpi 584. A morte miraculis claruit, et a PP. Sixto V. inter Diuos relatus eſt, feſtumq; eius in ſingulos annos per Hiſpaniam ipſa martyrij die celebratur. De corpore et tumulo nihil certi. Os tamẽ eius argenteæ ſtatuæ in templi Maximi proprio ſacrario ſeruatur. Vxorem habuit Ingundam Auſtraſianam Sigeberti I. Filiam.

G

CHILDEBERTVS I. Sigeberti filius, ex hæreditate paterna AVSTRASIÆ VI. nec non ex teſtamento S. Guntrami patrui, eodem vita functo VTRIVSQVE BVRGVNDIÆ REX X. Anno 596. aut 597. conſtitutus, in tantam creuit potentiam vt iam Prouinciam ad Lugdunum vſq;, totam Burgundiam, Lotharingiam, ditiones ad Rhenum ſitas, Heluetiam, Alexiam, Tyrolim, Bauariam, Thuringiam, Haſſiam & Franconiam poſſederit. Poſt Chilperici patrui mortem, regni Francici adminiſtrationem: repulſam paſſus, etiam Fredegundam eiuſdem viduam (de qua propter mariti patris Sigeberti et patruelium cædem ſupplicium ſumere decreuerat) cum regno et Lothario filio, a Guntramo patruo fruſtra depoſcit. aſſumptus et adoptatus ab eodem in regni Burgundici ſucceſſorem & heredem placatur, patruo tamen defuncto ad arma redijt, et Fredegundæ pluribus de cauſis infenſus, regnum cum Exercitu ingreſſus, in Sueſſionibus a Landrico Magiſtro Equitum regni Francici cruentâ pugnâ (cui Fredegunda ipſa puerum filium ad ſuos animandos brachio circum agmina geſtans interfuit) cæſis ſuorum XX. millibus victus et profligatus eſt Anno 598. Obijt cum vxore vno eodemq; die, aut ex veneno, aut (ſecundum Furmerium) ex mœrore animi a clade iſta concepto Anno Xpi 600. als 598. regni Auſtraſiani XXI. Burgundici reliquit poſt ſe Theodebertum et Theodoricum filios, & filiam vnicam.

Cathedralem ſedem VINDONISSA Conſtantiam tranſtulit a°. 597.

CLOTHOSYNDA Auſtraſiana altera Childeberti ſoror, promiſſa quidem fuit Authari Longobardorum Regi, Sed hoc ob religionis diſcrepantiam reiecto nupſit RECCAREDO I. Gotthorum in Hiſpania Regi primo Chriſtiano, ex Badâ priore vxore viduo.

AVSTRASIÆ, Vtriusq; BVRGVNDIÆ ET ALEMANNIÆ REX. ALSATIÆ, HELVETIÆ, VINDONISSÆ, BRISGOVIÆ, SVNDGOVIÆ &c. DYNASTA.

I

THEODORICVS II. Rex Burgundiæ IX. Alemanniæ, Alsatiæ & VINDONISSÆ DYNASTA. Patre defuncto, vt frater, ſub auiæ tutela regnare cœpit anno ætatis X. Princeps fuit crudelis, et libidinoſus. Sanctum Deſiderium Epiſcopũ Viennenſem regiæ Burgundicæ ſtirpis (cujus vitam ſcripſit ipſe Siſebutus Gothorum in Hiſpania Rex) eò quod vitioſum principem reprehenderet, lapidari iuſſit, Sanctum quoq; Columbanum (quod ſpurios ad regnum non peruenturos prædiceret) in exilium egit. Hermenbergam coniugem repudiatam patri remiſit; fratrem regno Auſtraſiæ, et (vt alij) etiam vita priuauit. Bellum in Lotharium II. Francorum Regem moturus, et quidem ipſo propemodum tempore quo filiam fratris ducturus erat, ex dyſenteriâ (quam ex epoto in balneo veneno, quod auia ipſi propinauerit, contraxiſſe quidam volunt, aut apud Metenſem vrbem (ſecundum Abbatem Vespergenſem ex vita S. Columbani) diuino crematus igne interijt, anno 618. nullis poſt ſe relictis liberis legitimis, ſpurijs autem quatuor; quibus victis, pulſis, aut occiſis, Lotharius II. bina potentiſſima regna Auſtraſiæ et Burgundiæ Francico adiecit, et tertiam â Clodoueo Magno in Gallijs Monarchiam conſtituit, eodem anno 618. regni ſui XXX. Quo etiam (vt Trithemius habet) cum tam latum dominium ſolus vtiliter gubernare non poſſet, prouincias Comitibus de antiquâ regum proſapia deſcendentibus commendauit. Palatij regalis Comitem ſiue præfectum conſtituit Guarnerium. Herponi Burgundiam: Radoni Auſtraſiam: Genebaldo III. Franconiæ Duci (qui Francofurtum ad Moenum erexit) Moguntiam, Wormatiam Spiram et populum earundem regionum: Pippino Anſegiſi Brabantiæ Ducis filio Inferiorem Franciam: SIGEBERTO Auſtraſio Theodeberti II. Auſtraſiæ Regis filio, procerum interuentu Duci creato, Alemannos, Alſatas, Rauricos, Heluetios, et ad Rheni ortum commorantes, alioſque populos commiſit.

WITTERICVS. Liuuam Reccaredi I. Filium Regem A°. regni II°. è medio tollit, et fit REX VISE-GOTHORVM in Hiſpania ab Athaulpho XX. Iniuriam filiæ per repudium a Theodorico illatam vlturus, Clotharium II. Francorũ, Agilulphum Longobardorum, & Theodebertum Auſtraſiæ Reges in illum ſollicitat, nullo tamen effectu, pari qua Liuuam perfidiâ ſuſtulit, a ſuis interemptus eſt A°.

HERMENBERGA. Theodorici vxor, a cuius concubitu, aut pellicum (quibus ad inſaniam vsque deditus erat) aut Brunechildis arte, quò ipſa ſola regnaret, abſtinuit et tandem omni theſauro ſpoliatam, & repudiatam patri remiſit.

Ex diuerſis concubinis procreauit ſubſequentes liberos illegitimos.

DVX SVEVORVM.

GVNZO DVX SVEVORVM, cuius filia Fridburga deſponſata fuit Sigeberto Burgundio iuueni adhuc. Apud ſcriptores etiam duas alias Gunzonis cuiuſdam (forte huius quoq;) Sueuorum Ducis filias inuenio, quas hic vna cum Fridburga ſubmitto.

HABSBVRG

SIGOPERTVS continens, Habſpurgi Comes.

LVITBERGA Gunzonis vel Conradi cuiuſdam Sueuorum Ducis filia. vxor (ſecũdum Henninges) Sigoperti, aut (iuxta Heuterũ) Ottoperti.

ODA F. Gunzonis Sueuorum Ducis, vxor Arnoldi (als Buggiſus) S. R. Imp. ad Schaldim Marchionis A°. 601. defuncti, quam Waſſeburgius tradit condidiſſe Eccleſiam in honorem Diuæ virginis, et S. Gregorij Martyris, in oppido quodam Epiſcopatus Tongrorum vulgo Amanie dicto, vbi et ſepulta ſit.

FRIDBVRGA, F. Gunzonis Sueuorum Ducis, deſponſata quidem Sigeberto Burgundio, ſed illo ante nuptiarum diem defuncto, Metenſi cuidam Cœnobio incluſa eſt. Hanc B. Gallus lacus Bodmanici Apoſtolus dæmonio (quale etiam a Hieronymo Henninges de Luitbergâ, quæ huius forte ſoror fuit, traditur:) liberaſſe fertur. Ex Abbate Vrſpergenſi et alijs.

SIGEBERTVS Sigibertus et Sigisbertus Burgundius. Hunc habent natum fuiſſe anno regni paterni VI. ſic annos etiam natales fratrum adducunt, quos vix de regibus ipſis ad illa ſæcula obſeruãt. Tradunt Brunechildem eundem Sigebertum a morte patris ad ipſius regnum euehere voluiſſe, pro quo in Campaniam Catalaunenſem contra Clotharium exercitum eduxerit; Sed vna cum Meroueo et Corbo fratribus a rege captũ et occiſum fuiſſe. Gaguinus vult ipſum fuga ſe ſaluaſſe, nec vnquã amplius comparuiſſe.

MEROVEVS Burgundius, a Clothario Rege, (quod illum ex ſacro baptiſmatis lauacro filium haberet) ſeruatus eſt, ſecundum Nicolaum Gilles, Æmilium, Gaguinum; Henninges tradit illum Monaſterio Reichenauenſi ad lacum Bodmanicum incluſum, aut interfectum fuiſſe.

CORBVS Burgundius, vna cum Sigeberto fratre a Rege Clothario II. occiſus eſt, ſecundum Nicolaum Gilles, Æmilium, Henninges. Tillet ait hunc fuiſſe Magiſtrũ Equitum regni Burgundici ſub Theodorico patre.

CHILDEBERTVS Burgundius, nothorum Theodorici minor natu, celeritate equi elapſus nuſquam amplius comparuit.

CANDIDE LECTOR.

IN PRÆFATIONE ſatis mentem meam explicaui. Ecce nunc ſchematum noſtrorũ primum, quod ab
A.B.C. vno latere A. Francorum, B. Burgundionum et Auſtraſiæ reges: ab altero C. Sueuorum et
D.E. Gotthorum per Hiſpaniam D. et E. Italiam regum ſeriem vſq; ad Athanagildum, Leuuigildum
F. et F. Reccaredum REGVM GOTTH-IBERICORVM PRIMVM CHRISTIANVM ORTHODOXVM complectitur.
G. Ex horum communi ſanguine G. Childebertum, Auſtraſiæ, vtriusq; Burgundiæ et Alemãniæ regẽ, Alſatiæ, Heluetiæ et in eâ Vindoniſſæ et tractus illius Vindoinssenſis aut Altenbuburgici, post Habsburgici, nec non Briſgouiæ et Sundgouiæ Dynaſtam: ex eodẽ
H.I. H. Theodebertum et I. Theodoricum II. fratres regnorum et ditionum illarum heredes et
K. poſſeſſores olim: ex eorum altero K. SIGEBERTVM auſtraſium exulem auguſtiſſimæ ſtirpis HABSBVRGI-AVSTRIACÆ communem patrem et conditorem diducimus. Nec in hoc nobis vllo modo obſtare aut derogare poteſt vana illa coniectura quam Franciſcus Guillimannus de Willebaldo ſuo, contra tot auctorum de Sigeberto noſtro et Ottoberto filio aut nepote iam inueteratam, et ab ipſis Gallis conceſſam ſententiam, introducere et obtrudere conatur; nullius enim ea momenti eſt, prout in præfatione mea ſatis clare docui. Præter quæ etiam hoc Lectorem ſcire oportet, quod ERPO ille (cui alibi vult Welibaldum ſuum, alibi Arnobertum quendam in Ducatu aut præfecturâ Trans-Iuranâ ſurrogatum fuiſſe) ab ipſis ſcriptoribus gallicis, vno loco Dux vel Comes Trans-Iuranus, alio gubernator liberi comitatus Burgundiæ: (cui nihil cum Alsatiâ nec Vindonissâ commune eſt) et iterum Vernarius quidam, ſub ea ipſa tempora Comeſtabilis regni Burgundiæ appellatur. Quæ quid vere de Erponis et Willebaldi præfectura aut ducatu ſentiendum, omnino me ſuſpendunt. Præterea ex auctoribus clariſſime conſtat, vno eodemq; illo æuo Willebaldino, plures (immò decem quodam nominant loco) per Burgundiæ regnum Duces fuiſſe. Sicq; alij hanc, alij illam regni Burgundici et Auſtraſiani partem, præfecturæ aut alio titulo tenere potuerunt; nec alium vidi præter vincum Trithemium, qui quomodo ducatus aut præfecturæ regnorum Auſtraſiæ, Burgundiæ et Alemanniæ, poſt Theodorici II. obitum a Lothario II. diuiſæ fuerint, verè diſtinguat, aut qui dicat quis his temporibus ditionibus iſtis præfuerit quæ Sigeberto adſcribuntur.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0010

ET TEMPORUM.

SCHEMA SECVNDVM.

CONTINVATIO STIRPIS PHARAMVNDANÆ AVSTRASIANÆ, A SIGEBERTO AVSTRASIO EXVLE, DVCE ALEMANNIÆ, ALSATIÆ, HELVETIÆ et in eâ VINDONISSÆ, nec non BRISGOVIÆ et SVNDGOVIÆ DYNASTA, AVGVSTISSIMÆ FAMILIÆ PRINCIPV̄ HABSBVRGI-AVSTRIACOR. COMMVNI AVCTORE ET CONDITORE, VSQVE AD GV̄TRAMV̄ II. DIVITEM.

SIGIBERTVS AVSTRASIVS Theodeberti Auſtraſiæ Regis filius, DVX ALEMANNIÆ, vel TRANS-IVRANVS &c. Ex Vxore Engeltrude, filia Heriberti Ducis Franciæ Orientalis (qui obijt anno 668.) genuit ODOBERTVM, GVNTRAMVM, et THEODOBERTVM, ſecundum Trithemium, qui etiam tradit ODOBERTVM accepiſſe (ex ditionibus paternis puta) COMITATVM HABSBVRGENSEM, et Kiburgenſem, cum duobus alijs, quos non nominat: GVNTRAMO et Theodoberto alia obueniſſe, et aliam de Habsburgo apud illum non inuenio mentionem. Ex Odoberto habet præterea natum eſſe ODOBERTVM alium, ex iſto alium agnominem. Wolfgangus Lazius autem, ex ipſo Trithemio, Sigeberto (omiſſo Guntramo) præter Theodebertum, Sigisbertum tribuit, et auctoris verba citat; apud quem tamen ego tale nihil inuenio, errore forte typi, per tot ordine Odobertos. Nec tamen ideo Lazium falſi damno, quia alios etiam potuit habuiſſe auctores, et in præfatione ait multa recondita et necdum omnibus nota ſe tradere; imo ex auctoribus qui tum nondum omnes editi fuerint. Ipſum Lector illo loco conſulat, et fortè ſibi ſatisfactum eſſe iudicabit. Habet præterea Trithemius, SIGEBERTVM præfuiſſe Prouinciæ ſibi commiſſæ annos XXXVIII. Obijt ergo (ſi ab aᵒ. inſtituti ducatus 618. computum ordimur) ſub annum ſalutis 656. paternæ cædis XXXIXᵘᵐ.

THEOBERTVS vel Theodebertus Prouinciæ Comes, a quo Salinarum et Burgundiæ principes quidam deriuare volunt.

SIGISBERTVS cognomento continens, Sigeberti exulis (ſecundum Wolfgangum Lazium, Commentariorum ſuorum libro I. cap: V., Franciſcum Tertium Bergomatem, Hieronijmum Henningium, Eliam Reuſnerum, &c) filius, DVX ALEMANNIÆ, vel TRANS-IVRANVS II. quem etiam vtriusque arcis Altenburgicæ et Habsburgicæ primę Conditorem conſtituunt, de quo in Præfatione mea latius. Tribuunt etiam ipſi Vxorem Luitbergam filiam Gunzonis (eius puto quem ſchemati præcedenti appoſui) Sueuorum Ducis; cum qua Landgrauiatum Neomagenſem (quo nomine tunc Briſgouia à Numagâ amne appellata fuerit) in dotem acceperit. Eandem Luitbergam præterea produnt à S. Gallo, lacus Bodmanici Apoſtolo, dæmonio liberatam fuiſſe; quod alij de Fridbergâ, eiusdem Gunzonis filia, ſcribunt; aut hi, aut illi, in hoc fortè aliquali illa ſimilitudine nominis decepti.

THEOBERTVS II. Huius ſarcophagus monſtratur in templo S. Trutberti.

OTTOBERTVS vel Otpertus, et Otprechtus Princeps Alemanniæ, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES II. vel I. ALSATIÆ et BRISIACÆ (alˢ BRISGOVIA) LANDGRAVIVS, cognomento grauis, Sigeberti exulis aut filius, aut ex Sigiſberto nepos. Altenburgi ſiue caſtro Vindoniſſenſi plerumque habitauit. Harcyniam ſyluam et adiacentia quædam loca ſua virtute conſecutus eſt. Sancto TRVTBERTO (S. Ruperti Archi Epi Salisburgenſis fratri) Vallem in Briſiaca ad ſolitudinem habitationis dedit: ſacellum etiam in honorem SS. Petri et Pauli conſtruxit, in quo S. Martyrem a morte Sepultura depoſuit atque ſibi ipſi monumentum delegit, teſte Epitaphio illo de quo in Præfatione mea. In hæreditate materna vltra Rhenum Streichburgū condidit. Nomen ab ipſo habet amoeniſſima Alſatiæ Vallis Ottobertina, vulgo OTBRECHSTAL dicta. De vxore et liberis differenter ſentiunt Scriptores, nec de anno mortis conueniunt. Guilimannus habet illam fere incidiſſe in annum 667 quo obijt Clodoueus Francorum Rex. Ceteri tradunt ipſum adhuc floruiſſe (quod et mihi placet ob filiarum matrimonia, et quod fere in hæc tempora concurrat obitus S. Ruperti, a cuius fratris Trutberti Vitâ, martyrio, Sepulturâ, tranſlatione, canonizatione et exaltatione, familia in hoc Schemate maxime illuſtratur) ad annum 720. qui fuit ab aᵒ. aſſumpti tituli Alemannici LXXXXV, quæ annorum ſupputatio et ætas facit vt illum nepotem quam filium Sigeberti exulis credere malim, et vt fere aſſererem huius filiam fuiſſe Beatricem illam quam Petrus Matthæi tradit nupſiſſe Childebrando Moſellanico. In hoc videtur defeciſſe titulus Alemannicus. Sic anno Christi 714. Roderico regnante, regnum Gotthicum in Hiſpania: regnumque Merouingicum in Francia cecidit, et forte per ipſius declinium etiam Ducatus ille Alemanniæ Sigebertinus in Atticonem vel alium, et post vna cum regno in Carolum Martellum tranſijt, et ſic familiæ dominium iterum in ſolas iſtas Alſatiæ et ditionis Vindoniſſenſis anguſtias reſtrictum fuit. Liberos Ottoberto alij tribuunt Babonem, Ottobertum II. Reinbertum et Ethonem, addunt alij etiam Hiltrudim et Dorotheam filias. Guillimannus ex Menlio (quem in hac prima familiæ parte ſectatur) ſolum Amprinctum ſiue Ampertum (quem omiſſo Bebone et Rotherio) Hettoprechti patrē, Ramperti auum conſtituit) et Rothardum ponit. ſed, ſi vnius ſententiæ ego in hoc principio adſtringi velim neſcio.

RVTHARDVS Alſatiæ vel Alemanniæ DVX. Vxor Irminiſſa à Schwartzach. Sed huius proſapiam ad Atticonem referunt alij eiusque illum pronepotem conſtituunt.

ETHO. ex Abbate Augienſi Epūs Argentinæ electus aᵒ. 764. obijt aᵒ. 773. Sepultus in cella monaſterio, quod ab eo renouatum Ethonis coenobium dicitur. Credo hunc et alium Ethonem Atticonis pronepotum vnum et eundem eſſe: quia pro ratione temporis vix potuit fuiſſe Babonis frater. Sed forte ille eſt de quo in vita Hettoprechti.

BABO vel **BEBO**, Ottoberti filius, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES, ALSATIÆ et BRISIACÆ LANDGRAVIVS, cognomento gratus. Princeps iuſtitia et temperantia præſtans. De latronibus qui S. Trutbertum occiderant (quod ſub annum 644. accidiſſe traditur; ſed, neſcio an bene, cùm S. Rupertus frater primum anno 730 obiuerit) ſupplicium ſumpſit, quod etiam patri adſcibitur. Regiam volunt habuiſſe in pago vulgo BEBENWEILER ab ipſo dicto. BOBELHEIM, BODENWEILER, BEBENHAVSEN et BESDORF in Alſatia ab illo quoque condita fuiſſe, aut nomen ſumpſiſſe coniectura eſt. De mortis anno nihil. Sepultus ad S. Trutpertum, aut in prædicto vico Bebenueilerano. Liberos ipſi tribuunt Ambertum et Rotherium, quorum hic in tabulis quæ in archiuis Coenobij S. Trutberti ſeruantur, Rattibrechtus: ille Amprinctus appellatur.

BEATRIX filia Comitis Habsburgici, eius qui fuit caput domus Auſtriacæ, ſecundum Petrum Matthæi, Ottoberti credo filia.

E.

Martinus DVX Moſellanus, occiſus anno Chriſti 710.

Childebrandus Moſellanicus.

Eleutherius Vxor Beatrix F. Sigeberti Comitis ab Asburg, relicto mundo ſolitariam agere cepit aᵒ [illegible]

HILTRVDIS Habsburgica Luitfridi Vxor, cui ſororem tribuunt Dorotheam, quam volunt nuptam fuiſſe Carolo Comiti Salmenſi, quem Henninges habet obiiſſe anno 588. ex quo quā clare error apparet. Necdum N. tunc pater Ottobertus natus erat.

AMBERTVS vel Amprinctus I. Habsburgicus, bello obijt quod Pipinus Caroli magni pater contra Lantfredum Sueuiæ Ducem geſſit. Incidit autem hoc bellū in annum 724. aut 725. et non ſub patre, ſed ſub Carolo martello, magni auo. Vnde hic ab auctoribus erratū. Guillimānus tradit Hettobrechtum hoc bello occubuiſſe.

F. **ROTHERIVS** aut Rotprechtus, Babonis filius, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES, ALSATIÆ et BRISIACÆ LANDGRAVIVS, cognomento æquus, quem Heuterus Ratherum et Ratprethum: Gebuilerus Robertum et Otbertum nominant. Oratorium S. Trutberti magnifice dotatum Coenobialis vitæ domicilium effecit. Obijt 26 Iunij aut ipſis Cal. Iulij aᵒ. Xpi 766. Ottoberti aui XLVI. Sep. ad S. Trutbertum. Vxorem habuit Hermentrudim (alˢ Irmingardis) filiam Gempſij apud Allobroges Comitis, ex qua genuit Gelbonem et Hettoprechtum; quem Guillimannus Ottoberti nepotem, Amprincti ſui Comitis Altenburgici &c. Ambringæ conditoris filium, et prolem vnicam conſtituit, ipſumque Amprinctum fere ad annum 688. (alˢ 690) quo Pipinus groſſus Caroli Martelli pater Theodoricum Francorum Regem et Bertarium Comitem ad Textritium prælio vicit, obijſſe tradit. Gebuilerus eidem Rotherio aut Roperto ſuo, omiſſo Hettoprechto, filium tribuit Amprinctum, quem tamen a quibuſdam etiam Rambertum nominari concedit, et quicquid alij infra, de fundatione arcis Ambringenſis, ditatione Cœnobij Trutbertini, et de Diui Martyris canonizatione Ramprechto attribuunt, ipſe huic Roperto ſuo adſcribit, filiumque dat Guntramum. Hoc viuente regnum Merouingicorum in Gallijs ſub Childerico III. finem: Carolingicorum in Pipino Breui principiū ſumpſit aᵒ. 750. Numerantur a Clothario I. Merouingicorum et Habsburgicorum communi propagatore, vique ad Childericum III. de patre in filiū in lineā recta Reges Francorū VIII. ſicut etiam ex altera parte Rotherius ab eodem Clotario primo VIII. in ordine eſt. Quod in hac familiæ deriuatione me non parū confirmat.

RAMPRECHTVS ſecundum quoſdam propagator ſtirpis Habsburgicæ. Sed notandum, quod patruus Eberardus vixit adhuc aᵒ 724. aut 729. Eum autem, in quo illi ipſi familiam infra continuari produnt, aᵒ 814. (qui fuit a tempore patrui 85) obijſſe volunt quod tēpora vix ferūt.

GELBO I. Habsburgicus, obijt antequam frater gubernationem ſuſcepit. Quidam volunt hunc et Hettoprechtum fuiſſe liberos Amberti ſiue Amprincti primi, qui forte idem eſt quē Guillimannus tradit obijſſe ſub Pipino groſſo, Caroli Martelli patre, ad annum 688 de quo in vita Rotherij.

HETTOPRECHTVS, qui et Hettobertus et Otbertus appellatur, aut Rotherij aut Amprincti (ſi Guillimannum ſequimur) filius, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES, LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ, cognomento cautus. Hunc volunt ob deuictos in Trans-Rhenanos graſſantes Heduos, a Francorum Regibus Alſatiâ et Briſgouia inueſtitum fuiſſe, et circa annum 780. (qui fuit a morte Rotherij XIV.) floruiſſe. Vxorem ipſi tribuunt filiam cuiuſdam Burgundiæ Comitis, matrem liberorum ſubſequentium. Quibus male Hiltrudem et Dorotheam (quas ſupra inter Ottoberti liberos pono) filias addunt: nec enim id tempora permittunt. Guillimannus habet a pleriſque traditum eſſe ipſum bello Allemannico Caroli Martelli, contra Landfredum Allemanniæ Ducem (quod in annum Chriſti 724. mortis Amprincti XXXVI. incidit) occubuiſſe: eodem etiam bello Briſgouiam inſignem vaſtitatem pertuliſſe, atque incenſum et pene deſtructum fuiſſe Monaſterium S. Trutperti, quod prius Amprinctus pater, et paulo ante Hettobertus filius in eximium ſplendorem prouexerant. Liberos Hettoberto tradit Gebbonem (forte Gelbo) Hettonem Augiæ Abbatem: hinc Epūm Argentinenſem anno 780. defunctum, Monaſterij Ettenheimenſis in Mortinouia reſtauratorem (quem alij Atticonis pronepotem conſtituunt) et Rampertum.

GELBO II. Idem forte ille de quo in vita patris, quem vult Guillimannus obijſſe quadriennio ante Rampertum fratrem, ipſa vigilia natalis Dni.

RAMPRECHTVS aut Rampertus, qui etiam Reinpertus et Amprinctus appellatur, Hettoprechti filius, ALTENBVRGI et HABSBVRI COMES LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ, cognomento gratioſus. Hunc pariter vt patrem (neſcio quo fundamento) a Francorum Regibus Alſatiæ Landgrauium inueſtitum fuiſſe quidam habent. Poſſedit (quod Heuterus pro certo aſſeuerat) quicquid eo tempore iuris et ditionis Habsburgicæ erat per Sueuiam, Alſatiam, Heluetiam, Briſgouiam, Harcyniam ſiluam, in monte Iura et alibi, et quicquid olim Dux Attico eiusque filia S. Ottilia et eorum poſteri in Alſatia poſſederunt. Monaſterium S. Trutberti pene deſtructum reſtituit, baſilicam a fundamento duxit, et in illam S. Martyris corpus ex ſacello SS. Petri et Pauli, ſub annum 754. transferri curauit, multiſque Coenobium illud redditibus, poſſeſſionibus et beneficijs adauxit; adeo, vt eiuſdem Conditor ſecundus nominari meruerit. Obtinuit etiam S. Martyris canonizationem a Pont: Stephano III. Obijt aᵒ. (ſecundum Guillimannum) 771. regiminis XLVII. Alij habent ipſum adhuc ad annum 814 floruiſſe. Sepultus ad S. Trutbertum in cuius baſilicâ titulus maiorum ſuorum tumulo adſcriptus cernitur. Guillimannus ipſi filium vnicum Guntramum tribuit, ceteros Lazius et alij adiungunt.

AMPRINCTVS II. Habsburgicus, qui caſtro et pago in Alſatia, qui vulgo AMBRINGEN, nomen et primordia dediſſe traditur. Quod etiam Guillimannus Amprincto ſuo (de quo in vita Ottoberti et Rotherij) adſcribit.

HVNIFRIDVS Habsburgicus, pater Leuthardi, Radepotonis et Betzelini.

Hunifridi I. Vxor. N. Marchioniſſa Italiæ.

LEVTHARDVS Habsburgicus. Ab hoc aliqui (neſcio qui) omiſſis Ramprechti liberis Comites Habsburgicos deducunt, ſecundum Henningium.

[illegible] na Habsburgica, Vxor Comitis a Dockenburg.

EGINO Habsburgicus, agrum ad rhenū in diuiſione cum fratribus ſortitus, eſt vbi Eginesheim regiam e ſuo nomine conſtruxit. vnde poſtea Comites Egineſheimenſes defluxerunt.

GERBILO Habsburgicus, Huringiam, Ortenbergum et Franckenbergam (vbi Gerbelsheim aut Gerbelſtein condidit) in hæreditatem accepit.

GVNTRAMVS I. qui et Guntradus et Guntranus, Guillimanno Guotramus, Ramprechti filius, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ, cognomento fortiſſimus. Altenburgi ſedem habuit et limitibus in Ergouiam propagatis, loca quadam vicina ditionibus ſuis adiecit. In valle Trutbertina arcis quæ vulgo SCHARFFENSTEIN, fundamenta iecit. Guillimannus tradit obijſſe ſub annum 824. qui fuit ab Aᵒ quo vult deceſſiſſe patrem LIII. Ceteri ſcriptores de Aᵒ mortis nihil habent, ſepultum fuiſſe ad S. Trutbertum concedunt omnes, et hi ipſi LEVTHARDVM filium vnicum tribuunt: ille ex Menlio LVITFRIDVM, ex Lazio LANCELINVM addit, atque hunc, ex Eckgerardo, Treuirenſem Archi Epiſcopum facit, Comitem nominat et VINDONISSAM cum multis alijs poſſediſſe, et ad S. Gallum circa annum 877. ſepultum eſſe: LVITFRIDVM, vt maiorem natu, Altenburgum cum Alſatia in diuiſione accepiſſe, aᵒ. Xpi 855. (qui fuerit a morte Guntrami XXXI.) obiuiſſe, et LVITFRIDVM II. HVGONEM Alſatiæ ſuperioris et Briſiacæ Landgrauium, et ERMENTRVDAM Vxorem Conradi Stratlingenſis, matrem Rudolphi I. Burgundiæ Trans-Iuranæ Regis liberos ſuperſtites reliquiſſe tradit. De LEVTHARDO nihil aliud habet, quam, quod Briſiaca fortitus ſit, et Gengenbacenſe Monaſterium multis poſſeſſionibus auxerit. Gebuilerus Guntramum Roperti ſui ex Amprincto filio nepotem: Bebonis pronepotem conſtituit.

ꝺꝯ **HVGO I.** (alˢ Otto) Habsburgicus, cui Othrechtsthal, Willerthal, Grauepan et Keſtenholtz obueniſſe volunt: habent autem pleriquè auctores, loca iſta fuiſſe olim ſub imperio Hugonis magni et Alberti fratris, ex poſteritate Atticonis, de quo vide paginam ſequentē, eundemque Hugonem magnum etiam Abbatiam Hugeshouenſem (vnde huius filius et nepos titulum habere videntur) condidiſſe. Ab hoc Wolfgangus Lazius in commentarijs ſuis, et qui ipſum ſectantur, Burgundiæ Trans-Iuranæ Reges deducunt. Heuterus ab Hugone III. Luitfridi II. filio, quod (ſi annorum rationem habemus) nullo modo admitti poteſt.

LVITHARDVS I. aut II. qui et Leucardus, Luitgardus et Viluitardus dictus, Guntrami filius, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ cognomento religioſus. Arcem Scharffenſtein a patre coeptam perfeciſſe traditur. Adſcribitur etiam illi a Lazio et alijs idipſum quod Guillimannum de Luithardo ſuo ſupra habere dixi: vnde vnum eundemque eſſe vix negare auſim. Ex hoc autem, an ex Luitfrido, qui ſequitur eiuſdem nominis, ortus ſit, alij diſcernant. Ego vere cum iam tot ſcriptores quæ de ipſis Lazius habet conceſſerint; et ne ordinem interrumpam, nec hunc, nec Babonem, nec Rotherium Guillimanni gratiâ e rerum natura delere velim; alij tamen viderint quid libeat. Vxorem Leuthardo tribuunt Erentrudem, Franciæ aut Franconiæ Comitiſſam. Henningius etiam dubitat an Bertha Lotharingica Ragneri filia, Giſelberti et Ricuini ſoror, ipſi coniugata fuerit. Ex hac aut illa Luitfridus et Hugo (iidem abſque dubio quos Guillimannus Luitfrido genitos ſcribit) Otto, et Heduigis, Vxor Comitis Egeneſheimenſis. Gebuilerus vult ex hoc Leuthardo prodijſſe Berthilonem, Gebizonem et Betzonem, Rapotonis patrem, et reliquos omnes quos ceteri a dicto Leuthardo aut Luitfrido ad Betzonem vsque deriuaſſe Comites Habsburgicos clare ſatis docent, omittit: ſed an bene tempora iudicent. De morte Luithardi differenter ſentiunt, alius anno 891 alius 899 obijſſe ſcribit.

LOTHARIVS II. Lotharij I. Imperatoris filius, Ludouici pij nepos, Caroli magni pronepos AVSTRASIÆ (quæ ab ipſo Lotharingia dici coepta) REX. Obijt aᵒ. Chriſti 869. Vxorem habuit Tietbergam: pellicem Valdradam. Alij tradunt Hugobertū illum cuius ſororem Lotharius duxerit fuiſſe Abbatem ad S. Richeriam in Burgundia.

TIETBERGA nupta Lothario anno Xpi 856. Hanc et Hugobertum fratrem Hugonis Habsburgici liberos faciunt.

HVGOBERTVS ABBAS HVGESHOVENSIS. Huius ſororem volunt nuptam fuiſſe Lothario Auſtraſiæ Regi, qui ipſum in matrimonij gratiam Ducem Trans-Iuranum, aut Burgundiæ Trans-Iuranæ, conſtituerit, atque ex hoc Hugoberto natum eſſe Hugonem Abbatem, patrem Cunradi Stratlingenſis. Lothario affini rebellis factus interficitur a Comite quodam Cunrado. Floruit adhuc anno (ſecundum Trithemium) 859.

OTTO I. Vel Odobertus. Epūs Argentinenſis electus aᵒ. 908, trucidatus in arce Rotenburga ſicarijs ſubornatis a plebe Argentinenſi anno. 913. XXX Auguſti.

LVITFRIDVS I. aut II. Leuthardi filius, aut frater, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES, LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ, cognomento laudatiſſimus; fundator tertius Monaſterij Trutbertini Aᵒ. 903. (maiorum veſtigia ſecutus) ex filiorum voluntate et conſenſu, non ſolum donationes ab Ottoberto (quem Indutorem Martyris S. Trutperti appellat) et Ramperto anteceſſoribus ſuis (vt illos in diplomate nominat) factas confirmauit; ſed etiam nouis poſſeſſionibus et redditibus Monaſterium S. Trutberti locupletauit, et in Abbatiam conuertit, conſtituto loci Abbate I. Valderico: aduocatione autem Monaſterij, ſibi ac poſteris retinuit. Dedit præfato Monaſterio omnia quæ a monte Samba (vbi oritur Nymaga) cum montibus, collibus, pratis, paſcuis, ſyluis, vallibus, cultis et incultis, ab ortu ſupradicti fluminis vſque ad fluuium Metzinbach, ex vtraque parte montium, præterea quidquid in Bichinheim et Wetlimbach in Mortinouia: in Gaminſhart in Alſatia, et in Burckheim et Lijmenhauſen tenuit, et decimationes in Sundhouen et Gundelsheim. Diploma ſuper hac donatione expeditum datum eſt in ipſo Monaſterio, anno III. regnante Ludouico filio, VIII. Cal: May. ſignatum hoc ſigno [monogram] De morte Luitfridi nihil certi habetur, forte non longe poſt fundationem iſtam obijt Eid: Maij, in eodem Monaſterio ſepultus. Quæ alij præfato Monaſterio donauerunt, in ipſorum vita Lector videat. Eberhardus I. Epiſcopus Conſtantienſis haud multis poſt mortem annis Luitfridi memoriam hoc Epigrammate coluit. *Luitfridum Comitem nobilitate præcelebrem, huius loci structorem S. Trutpertus ſuus noſterque patronus in ſum ſuſceptum fidelis fideiuſſor Idibus Maij domino feliciter commendauit,* Eberhardus Epiſcopus ſcripſit. lamina adfixa ſiniſtro primi altaris. Vxorem illi tribuunt Bibradam, quam anno 925. defunctam fuiſſe volunt.

HVGO II. Comes Numagenſis in Briſgouia, forte idem quē Guillimannus Luitfridi ſui primi filium facit, cui vult ceſſiſſe Alſatia et Briſiaca, et vixiſſe eodem tempore Bernardū Alſatiæ inferioris Comitem ad annum 869.

HVGO, Abbas Hugeshouenſis, DVX Burgundiæ Trans-Iuranæ. Ab hoc Lazius cum ſuis Cunradum Stratlingenſem deriuant. Alij tradunt Hugonē illum qui Cunradum genuerit fuiſſe filium Widikindi Saxonis, fratrem Roberti Andegauenſis, qui prælio Normannico occubuerit, anno 867. et ab illius obitu hanc eiuſdē præfecturam ad Ligerim obtinuiſſe, obijſſe Aurelijs aᵒ. 887.

LVITFRIDVS II. aut III. quem Sundgouiæ et Mortinouiæ Comitem appellant. Schwanisheim in Sundgouia Abbatiæ S. Trutberti dedit. Cum aᵒ. 938 Vngari populata Briſgouia, incenſo etiam et direpto S. Trutberti monaſterio, non multo infra Baſileam in Alſatiam tranſmiſiſſent, cum iiſdem ad Huningam vicū pugnat et occumbit. Cum Hugone fratre Alſatiam et Briſiacam rexit.

HVNIFRIDVS, Guillimanno Hundfridus, Luitfridi (ſecundum præmemoratum diploma) filius natu maior, ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES, LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ. Kunigshouen in Nortgouia (quam etiam poſſediſſe volunt) Abbatiæ S. Trutberti dedit et monaſterium, propter Hunnorum barbariem, moenibus cinxit. Opidi nunc etiam rudera et ruinæ, licet tempus et ſecutæ calamitates ſpeciem corruperint, neque aliud ex eo ſuperſit quam vicus, antiquo opidi ex monaſterio translato vocabulo, Munſter. Vxorem ipſi tribuunt Anaſtaſiam, Ranspergi in Sueuia Marchioniſſam, ex quâ Guntramum, Eberhardum, et Ruthardum genuerit. Guillimannus nec de Luitfridi patris, nec de ipſius Hunifridi vxore quicquam habet, mortem eius vult incidiſſe in annum 918: quo obijt Cunradus Cæſar, ſepultum eſſe ad S. Trutbertum, et reliquiſſe opum ſuarum hæredem vnicum Guntramum II. De Hugone fratre ſcribit, quod adſcitis in ſocietatem Comitibus ab Huringe, fabricauerit Monaſterium S. Benedicti in Alſatiæ valle Valeriana haud procul Sleſtadio quod de ſuo nomine Hugeshouen nominarit, in eo ipſo etiam ſumpto ordine præfuiſſe, magna apud omnes dignitate et reuerentia. Sed vide ſupra vitam Hugonis primi, et Hugonis magni in ſchemate Atticonis ſub ſigno ꝺꝯ.

ꝺꝯ. pag: IV.

HVGO III. Habsburgicus Comes Egeneſheimenſis et Dagsbergenſis. Quædam in Egeneſheim monaſterio S. Trutberti dedit.

HEDWIGIS filia Hugonis magni, Atticonis abneptis, de qua conſule paginam ſequentem et ſupra vitam Hugonis I. ſigno ꝺꝯ ꝺꝯ

HVGO Comes Egeneſheimenſis et Dagsbergenſis.

Vlricus Comes Egeneſheimenſis et Dagsbergenſis.

S. BRVNO, ex Epō Tullenſi, mortuo anno 1049 Damaſo II. in Pont: Romanum electus LEO IX dictus eſt. De hæreſibus exſtirpandis et contra Græcorum errores multa ſcripſit, Nicetam Pectoratum hæreſiarcham per Humbertum Cardinalem deuicit; adeo vt propriis manibus ſcripta ſua flammis damnaret. Chriſtum in leproſi ſpecie hoſpitio excepit. Obijt aᵒ. 1054. et S. ᵗᵘˢ habetur.

CVNRADVS cognomento Stratlingenſis, Comes aut præfectus Burgundiæ Trans-Iuranæ, aut Burgundiæ minoris. Vxorem habuit ERMENTRVDAM, Guntrami I. (ſecundum Guillimannum) ex Luitfrido I. Habsburgico filio neptem, ex qua genuit Rudolphum primum et Adelheidem, quæ nupta Richardo Comiti Auguſtodunenſi, Hugonem: Boſonem et RVDOLPHVM Francorum regem peperit. Rudolphus I. Cunradi filius cum animaduerteret, ab obitu Caroli craſſi, hunc Germaniæ, illum Galliæ, alios Italiæ Imperium inuadere; Gallorum et occidentis Monarchiam omnino diſſolui, auctoribus prouinciæ primoribus, Agauni ad D. Mauritium coronam regiam accepit, et nouum regnum Burgundiæ Trans-Iuranæ conſtituit anno 888.

REGES BVRG: TRANS IVRANÆ.

RVDOLPHVS I. REX BVRGVNDIÆ TRANS-IVRANÆ, cuius limites erant tunc temporis ab Rhodano et Arari ad Vrſam vſque. Obijt Aᵒ. 911. aut 912. Succeſſit ipſi RVDOLPHVS II. filius, qui aᵒ. 921. contra Berengarium REX ITALIÆ coronatus eſt: Sanctis O annumeratur, et aᵒ. 937. obijt, relicto filio CVNRADO; qui extincto aᵒ. 950. Lothario Rege Italiæ, regnum Arelatis, ſiue ex teſtamento ſiue ex pactis accepit et Burgundico coniunxit. aᵒ. 993. aut 994. defunctus eſt, et RVDOLPHVM III. ignauum filium habuit. Qui aᵒ. 1032. obijt, inſtituto ante mortem vtriusque regni hærede Henrico III. poſt Rom: Rege quem eius ex Giſela ſorore pronepote, alij abnepote faciunt. aᵒ 144. ſtetit. Horū regnū per continuatione vide pagina VI.

Pag. VI.

EBERHARDVS Habsburgicus, BRISGOVIÆ COMES, conſpirās cum Giſelberto Lotharingiæ Duce contra Ottonem I. Imperatorem in rheno ſubmergitur aᵒ. 942: aut 946. Alij volunt hunc fuiſſe fratrem Imp: Cunradi primi. Ab hoc Lazius etiam Zeringicos (vt ſequitur) diducit, ſed male.

EBERHARDVS II. quem vult vixiſſe anno 1047. qui fuit ab obitu patris 105.

BERCHTOLDVS I. Barbatus DVX Zeringiæ, qui obijt aᵒ. Chriſti (ſecundum Guillimannum) 1078. qui fuit ab Eberhardi morte 130. quod tempora nullo modo ferunt.

GVNTRAMVS II. Guillimanno GVOTRAMVS, a patrui Luitfridi cęde, ditionum et opum Habsburgicarum ſolus hæres factus, diuitis cognomen meruit. Fuit Princeps magni nominis et potentiæ, cuius limites fuerunt ab Ergouia ad vſque lacum Brigantinum et hinc vltra in Harciniam ſiluam, indeque in Heluetiorum interiores agros, quos hodie confoederatæ ciuitates Heluetic æ poſſident, deſinentes. Hucvsque Guillimannus Menlium: Inde ad vſque Rudolphū I. Annales et memorias Coenobij Murenſis ſecutus eſt. Sic Stumpfius, Henningio teſte, ab hoc eodem Guntramo, et ex iiſdem Annalibus, maioribus omnibus (quaſi vero ex aere Princeps tanti nominis defluxiſſet) neglictis, Habsburgicos deducit. Eundem Ordinem etiam Gerardus de Roo obſeruat.

ROTHARDVS Habsburgicus, cui filium tribuunt Albertum.

ALBERTVS Epiſcopus Argentinenſis.

CONTINVATIONEM VIDE PAGINA V.

H. PRINCIPVM AVSTRIACORVM STIRPIS LEOPOLDINÆ ET HABSBVRGICORVM COMMVNIS DIDVCTIO A PHARAMVNDO VSQVE AD ALBERTVM I. AVGVSTVM.

PHARAMVNDVS. REX FRANCORVM.

[illegible]

XXVII. Albertus. Albertus. Leopoldus.

XXVIII. Rudolphus. Rudolphus. Henricus.

XXIX. Albertus. Albertus. Gertrudis.

XXX. Rudolphus I. Rudolphus I. AGNES.

XXXI. ALBERTUS I. ALBERTUS I. Rom: Imp. ELISABETHA Alberti Vxor.

Leopoldus. Henricus crudelis. Frideri cus II. Gertrudis et Hermannus. Agnes et Meinhardus. ELISABETHA Alberti Vxor.

Anni regni.

[illegible]

Rathbotus ob. aᵒ. Xpi 1027. reg: 36. — 36.

Vernerus I. ob. aᵒ. Xpi 1096. reg: 69. — 69.

Otto obijt anno Xpi 1109. reg: 13. — 13.

Vernerus II. ob. aᵒ. Xpi 1143. reg: 34. — 34.

Vernerus III. ob. aᵒ. Xpi 1163. reg: 20. — 20.

Albertus ob. aᵒ. Xpi 1199. reg: 36. — 36.

Rudolphus ob. aᵒ. C. 1232. reg: 32. — 32.

Albertus ob. aᵒ. C. 1240. reg: 8. — 8.

RVDOLPHVS I. ROM. IMP. obijt anno Chriſti 1291. a patre LI. — 51.

Numerantur anni a morte Pharamūdi — 861.

qui obijt anno — 430.

Anni — 1291.

Betzelinus aut Landolus I. obijt Aᵒ C. 991.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0011

CANDIDE LECTOR.

ALterum hoc ſchema, a SIGEBERTO Auſtraſio exule, Duce Alemanniæ, Alſatiæ, Briſgouiæ, Vindoniſſæ & tractus illius Vindoniſſenſis aut Altenburgici poſt Habsburgici, necnon Sundgouiæ Dynaſtâ initium capit, continuaturque vſque ad Guntramum II. Quicquid autem de poſteris dignum memoriæ ab aliquo ſcriptorum, & præcipuè Guillimanno traditur, ſuccinctè explicatur. Et ne quid ad
A. omnia deſit, habes inſuper ſub littera A. collationem anno-
rum & temporum, vbi familiæ propagatores ab vnâ parte
B. C. ſub literâ B. ſecundum Lazium & alios: ab alterâ C. ſecun-
dum Guillimannum a Pharamundo vſque ad Rudolphum I. auguſtum diducimus. OTTOBERTVM tamen non VVillebaldi ſui, ſed Sigeberti noſtri Auſtraſij filium, cum alijs, conſtituimus, appoſitâ nihilominus etiam nouâ iſtâ opinione
D. VVillebaldinâ ſub literâ D. atque ita ſingula Lectori luce clariora redduntur. Quæcunque Lazius, quæ qui ipſum ſectantur, & alij habent, eadem Guillimannus tradit & hinc illincque diſcutit. Verum, illi quædam huic (quale etiam Trithemius in hiſtorijs ipſorum Regum Francicorum ad illa tempora, quod certè plus quam quæ nobis hic occurrunt, mirandum, conqueritur, vt in præfatione noſtrâ ſub litera G. & H. annotauimus) attribuit, quæ hic alteri adſcribit, & in annis nulla vſque ad annum 903. (quo vno ore omnes fatentur Abbatiam S. Trutberti in Briſgouiâ ſub Luitfrido conditam fuiſſe) concordantia eſt. Quæ aut ex varietate nominum, aut inde abſque dubio procedit, quod (vt plerumque in Genealogicis fit) vnus hunc aut illum huius aut alterius fratrem facit, quem alius eiuſdem filium aut nepotē cōſtituit. Sed hæc parui momenti quæſtio eſt: quia in antiquis nec rara nec noua. Hoc mihi ſufficit quod Ottobertus & alij, huius ſchematis, vixerūt, regnauerūt, potentiâ polluerunt, loco cognito & percelebri ad S. Trutbertum poſt fata ſepulti, atque illuſtri illo titulo Alſatico & Habsburgico poſteris cômendati fuerunt. Sic teſtatur Epitaphium Trutbertinum de quo in præfatione, & ex parte diploma Luitfridi qui Monaſterium illud ad dignitatem Abbatialem euexit. Hæc vera & cōceſſa ſunt & in hoc præcipue omnia conſiſtunt. Annos & ſeriem alij pluribus diſputent. In opinione Lazianâ hæc maxime notanda. Primo quod annus mortis S. Ruperti (de qua in vita Ottoberti) & matrimonium Beatricis & Childe-
E. brandi Moſellanici litera E. ex Petro Matthæi Gallo adductū, cum tempore omnino correſpondeant. Attamen etiā non minus neptis quam proneptis Sigeberti eſſe potuit, & ferme filia. Præterea, quod Childericus III. Rex Francorum ſtirpis Merouingicæ vltimus, & Rotherius Habsburgicus, lite-
F. râ F. ferè vno eodemque defecerunt anno, & vterque lineæ ſuæ, a communi vtriuſque progenitore Lothario I. in ordine VIII. fuit. Item (vnde vnde deſumpta) quæ vnicuique
G. ex ſuis auctoribus apponuntur Emblemata literâ G. Tum,
H. quod diductis ſecundum tabellam literâ H. ab vnâ parte lite-
I. K. ra I. Habsburgicis: ab alterâ literâ K. Auſtriacis Principibus a Clodio crinito communi omnium propagatore, vſque ad Albertum I. eadem ſit iterum in ordine omnino concordantia. E contra Guillimannus certe ſua iterum etiam clariſſima reddit, quod vbique annos mortis & geſtorum adducat, & quod facta illorum collatione, omnino conueniant, ita vt nihil aliud deſit, quam vt ob eas quas in præfatione mea diduxi rationes, vanam illam coniecturam VVillebaldinam damnemus, & concedamus Ottobertum Sigeberti exulis filium fuiſſe. In quo me ſola diſcrepantia annorum mortis SS. Ruperti & Trutberti fratrum (vt in præfatione meâ dixi) ſuſpendit. Sed profecto errauerunt (credo) qui fratres fuiſſe tradiderunt, vel annorum rationem non æque benè obſeruauerunt. Et hac ſolâ difficultate ſublatâ, in ceteris verè Guillimanno ſoli omnino aſſentiri auſim, conſtituto (vt ſupradictum) Ottoberto Sigeberti, nō VVelibaldi, filio. Penes Lectorē ſit iudiciū, mihi ſufficit vbique meum fere adieciſſe, & iam ipſi omnia quam clariſſimè ob oculos poſuiſſe, ita, vt vel vnico oculi nictu de ſingulis diſcernere poſſit. Et ne quid
L. vltra deſideretur, tandem ſub litera L. fragmentum cartæ cuiuſdam rhenanæ Gaſparis Vopelij appoſui, ex quo (candide Lector) vides Alſatiam, Vindoniſſam & Vindoniſſenſem aut Altenburgicum, poſt Habsburgicum tractum ad arolam, Briſgouiam, Sundgouiam, & quæ præterea in regno aut ducatu Alemannico Sigebertus & Ottobertus, eorumque poſteritas, vſque ad Rudolphi & Alberti primi tempora (prout ex
M. N. adiectâ ſub literâ M. & N. declaratione de ſingulis conſtat) tenuiſſe perhibentur, vno eodemque omnia tractu ſita eſſe, ſibique inuicem vbique iungi, vt manus manui, ita vt nullo modo dubitanda ſint, quæ de illorum poſſeſſione traduntur. Quin aſſeuerare auſim, hæc hæreditario: alia verò præfecturæ (quæ ducatus titulo illo æuo deſignari ſolebat) titulo & iure Sigeberto a Lothario II. tradita fuiſſe: hæc, Sigeberto defuncto ad Reges rediſſe, illa eiuſdem poſteris Habsburgicis & Auſtriacis Principibus in hæreditatem ceſſiſſe. Si enim Principi exuli, è Regio ſanguine prognato, agnato, prouinciam tam amplam (vt Trithemius & alij habent) Rex quocumque titulo commiſit, certè aliquid dominij ipſi vnâ cum præfecturâ in hæreditariam portionem tribuere oportuit.

COLLATIO ANNOR. ET TEMPORUM. A.

	Anni regni.		Anni regni.
I.		PHARAMUNDUS REX I. FRANCORUM IN GALLIA. coepit regnare aº. 420. obijt aº. 430.	
II.	18.	CLODIO crinitus REX FRANCORUM ob: aº. Xpi 448. regni XVIII.	18.
III.	10.	MEROVEUS REX FRANCORUM obijt anno Christi 458. regni X.	10.
IV.	26.	CHILDERICUS REX FRANCORUM obijt aº. Christi 484. regni XXVI.	26.
V.	30.	CLODOVEUS I. REX FRANCORUM obijt aº. Christi 514. regni XXX.	30.
VI.	50.	CLOTHARIUS I. REX FRANCORUM obijt aº Xpi 564. regni 50. aut 49.	50.
VII.	13.	SIGEBERTUS Francicus REX AUSTRASIÆ ob: aº Xpi 578. regni XIII.	13.
VIII.	21.	CHILDEBERTUS REX AUSTRASIÆ et BURGUNDIÆ ALSATIÆ et VINDONISSÆ dinasta obijt anno Christi 598. regni XXI.	21.
IX.	19.	THEOBERTUS II. REX AUSTRASIÆ ALSATIÆ SUNDGOVIÆ credo etiam VINDONISSÆ DYNASTA: poſſedit enim partem regni inferioris Burgundiæ in quo Helvetia: in illa Vindoniſſa obijt ſub annum 617. regni XIX.	19.

SIGEBERTUS Auſtraſius exul a Lothario II. Francorum rege poſt obitum Theodorici II. patrui conſtitu…

SCHEMA SECUNDUM.

CONTINUATIO STIRPIS PHARAMUNDANÆ AUSTRASIANÆ, A SIGEBERTO AUSTRASIO EXULE, DUCE ALEMANNIÆ, ALSATIÆ, HELVETIÆ et in eâ VINDONISSÆ, nec non BRISGOVIÆ et SUNDGOVIÆ DYNASTA, AUGUSTISSIMÆ FAMILIÆ PRINCIPŪ HABSBURGI-AUSTRIACORŪ COMMUNI AUCTORE ET CONDITORE, USQUE AD GŪTRAMŪ II. DIVITEM.

SIGIBERTUS AUSTRASIUS Theodeberti Auſtraſiæ Regis filius, DUX ALEMANNIÆ, vel TRANS-IURANUS I. Ex Vxore Engeltrude, filia Heriberti Ducis Franciæ Orientalis (qui obijt anno 668.) genuit ODOBERTUM, GUNTRAMUM, et THEODOBERTUM, ſecundum Trithemium, qui etiam tradit ODOBERTUM accepiſſe (ex ditionibus paternis puta) COMITATUM HABSBURGENSEM, et Kiburgenſem, cum duobus alijs, quos non nominat: GUNTRAMO et Theodoberto alia obueniſſe, et aliam de Habsburgo apud illum non inuenio mentionem. Ex Odoberto habet præterea natum eſſe ODOBERTUM alium, ex iſto alium agnominem. Wolfgangus Lazius autem, ex ipſo Trithemio, Sigeberto (omiſſo Guntramo) præter Theodebertum, Sigisbertum tribuit, et auctoris verba citat; apud quem tamen ego tale nihil inuenio, errore forte typi, per tot ordine Odobertos. Nec tamen ideo Lazium falſi damno, quia alios etiam potuit habuiſſe auctores, et in præfatione ait multa recondita et necdum omnibus nota ſe tradere; imo ex auctoribus qui tum nondum omnes editi fuerint. Ipſum Lector illo loco conſulat, et fortè ſibi ſatisfactum eſſe iudicabit. Habet præterea Trithemius, SIGEBERTUM præfuiſſe Prouinciæ ſibi commiſſæ annos XXXVIII. Obijt ergo (ſi ab aº. inſtituti ducatus 618. computum ordimur) ſub annum ſalutis 656. paternæ cædis XXXIXum.

THEOBERTUS Vel Theodebertus Prouinciæ Comes, a quo Salinarum et Burgundiæ principes quidam deriuare volunt.

SIGISBERTUS cognomento continens, Sigeberti exulis (ſecundum Wolfgangum Lazium, Commentariorum ſuorum libro I. cap: V., Franciſcum Tertium Bergomatem, Hieronijmum Henningium, Eliam Reuſnerum, &c) filius, DUX ALEMANNIÆ, vel TRANS-IURANUS II. quem etiam vtriusque arcis Altenburgicæ et Habsburgicæ primę Conditorem conſtituunt, de quo in Præfatione mea latius. Tribuunt etiam ipſi Vxorem Luitbergam filiam Gunzonis (eius puto quem ſchemati præcedenti appoſui) Sueuorum Ducis; cum qua Landgraviatum Neomagenſem (quo nomine tunc Briſgouia a Numagâ amne appellata fuerit) in dotem acceperit. Eandem Luitbergam præterea produnt à S. Gallo, lacus Bodmanici Apoſtolo, dæmonio liberatam fuiſſe; quod alij de Fridbergâ, eiusdem Gunzonis filia, ſcribunt; aut hi, aut illi, in hoc fortè aliquali illa ſimilitudine nominis decepti.

… Vide ſupra vitam Hugonis primi, et Hugonis magni in ſchemate Atticonis ſub ſigno IX.

IX. pag: IV.

GUNTRAMUS II. Guillimanno GUOTRAMUS, a patrui Luitfridi cęde, ditionum et opum Habsburgicarum ſolus hæres factus, diuitis cognomen meruit. Fuit Princeps magni nominis et potentiæ, cuius limites fuerunt ab Ergouia ad Vſq; lacum Brigantinum et hinc vltra in Harciniam ſiluam, indeq; in Heluetiorum interiores agros, quos hodie confoederatæ ciuitates Heluetiæ poſſident, deſinentes. Hucvsq; Guillimannus Menlium: Inde ad vſq; Rudolphi I. Annales et memorias Coenobij Murenſis ſecutus eſt. Sic Stumpfius, Henningio teſte, ab hoc eodem Guntramo, et ex iiſdem Annalibus, maioribus omnibus (quaſi vero ex aere Princeps tanti nominis defluxiſſet) neglectis, Habsburgicos deducit. Eundem Ordinem etiam Gerardus de Roo obſeruat.

ROTHARDUS Habsburgicus, cui filium tribuunt Albertum.

ALBERTUS Epiſcopus Argentinenſis.

CONTINUATIONEM VIDE PAGINA V.

H. PRINCIPUM AUSTRIACORUM STIRPIS LEOPOLDINÆ ET HABSBURGICORUM COMMUNIS DIDUCTIO A PHARAMUNDO USQUE AD ALBERTUM I. AUGUSTUM.

I. PHARAMUNDUS. REX FRANCORUM.
II. CLODIO crinitus.
III. MEROVEUS. — ALBERICUS.
IV. Childericus. — VAUBERTUS I.
V. Clodoneus I. — ANSBERTUS Senator S.R.I. Marchio ad Scaldis.
VI. Clotharius I. — Arnoldus S.R.I. Mar:

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0012

STEMMA ATTICONIS ALEMANNIÆ DVCIS.

EGA, genere nobili, ex Neuſtria (quæ hodie Normandia dicta) oriundus, Conſiliarius Dagoberti I. Francorum Regis, et magnæ apud ipſum auctoritatis: eius enim fidei Rex morti propinquus commendauit Nanthildem coniugem et Clodoueum II. filium; ſub quo Maiorem domus egit, qui etiam Palatij vel Equitum Magiſtri appellabantur. Obijt ex febri in Clipiaco Villa A°. Xpi 647. aut 648. Clodouei III°. ſecundum Aimonem. Succeſsit in Magiſterio Ercembaldus, quem idem Aimo Erchinoaldum et Dagoberti Regis ex genitrice conſanguineũ: Nicolaus Gilles Eganis filium nominat.

ERCEMBALDVS aut Erchinoaldus, Ega defuncto Maior domus in Neuſtria, ſub Clodoueo II. et Clotario III. Interfuit pugnæ in qua Willebaldus ille patritius Transiuranus (quem Guillimannus Habsburgicorum Principum conditorem facit) occubuit, anno 644. aut 653. ſecundum Verderium. Obijt ad annũ et Ebroinus ad Magiſterium euehitur.

S. ADALBALDVS Ercembaldi (ſecundum Guilielmum Gazet) frater, DVX Duacenſis. In Vaſconiam profecturus, a percuſsoribus in hoc a quibusdam coniugij ſui cum ſanctiſsima foemina inuidis ſubornatis, in itinere occiditur. Multis a morte floruit miraculis, requieſcit ad S. Amandum Dioeceſis Atrebatenſis. Celebratur eius memoria altera Februarij. Sancta Gertrudis, Vidua, huius auia fuit.

CANDIDE LECTOR.

O. Habsburgico Schemati Sigebertino, hoc Atticonis ſtemma coniunxi: ob ſequentes cauſas. I°. quia traditur ipſum factum fuiſse Ducem Alsatiæ vel Alemanniæ a Theodorico Francorum Rege ad annum 699. quo fere titulꝰ Alemannicus in Sigeberto aut Ottoberto deſiiſse videtur. Quam autem Alſatiæ aut Alemanniæ partem tenuerit non facile iudicauerim. II°. quia quidam ex huius nepote Luitfrido Iñ O. RAMPERTVM familiæ Habsburgicæ propagatore faciunt. Quod etſi verum eſset, ex hac deſcriptione, et hiſtoria familiæ certe Lectori conſtat, nobiliſsimam illam olim: atq; ita, si forte ab illa Habsburgicis, ſtemmatis Sigebertini continuatio fuit, non propterea eos minus illuſtres fuiſse. III. quia multa ipſis adſcribuntur, quæ poſt Habsburgici tenuiſse traduntur, et eorum ſucceſsores Auſtriaci hodie adhuc tenent; immo tradunt auctores, et Heuterus pro certo affirmat, Ramprechtum poſsediſse quicquid eo tempore iuris ac ditionis Habsburgicæ erat per Hercyniam ſyluam, in Briſgouia, in monte Iurâ, in Alſatia, Sueuiâ, Heluetia ac alibi, et quicquid olim Dux Attico, eiuſq; filiâ S. Ottilia, et eorum poſteri in Alſatia poſsederunt. Quæ ſi vera, ex mutuo aliquo vtriuſq; familiæ coniugio ipſum natum, aut ab vnâ aut alterâ adoptatum fuiſse veriſimile eſt.

VXOR S. ADALBALDI.

S. RICTRVDIS, ex Vaſconia oriunda. Poſt mariti obitum de reliquis bonis ſuis Coenobium monialium Marchianenſe (vulgo Marchennes, quod poſt Normannorum deſtructionem anno 1028. a Balduino Barbato Flandriæ Comite reſtauratum, exinde in hodiernũ vſq; diem Benedictini Ordinis religioſos habet) ex Conſilio S. Amandi condidit, et cum filiabus pluriniſq; alijs Virginibus ingreſsa, primam eiusdem Abbatiſsam egit; vbi et obijt XII Maij, circa annum Chriſti 700 aut 687. Secundum Meyerum.

LENDISIVS, qui et Leudeſius, Ercembaldi filius, Theodorico I. Francorum Rege poſt fratris Childerici mortem in regnum reuocato, poſt habito Ebroino Magiſter Equitum Franciæ factus eſt ſub annum 679; ſed ab Ebroino (qui Magiſterium adiutus magna ſceleratorum manu repetebat) victus et ſub ſpecie colloquij (dum ſe incaute nimis hoſtis tyranni fidei committit) occiſus eſt a° 685.

Landisij Vxor.

BERSWINDA ſoror ſancti Leodegarij cuius et ſociorũ conſilio Lendiſius a Francis contra Ebroinũ Magiſter Equitũ factus eſt.

S. MORANDVS vel Maurontus. Apud Theodoricum Francorum Regem magnæ fuit auctoritatis. Ex S. Amati conſilio mundo valedicens, Monaſterium Bruyle ad Lyſæ ripam prope Minoriacum (vulgo Meruille, quod proprij ſui erat dominij) condidit; vbi S. Amatus primum Abbatem egit, et ab obitu S. Morandum ipſum ſucceſsorem habuit a°. 690. Obijt a°. 701. A° 985. inde Duacum translatus, pro vrbis patrono honoratur V. Maij.

S. VRSINVS Mundo et Vxori (quam admodum opulentam habebat) valedixit, et in ſolitudine, Deo ſoli inſeruiens, vitam transegit.

S. ALSENDIS, Sanctorum Morandi et Vrſini ſoror, a Guilielmo Gazet Adelſendis appellata, Virgo obijt, XXIV Decembris.

S. CLOSENDIS, et Clotoſendis, Virgo, Abbatiam Marchianenſem poſt matrem fundatricem rexit; vbi etiam obijt XXX. Iunij, ibiq; oſsa eius ſeruantur.

S. EVSEBIA, Virgo, Abbatiſsa II a S. Gertrude proauia, fundatrice Monaſterij Hamaigienſis prope Marchianum facta anno ætatis XII. Chriſti 655. Corpus in Abbatia Marchianenſi requieſcit, vbi etiam memoria eius celebratur XVI. Martij. Hanc ex baptiſmate ſuſcepit Regina Nanthildis, Dagoberti I. Vxor et in territorio Sueſsionenſi regia liberalitate bona ei quædam largita eſt.

S. LEODEGARIVS, Heduorum Epiſcopus. Poſt victum et cæſum Leudiſium Magiſtrum Equitum Sororium ſuum, eiuſdem odio et cauſa, ab Ebroino tyranno confoſsis primum oculis, et corpore miſere mutilato, poſt longa carceris tædia capite truncatus, martyrij lauream meruit a° 685. Corpus Pictauium ad S. Maxentij Monaſterium eſt euectum.

S. GVERINVS, qui et Gairinus et Gerinus appellatur, Sancti Leodegarij frater, paulo ante eundem, iuſsu quoque Ebroini lapidatus. Vtriuſq; memoria celebratur altera die Octobris.

N. Sancti Leodegarij Soror, mater Reginæ Clothildis et ſororis, quæ Atticoni aut Attico nupta fuit.

BERSWINDA ſancti Leodegarij ſoror, Leudeſij Vxor Attici mater.

ATTICO, qui etiam Atticus et Ethico appellatur, DVX Alemanniæ vel Sueuiæ conſtitutus eſt ab affine rege Theodorico primo anno 666. aut 685. Alſatiam etiam (partem puto aliquam) tenuiſse: ſedem autem ducatus in editiſsĩo caſtro Hochbergenſi, ſiue Altitonâ (vbi poſtea S. Ottilia filia Coenobium Sanctimonialium condiderit) habuiſse, et adhuc ad annum 699. vixiſse traditur.

N. Soror Clothildis, Vxor Attici, cuius affinitatis gratia tradunt Theodoricum Regem Attico Alemanniæ Ducatum (qui Alſatiam, Sueuiam et ſuperiorem Germaniam continuerit) contuliſse ſub annum Xpi 685.

CLOTHILDIS, ſancti Leodegarij ex ſorore neptis, quæ et Bathildis et Boda nominatur.

THEODORICVS I. Rex Francorum, Clodouei III. Childeberti II. et Clotharij IV. pater, mortuo a°. 668. Lothario fratre, regnum adijt, quod per Ebroinum tirannum adminiſtrauit; propter ſcelera multa pulſus, fratre Ghilderico cæſo reuocatur. Obijt anno. 693. aut 699.

ADELBERTVS, (al's Albericus et Adelprechtus) Atticonis filius, DVX ALSATIÆ et ALEMANNIÆ, Comes Leberthalenſis. Monaſterium Ordinis S. Benedicti in Inſula Honow (quod poſtea Argentoratum tranſlatum) et in Canonicatum conuerſum, ad veterem S. Petrum dictum eſt: et aliud Monialium intra ipſa Argentorati moenia, in honorem S. Stephani condidit. in quo Attalam filiam Abbatiſsam primam inſtituit. Tradit etiam Munſterus Atticonem ad hanc poſteriorem fundationem vnã ex quatuor bonorum ſuorũ portiunculis deſtinauiſse. Sagitta traiectus obijt, anno &c.

S. OTILIA Atticonis filia. Cæca nata, in baptiſmo viſum recepit. In monaſterio Hohenburgenſi a patro conſtructo Abbatiſsam egit; vbi CXXX Virginibus ſanctiſsime præfuit. Obijt XIII. Decembris anno circiter 700. Carolus IV. Imp: fragmentum eius brachij dextri ex præfato Monaſterio Pragam tranſtulit.

ETTO, vel Hetto, Atticonis filius, BRISGOVIÆ COMES. fundator Monaſterij ETTENHEIMENSIS. pater Hugonis et Alberici.

ROSWINDA, Atticonis filia. Monialis fuit in Monaſterio Hochburgenſi. aut monte Sanctæ Otiliæ.

HVGO I. ALSATIÆ COMES, Atticonis filius, ex Ermentrude Vxore genuit Bleonem (qui BLEONSWEILER condidit) et Bodalum.

N. Sancti Remigij et Ermentrudis pater.

Ermentrudis, Vxor Hugonis, Soror S. Remigij.

S. REMIGIVS Epiſcopus Argentinenſis.

BATACO, Attici filius. Ergouiæ, Willerſdalenſis et Limpurgenſis Comes.

BERO, Ergouiæ Comes. Caſtrum Berolſtein et Monaſterium Beronenſe in Comitatu Limpurgenſi condidit.

O. **LVITFRIDVS** vel Linfridus, Sundgouiæ Comes, Adelberti filius. Huic Hiltrudem Ottoberti Comitis Habsburgi filiam nuptam: atq; ex hoc matrimonio RAMPRECHTVM natum fuiſse quidam volunt.

EBERHARDVS, Adelberti filius, DVX ALSATIÆ et ALEMANNIÆ. Coenobium MVRBACH (quod a S. Pirminio in honorem S. Leodegarij aut S. Mauritij conſecratum, primo Viuarium peregrinorum Monachorum dictum eſt. hodie Ordinis S. Benedicti. et vnum ex quatuor Romani Imperij Monaſterijs. cuiꝰ Abbates inter Principes habentur) temporibus Theodorici Francorum Regis circa annum 729. aut 724. condidit.

MAZO Adelberti filius, a Munſtero DVX Alemanniæ al's etiam REX BVRGVNDIÆ. nominatur. Coenobium MASMVNSTER in Sundgouia, ab obitu filij, cum vxore condidit; cui XXV oppida et villas cum omnibus ſuis iuribus contribuerunt.

HVGO II. COMES BRISGOVIÆ, pater Ettonis Abbatis primo in Monaſterio Vallis S. Georgij inde Augiæ diuitis, hinc Epiſcopi Argentinenſis.

ETTO Abbas &c. Epiſcopus Argentinenſis factus, Monaſterium Ettenheimenſe ab auo conditum in Abbatiã conuertit, et B. Lendolino conſecrauit, ibidem poſt fata ſepultus. Obijt anno 773.

ALBERICVS, Ettonis filius, Briſgouiæ et Leberthalenſis Comes. Huius filios volunt quidam a Carolo Martello Alſatiâ pulſos, et a Luitfrido patruele Sundgouiæ Comite adoptatos fuiſse, atq; ita ab ijs Principes Habsburgicos deriuaſse.

Otpertus. Hugopertus. Eberhardus. Theobaldus.

BODALVS, Alſatiæ Comes. pater Hugonis, Gerboldi et Eginonis, qui ante diem humanis exempti ſunt: et Attalæ ac Radunæ, quæ ſacris ambæ initiatæ Monaſticen in Eſchou profeſsæ ſunt.

ALBERTVS Comes ab Huringen, et in Otprechtſthal, Dynaſta Lympurgenſis. Fratrẽ Hugonem in fundatione Monaſterij Hugeshouenſis iuuit. In arce Ortenbergenſi prope Seleſtadium, in valle Weilerthalenſi, quæ ab ipſo hodie Alberti (vulgo Albrechtſthal) vallis appellatur, reſidere ſoluit.

HVGO, a ſtatura corporis gigantea magnus cognominatus, Comes Ergouiæ, dynaſta in Grauepan Weilerthal et Franckenberg. In nemore Keſtenholtz, haud procul a Seleſtadio, in montibus Lotharingicis, Coenobium Ordinis S. Benedicti, (quod ab ipſo HAVGS: aut HVGESHOVEN dictum) condidit; in quo Abbatem egit, Obijt, et Sepultus eſt. Oſsa eius tanquam gigantis ibidem ab Imperatore Maximiliano I. inuenta ſunt.

HEDWIGIS, Hugonis filia. Hanc tradunt nupſiſse Hugoni III. Habsburgico, ſed forte Ramperto aut Hugoni primo nupta fuit.

Pag. III. IX.

HVGO III. Habsburgicus, Luitfridi filius, ratione vxoris Comes Egenesheimenſis et Dagſbergenſis, dynaſta in Wylerthal et Leberthal, ſecundum quoſdam. Ego autem fere Hugonis I. matrem dixerim: ſi enim iam ab illo tempore familia poſsedit ditiones illas quas ipſi et Gerhiloni fratri adſcribunt atq; Albertus et Hugo, Hedwigis pater et patruus tenuiſse perhibetur, oportet eaſdem aut tali matrimonio, aut adoptione, aut donatione, aut alio iure ad Habsburgicos longe ante Hugonis III. tempora perueniſse.

L. Fragmentum cartæ Vopelianæ, cui ex alijs loca pauca adiecta ſunt.

Principatus, Comitatus, vrbes, opida, et caſtra, quæ vtraq; familia Principum Habsburgicorum, Ratbotina Alſatica, et Landolina Zeringica poſsedit. Nec non opida, caſtra, Abbatiæ, et monaſteria quæ illi ipſi a tempore Ottoberti ad vſq; Rudolphum I. auguſtum condiderunt, et ampliſsimis poſseſsionibus dotauerunt, vt habent hiſtoriæ ac ſuo loco narramus, et ex hac carta videre licet.

M. Stirps Ratbotina tenuit:

Landgrauiatum Alſatiæ ſuperioris, Vindoniſsam et tractum illum Vindoniſsenſem, ſiue Altenburgicum.

Habsburgenſem, Lauffenbergenſem, Seckingenſem, Latobrigæ, Lentzburgenſem, Aquenſem ſiue Badenſem in Heluetia, Kyburgenſem, Ergouiæ, Rhinfeldenſem, — Comitatus.

Sundgouiæ credo etiam partem.

Sempacum, Surbſeium, Tugium, Waldshuet. — Opida et dominia.

Præfecturam — Lucernatenſium, Suitiorum, Vnderwaldenſium, Vriorum.

Arcem — Habsburgenſem, Acuti lapidis, Waldshuetenſem, cum opido. — condiderunt, et alia.

In præfatione mea Comitatus Habsburgici (olim Vindoniſsenſis) limites deſcribuntur. In vita Friderici V. Auſtriaci pagina VIII. Lector videre poterit qua occaſione illum ante annos 200. Heluetij cum alijs ditionibus Auſtriacis occupauerunt.

Abbatiæ et Monaſteria quæ vtraq; familia fundauit et dotauit.

1. S. TRVTBERTI in Briſgouia monaſterium Abbatiam et opidum quondam.
2. Gengenbacenſe.
3. Waldkirchenſe D. Margarethæ monaſterium Veſtalium in nigra ſilua in quod non niſi Ducisſę et Comitiſsę ingredi ſolebant.
4. Sultzbergenſe D. Cyriaci monaſterium in Briſgouia.
5. Albæ augiæ vulgo Weiſsenaw.
6. Ottmarsheimenſe in Alſatia.
7. Murenſe Ergouiæ.
8. Horti oliuarum haud procul Rhinfelda.
9. S. Petri in nigra ſilua commune Zeringicorum monumentum.
10. Omnium SS. prope Oberkirch.

N. Prouinciæ quas poſsedit familia Landolina.

Landgrauiatum Briſiacæ vel Briſgouiæ.
Ducatum Alemanniæ.
Ducatum Zeringenſem.
Ducatum Teccenſem.
Vchtlandiam.
Turgouiam.
Mortinouiam.
Antuates.
Auenticos.
Valeſios.
Comitatum Burgdorffenſem.
Comitatum Thunenſem.
Tigurum et præfecturam Tigurinam.
Geneuæ. Seduni. Lauſannæ. — Epiſcopatuum aduocatias.
Bernam: Friburgum vtrumq; Briſgouiæ et Vchtlandiæ: Burgdorff Villingam in Harcinia opida arcem Zeringenſem et alias condiderunt.

Quæ præter iſta omnia familia per Harciniam nigramq; ſiluam, Mortinouiam, Eremum Heluetiorum, Turgouiam et alios regni quondam et ducatus Alemannici tractus ex ſupradictis fundationibus et hiſtoriâ noſtrâ poſsediſse apparet, vnde habuerint alij inquirant.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0013

EMBLEMA GVNTRAMI II.

XXI.

EMBL. BETZONIS.

XXII.

EMBL. RAPOTONIS.

XXIII.

EMBL. WERNERI.

XXIV.

EMBL. OTTONIS

XXV.

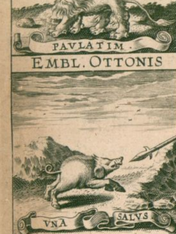

EMBL. WERNERI II.

XXVI.

EMBL. ALBERTI.

XXVII.

XXVIII.

EMBL. RVDOLPHI.

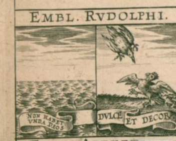

EMBL. ALBERTI.

XXIX.

EMBL. RVDOLPHI. IMP.

XXX.

XXXI.

SCHEMA TERTIVM

CONTINVATIO PRINCIPVM HABSBVRGICORVM, STEMMATIS SIGEBERTINI AVSTRASIANI, VSQ. AD RVDOLPHVM I AVGVSTVM, ET ALBERTVM FILIVM, FAMILIÆ SVÆ AVSTRIÆ DVCEM PRIMVM.

GVNTRAMVS II. cognomento diues et modeſtus, Altenburgi et HABSBVRGI COMES, ALSATIÆ et Briſiacæ LANDGRAVIVS; Norgouiæ, Turgouiæ, et Ergouiæ Princeps: Imperatori Henrico I. in pugna et victoria contra Vngaros anno 936. ad Merſburgum Saxoniæ, cum ducentis equitibus militauit, ſecundum ſcriptorem equeſtrium decurſionum, Chronographum Alſatiæ et alios. Interfuit etiam cum multis alijs Imperij Principibus et Comitibus primæ torneamentorum celebritati, ſtatim ab illa victoria Vngarica, ab eodem Imperatore, et illo ipſo præſide, Meidenburgi Saxoniæ inſtitutæ, teſte qui de ea re librum edidit; *quamuis* (ait Guillimannus) *ibi Guotramus* COMES DE HABSBVRG *pro Altenburg anticipatione poetica ponatur*. Quaſi vero auctori nomen fictum et quod nondum in rerum natura fuiſſe vult, pro vero anticipare licuiſſet; aut quod aliquando genti agnomen futurum erat, ex ſe ipſo, fere centum ante quam innotuit, diuinaſſet annis. Gerardus de Roo tradit Guntramum adhuc aº 985. literas ſignaſſe Altenburgici Comitis titulo, nullâ tum Habsburgi mentione. Quod neſcio Vnde ſumptum cum Guillimannus tradat illum Obijſſe VII. Kal: Aprilis anni Christi 946. qui fuit a morte Hunifridi patris XXVIII.us

I. Guntrami vxor. N. Comitiſſa Brigantina, generis Montfortij.

BETZO, cognomento fortiſſimus (qui et Betzelinus, Guillimanno, Lantzelinus, et LANDOLVS) ALTENBVRGI et HABSBVRGI COMES, LANDGRAVIVS ALSATIÆ et BRISIACÆ. Vngaros anno 938., Henrico I. Imperatore defuncto, per Allemanniam irruentes, auxilio Sancto Fridolino Inſulæ patrono, partim in Monaſterium. quod eodem prælio Vterq (ſi victoriam Deus concederet) vouerat: ſepoſitâ. Incolas Comitatus Rorenſis (alias libera Officia) in protectionem ſuam ſuſcepit anno 953. Obijt IV. Nonas Aprilis, Ind: IV. aº Xpi 991. regiminis XLV. Sepultus Sultzbergæ in æde Capituli veteris: quod Monaſterium Sanctimonialium cum fratre Birchtilone in honorem S. Cyriaci condidit. Cernitur ibidem in choro (Lazio, Heutero, Henningio teſtibus) ipſiusimago cum hoc Elogio: GRAFF BETZO VON HABSBVRG S. MARIA BITT GOTT FVR MICH. Miror cum Guillimannus contra omnia fere ſcripſerit, quę de Habsburgo primo traduntur; quod de hoc Elogio nihil habeat. Vxores plures habuiſſe traditur, nulla nominatur. De liberis maxima eſt differentia. Cadoli ſenioris Aragouiæ Comitis, ad Sanctionem (vulgo Seckingen) magna clade affecit; prædâ partim

FAMILIÆ HABSBVRGICÆ Landgrauij Briſiacæ aut Briſgouiæ, DVCES Allemanniæ, Zeringiæ, et in Teck, Duces et Rectores Burgundiæ, *Marchiones etiam* (si Guillimannum ſequimur) Badenſes et Hochbergenſes, Principes minoris Burgundiæ, Vchtlandiæ, Turgouiæ &c Aduocati et Præfecti Tigurinorum, Aduocati Geneuæ, Lauſanæ et Seduni. Comites Rhinfeldenſes, qui Aventicis, Valeſijs et Antuatibus regnarunt: Bernam Vrbem Heluetiorum potentiſſimam: Vtrumq; Friburgum Vchtlandiæ et Briſgouiæ, Villingamq; oppida: arcem Zeringenſem et alias, ac Monaſteria aliquot hinc inde condiderunt: affinitate et potentia floruerunt. Extincti vero Principatus ſuos partim Imperio, partim alijs reliquerunt.

BERTHILO, qui et BERCHTILO et BARTHILO dictus eſt, Dynaſta in Streichburg et Scharffenſtain. Coenobium Veſtalium in nigra ſilua, ad Elſæ ripam, Waldkirch dictum, in honorem D. Margaritæ condidit. Guillimannus duo Inſtrumenta citat in quibus eius fit memoria, Vnum anni 990. aliud anni 995. Vixit adhuc ſub annum 1008. Ex hoc vult Gebwilerus natum eſſe Berchtoldum II. Ducem Zeringiæ, et illum ipſum obijſſe anno 1098. quod tempora vix permittunt. Sepultus in Coenobio Sultzbergensi.

A STIRPS LANDOLINA ZERINGICA.

LANDOLVS II. et iunior, Bezelinus etiam et Lancelinus et Vezelinus (vt pater) dictus, in diuiſione cum Fratribus BRISIACAM in partem obtinuit. Pleriſq; Henrici II. et Cunradi bellis interfuit, a quibus ob fortia facta Equeſtrem dignitatem accepit. Monaſterium nobilium foeminarum, haud procul oppido Rhinfeldâ, in valle Ferâ fluuio irriguâ, quod Montem Chriſti nuncupauit (vulgo OELSBERG, quod Vallis iſta referat ſimilitudinem illius, quam apud Hieroſolymam HORTVS OLIVARVM et frequentes Saluatoris nri in eo preces celebrem reddunt) condidit, quod pater prælio Vngarico haud procul inde pugnato, vouerat: ſpoliaq; eius gentis et victoriæ, eo deſtinarat. Obijt aº Xpi 1036. regiminis 45.

LANDOLI II. VXOR. AGNES Burgunda, Rupenſium (vt quidam volunt) Comitum ſtirpe oriunda, ex qua BERCHTOLDVS I. quem alij Landoli ſecundi fratrem: alij ex Gebizone patruelem faciunt. Sed, priori opinioni tempora: poſteriori monumenta S. Petri ad Harciniam contradicunt. Hæc a morte mariti in Coenobio Montis Chriſti Sanctimonialem profeſſa, magno Virginum nobiliũ coetui præfuit.

RVDOLPHVS, qui et Rudolfus, et Rodulfus. In diuiſione cum fratribus ditiones in Alſatia et Sequanis obtinuit, ſecundum Guillimannum. Ab alijs Ergouiæ et Sundgouiæ Comes appellatur. Vxor Adelhaidis F. Adelberonis Comitis ... genſis, cuius precibus coenobium ... vico Alſatiæ ſuperio... condidit. Ibidem, aut ad S. ...

BERCHTOLDVS I. Quem quidam Zeringenſium conditorem faciunt. Sed male. Gerardus de Roo Sueuię et Carinthię Ducẽ appellat.

Margaretha, nupta Manegoldo Comiti Kiburgico; cui Berchtoldum Iaſſinem (ſi fuit) Briſgouiam ademiſſe fabulantur.

Richenſa vxor Comitis Lentzburgici. Sed hæc eſt altera illa Rapotonis filia.

EGINO, qui ducta Agnete vltimi Comitis in TECK filia, ditionem iſtam Habsburgicæ familiæ adiecit.

Geberhardus, ex Hirſaugienſi Monacho Epiſcopus Conſtantiæ. Sed ille eſt iſte alter Landoli IIfilius.

XX.

Continuatio vitæ Werneri Epiſcopi &c.

WERNERVS qui et Vernerus, et Werinharius. Mortuo aº 1006. Alnico, ex Canonico factus Epiſcopus Argentoratenſis, eiuſdem Eccleſiæ (Veteri fabrica iam diſſoluta) fundamenta iecit. In quo ædificio centum fabros exercuit, qui decimo anno ſolo tenus molem eduxerunt. RVDOLPHVM Burgundiæ Trans-Iuranæ Regem, victis ad Geneuam rebellibus, regno reſtituit. de quo vide Præfationem iſtam: De Vernero ...

WERNERVS Epiſcopus Argentoratenſis, acceptis a Rapotone fratre in partem hære...

BERCHTOLDVS I. cognomento Barbatus BRISIACÆ et ZERINGIÆ (quam arcem prope Vicum cognominem in Briſiaca condidit) COMES, Huic Imp. Henricus III. Allemanniæ Ducatum promiſerat, viuente adhuc ottone III. Schuinfurtenſi Allemanniæ Duce. Sed, hoc anno 1056. defuncto, Henricus IV. Rudolpho Rhinfeldenſi Ducatum contulit, et pro eo Berchtoldo anno 1061. Carinthiam (ex quo Carinthiæ DVX dictus) tradidit; quam ipſi poſtea iterum ademit, talem qualem facti excuſationem prætexens, ita vt nihilominus in ipſius fide permanſerit Berchtoldus: Henrico autem a Gregorio VIII. exauctorato, Rudolpho Rhinfeldẽſi Rom: Regi adheſit vna cum Vernero Habsburgico patruele, et alijs; cum vero res Henrici indies proſperare: Rudolphi cauſam e contra in peius ire videret, præ animi moerore mente alienatus, pau intra dies obijt, aº Xpi 1078. regiminis 42. Sepultus in Hirſaugiæ Monaſterio.

Marchiones Badenſes et Hochbergeſes.

I. Berchtoldi vxor. RICHVARA Berchtoldi II. et Hermanni mater, ſepulta ...

HERMANNVS II. MARCHIO BADENSIS, Interfuit comitijs celebratis Baſileæ ſub Imp. Lothario II. aº. 1129. aut 1130. quo etiam obijt, Bekenauię monaſterio a ſe condito ſepultus.

HERMANNVS III Marchio Badenſis. A Cunrado III. in diplomate quodã ſuo ad annum 1139. vna cum Alberto Habsburgico inter teſtes citatur. Interfuit comitijs Argentinẽſib. aº. 1145. ipſi confirmauit Imp. Fridericus I. donationẽ curtis Baſinckheim &c. obijt aº 1160.

II. Berchtoldi vxor. BEATRIX filia Ludouici Comitis ... Ex hac natus eſt Geberhardus.

BERCHTOLDVS II. primi (non Berthilonis vt alij volunt) filius, DVX ZERINGIÆ I. nec non ex vxoris dote ALLEMANNIÆ DVX et COMES RHINFELDENSIS. Ducatum Allemanniæ contra Fridericum Hohenſtauffæ Comitem (cui illum Henricus Imp. aº 1079. commiſerat) acerrime tutatus eſt; quoad Cæſar, Rudolpho, Berchtoldi ſocero extincto, eiuſdem placandi ſtudio anno 1081. rem inter vtrumq; hac lege compoſuit: vt FRIDERICVS eam Allemanniæ partem teneret, quam Sueui olim inſederunt: BERCHTOLDI eſſent cetera ad Rhenum, Harciniæ, Turgouiæ, Neckargouiæ, Mortinouiæ, inprimis TIGVRVM et præfecturam Tigurinam, et quidquid in ea iuris et Aduocationis Imperialis eſſet, ipſe et poſteri poſſiderent, et Zeringiæ ſe Ducem nominare poſſet. Obijt pridie Idus Aprilis aº Xpi 1111. regiminis 33. Sepultus ad S. Petrũ Harciniæ ante altare S. Crucis, quod monaſteriũ ipſe ædificare cœpit aº. 1090.

GEBERHARDVS ex Hirſaugiæ monacho Epũs Conſtantienſis, etiam Apoſtolicæ ſedis per Germaniam Legatus. Obijt ... Nouembris anno 1110 ... que ut fratrem Ber... et inter Sanctos r... volunt. Monaſt... Petri a... tre con... tum d... cauit.

Berchtoldi II. vxor. AGNES F. ...

BERCHTOLDVS III. ZERINGIÆ DVX II. Rhinfeldæ Comes. Hic aº. 1118. ex vico in Briſiacâ per metallaria officinas haud infrequenti, FRIBVRGVM Vrbem nobilem condere coepit. Monaſterium D. Petri Harciniæ a patre coeptum perfecit et dedicauit aº. 1113. XI. Cal. Octobris. Moltzheimium Alſatiæ inferioris oppidum noctu quadam tranſiens a ciuibus oppreſſus et interfectus, interijt, abſq; prole, anno Xpi 1122. regiminis XI. Tranſlatus ad D. Petri, et æde capituli ante Abbatis ſedem ſepultus eſt. Succeſſit ipſi Cunradus frater, alijs filius.

Bercht. III. vxor. SOPHIA F. Henrici nigri Ducis Bauariæ quæ a morte mariti Leopoldo Stiriæ Marchioni nupſit.

CVNRADVS ZERINGIÆ DVX III. Rhinfeldæ Comes, Aduocatus Tigurinus. Ab Imperatore Lothario Saxone, proſcripto Reginaldo Comite Matiſconenſi, BVRGVNDIÆ Veſontinæ adminiſtrationem accepit. anno 1129; Vnde RECTOR et DVX BVRGVNDIÆ dictus. ex quo ipſi et poſteris plurimorũ annorum et cruenta bella, quorum cauſa Morgeam arcem in Antuatibus condidit. Cunradi III. Imperatoris electionem cum Henrico ſuperbo et alijs improbat; ſed, victus a Friderico Cunradi ex fratre cognomine nepote, deditionem facit. Obijt anno Xpi 1152. regiminis XXX.º Sepultus ad D. Petri in Harcinia. Vxor Clementia F. Gotfridi Namurci et Lucemburgi Comitis, quæ Obijt anno 1159.

RVDOLPHVS in infantia obijt.

AGNES Vxor Stephani ... ter Guilielmi ... præter Burgundiæ Comitatum, Au... ſes, Antuates et ... lia in minore ... dia pareba...

DVCES IN TECK.

ADELBERTVS. Hic Neckargouiam poſſedit et caſtrum TECCENSE. Sepultus ipſe et poſteri in Opido Auue infra arcem Teccenſem. Vxor Adelheidis.

ADELBERTVS II. Dux Teccenſis. Manſit ditio iſta apud huius Adelberti poſteros vſq; ad obitum Ludouici Patriarchæ Aquileienſis, ſtirpis maſculæ Vltimi. quo anno 1439. defuncto ad Comites Wirtenbergenſis peruenit.

RVDOLPHVS. Hunc Epiſcopum Leodicenſem conſtituunt, de quo tamen in annalibus nihil inuenio. Habet etiam Guillimannus ipſum a cæde Arnoldi in Archi Epiſcopatu Moguntino ſurrogatũ fuiſſe, ſed cũ Romam ad accipiendã Pontificis confirmationem tenderet, in itinere Lauſanæ obijſſe, et hinc errorem eorum natum, qui Lauſanæ Epiſcopũ fuiſſe ferunt. Sepult. ad D. Petri Harciniæ.

BERCHTOLDVS IV ZERINGIÆ DVX IV. Rector Burgundiæ, Comes Rhinfeldenſis, Aduocatus Tigurinus. Cum Reginaldo Burgundo non minus ac pater bellum velut hæreditarium geſſit, et totius Burgundiæ minoris principatum occupauit; quo ad tandem ab Imp. Friderico I. hac lege pax vtrinq facta eſt, vt Comitatus Burgundiæ Reginaldo pareret: Auentici, Antuates, Vindones et non nulla in Allobrogibus et Sebuſianis, Berchtoldi eſſent, cui præter hæc etiam Aduocatias trium Epiſcopatuum, Lauſanæ, Geneuæ et Seduni dedit Imperator: titulum autem regni Arelatenſis (quo hactenus Zeringenſes vſi) ipſe ſibi et Imperio vindicauit. Friburgum Vchtlandiæ ex arce opidum fecit aº. 1179. Obijt VI. Idus Sept: anno Xpi 1186. regiminis 34. Sepultus ad Sanctum Petrum in Harcinia.

HVGO Briſſacæ et Mortinouiæ Dominus. Obijt abſq hærede.

BERCHTOLDVS V. cognomento diues, DVX ZERINGIÆ V. Comes Rhinfeldenſis, Aduocatus Tigurinus. Decreta anno 1188. ſub Gregorio — Pont: Max: et Friderico I. expeditione Aſiaticâ, hic et Albertus Habſburgicus primi itineri ſeſe dederunt, et ad Tyrum et Ptolemaidem multis fortiter geſtis in Germaniam redierunt aº. 1192. Auenticos, Antuates, Valeſianos (quorum Sedunum Metropolis) Alpinos, alioſq; rebelles domuit. Mortuo Henrico VI. REX ROM: curante Innocentio III. declaratus, Sponte aut premio Philippo Sueuo ceſſit. Burgdorffium ex arce et Vico opidum fecit. Bernam, Villingam in Harcinia: Coenobium item omnium SS prope Oberkirchen condidit. Obijt Friburgi Briſgouiæ (quo ante mortem relictâ Burgundiâ ſeceſſerat) ex animi dolore ob ſublatos filios IV. Non: Martias aº Xpi 1218. regiminis 32º. quo ſtirps illa in Landolo II. apud Briſiacos regnare coepit 227. Sep: ibidẽ ad Deiparæ Virginis.

I. Berch. V. vxor. MATHILDIS Vogburgenſis Bauara. mater Berchtoldi et Cunradi. Altera ignotę ſtirpis eſt.

II. Bercht. V. vxor. AGNES. Hæc inſtinctu nobilitatis Burgundicæ Zeringenſi familiæ inimicæ, prodigiis ſub medicinæ ſpecie Venenum præbuit ex quo ambo, altero ſtatim die extincti. A marito ob tantum facinus capite mulctata.

AGNES Zeringenſis, in diuiſione hæreditatis fraternæ ſortita eſt Comitatum Zeringenſem, cuius FRIBVRGVM caput, ceteraq; ad Harciniam. Miror quomodo hic Guillimannus ex Ducatu Comitatum faciat, ditionem Zeringenſem. Sic etiam ad Vsq; Landoli II. tempora Landgrauiatum fecit BRISIACAM, in ipſius filio in Comitatum Vertit. Non miremur ergo ſi quacunq; ſimili aut alia occaſione forte titulus Ducalis per regni Merouingici diuiſiones apud Sigeberti poſteros æquo citius aboleuit.

COMES AB VRACH. EGINO. ex vxoris dote Comes Friburgenſis in Briſgouia. Tenuerunt poſteri eius Comitatum illum vſq; ad annum 1367. aut circa, quo eum ſibi vendicarunt Auſtriaci.

BERCHTOLDVS et CVNRADVS, fratres, Berchtoldi V. filij, ambo ab Agnete nouerca veneno ſublati, familiæ Zeringenſi Habsburgicæ finem dederunt. Corpora vno ambo loculo in Baſilica SS. Vrſi et Victoris Saloduri apud Heluetios (vbi tum forte agebat) a patre recondita, ibidem adhuc ante annos LXXXI. in ruina chori veteris reperta et tranſlata ſunt. Horum pater ante mortem animo ob extinctos filios admodum ægro et vltionis auido Friderico II. Imperatori FRIBVRGVM Vchtlandiæ et BERNAM, vrbes, nunquam ab Imperio auellendas, et ea conditione tradidit, vt iiſdem quibus aliæ Imperij liberæ ciuitates fruerentur priuilegijs, nobilitati ſic aliquando internecioni futuræ. Nec feſellit votum: pauca enim antiquæ nobilitatis hodie per Burgundiam minorẽ dominatio. A morte Berchtoldi V. idem Imperator omnia quæ iuris et beneficij Imperialis erant, vti ipſos Auenticos, Antuates, Valeſianos, ſiue ipſam minorem Burgundiam, Tigurum, et Præfecturam Tigurinam, Oppidum et Comitatum Rhinfeldenſem, Imperij nomine in ſuam poteſtatem recepit. Cetera quæ proprietatis erant, ſororibus Ceſſerunt. Comitatum tamen Rhinfeldenſem non multo poſt Rudolphus Habsburgicus, Oppidum Otto I. Auſtriacus abnepos receperunt.

RAPPERSVILLÆ COMITES. HENRICVS Rappersuillæ Comes cognomento Wandelbare, Cœnobium Wettingenſe prope Badenam condidit aº. 1227. ibiq; monachus factus eſt et obijt.

ANNA. Vxor Hermanni I. quæ non peperit, ex Eliſabetha autem Vxore altera genuit Annam.

EBERHARDVS Habsburgicus, Laufenburgicæ ... Habitauit ... in monaſterio ... a ſe co...

IMPERATORES ROMANORUM STEMMATIS SAXONICI. HENRICI. II. OTTONES III.

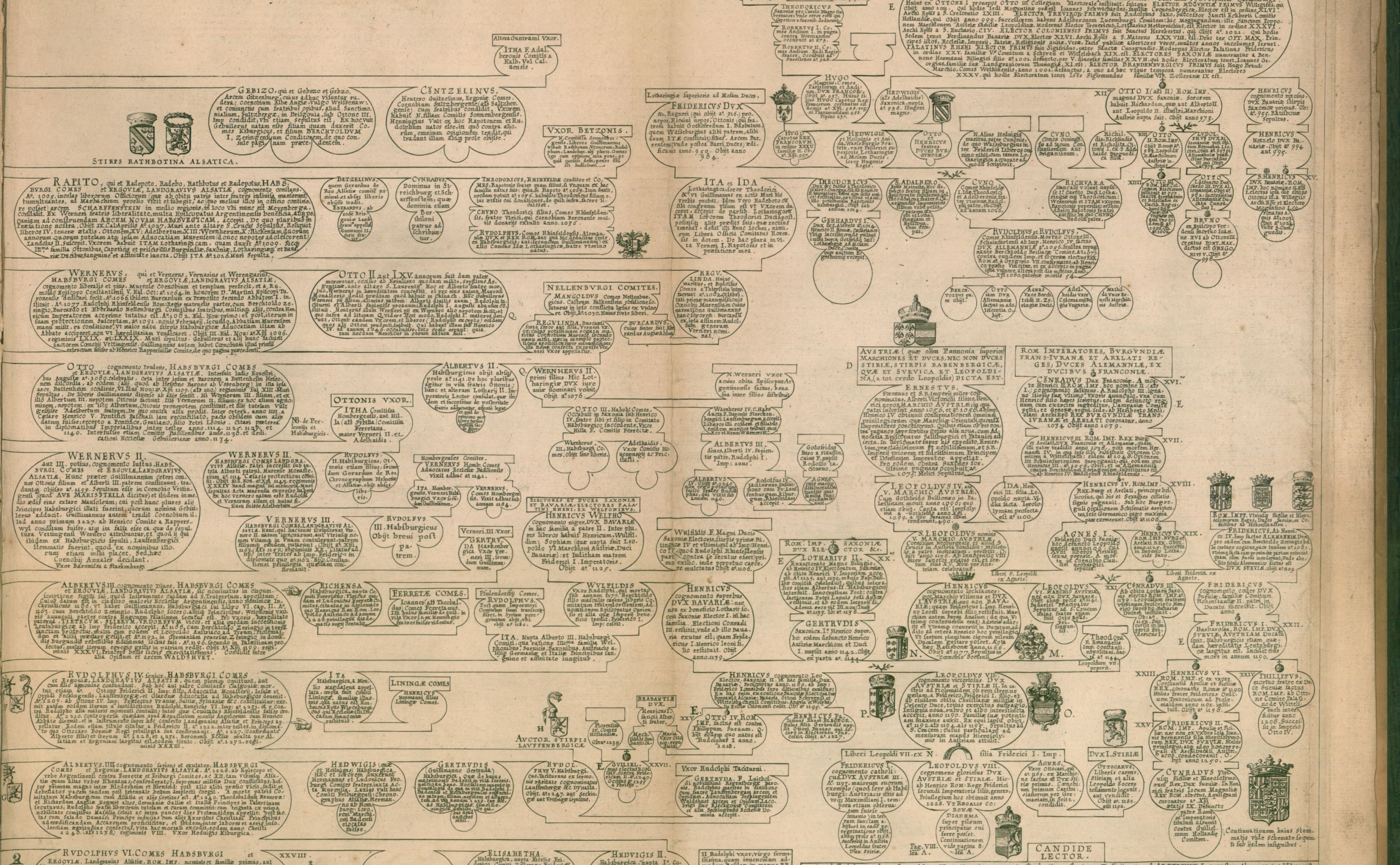

CANDIDE LECTOR.

A. B. C. Complectitur hoc noſtrum Schema III. continuationem proſapiæ Sigebertinæ, a Guntramo II. diuite vsq ad ALBERTVM I. auguſtum. Ab vna parte ad literam A. ſtirpem Landolinam Zeringicam, olim potentiſſimam: ab altera litera B. ſtirpem Rathbotinam Alsaticam conſpicere licet. Adieci Comites Lentzburgenses, Badenſes et Kiburgenses litera C: quandoquidem omnes hæ ditiones, cum Sempaco, Surbseio et Tugio, per vnicum matrimonium Heiluigis Kiburgicæ, familiæ acceſſerunt.
D. E. Habes inſuper D. Seriem Marchionum et Ducum Auſtriæ Stirpis Babenbergicæ, ab Erneſto Strenuo vsq ad Leopoldum VIII. diductam, nec non E. diuerſarum familiarum Romanorum Imperatores et Reges (quod eorum beneuolentia, ſuis autem meritis iam dicta familia, potentia, dignitate ac diuerſis nouis priuilegijs, prærogatiuis et honoribus maxime aucta ſit) ab Henrico I. aucupe vsq ad Rudolphum I. figura mundi denotatos, et omnes coniugij vinculo hinc illincq nexos, et alia, quæ hiſtoriæ noſtræ maiorem etiam claritatem et lucem adferunt. Sic quoq Lectori eo minus eiuſdem lectio nauſeam pariet. Quæ de inſignibus gentilitijs Principum Habsburgicorum in præfatione mea promiſi, hic præſtare viſum eſt. Guillimannus Rudolphi auguſti auo tribuit ex vetuſtiſſimis (vt ait) inſtrumentis inſignia quæ ad ipſius vi-
F.G.H. tam ſub litera F. videre licet. In patre G. et H. patruo, vult galearum inſignia diuiſa fuiſſe, et Albertum patrem leone dimidiato: Rudolphum patruum cygnorum collis geminatis vſum fuiſſe; ipſum autem auguſtum tradit viuente Alberto fratre pro inſignibus habuiſſe equitem armatum, tenentem dextra manu gladium euaginatum, cum
I. K. ſcuto tali a ſiniſtra, quale ad ipſius vitam litera I. inciſum eſt. At poſt obitum fratris dicit illa in alteram formam ſub litera K. mutaſſe, illum ipſum etiā (ſed, *niſi fallor*, ait) per egregia facinora leonem corona illuſtraſſe, et ab adepto imperio, aquilæ leonem cum Alſatiæ inſignibus incluſiſſe, eo quo ad literam
L. L. videre eſt modo. vbi oportet bene notes (mi Lector) quod vno loco leonem a dextra, alio a ſiniſtra exſilientem faciat: coronam etiam vno loco leoni imponit, alio ſtatim ſequenti iterum auffert; deinde, quod ſupra ille ipſe ſibi de corona iſtā non ſatis conſtat, et quod Alberto ſapienti leonem dimidiatum Rudolpho fratri autem cygnorum colla attribuit, cum tamen Auſtriaci Principes adhuc hodierno die pro galea inſignium Habsburgicorum, non leone dimidiato, ſed inuerſe cygnorum collis vtantur, prout illa vnicuiq in hac Vrbe Bruxellenſi, in primo Archiducalis palatij cubiculo, ſupra caminum depicta videre licet. Ex quibus quid hoc loco Guillimanno tribuendum Lector iudicet. Ego ob has diſcrepantias ab alijs non facile recedam, quin omnino mihi perſuadeo, eſſe eadē illa quæ a Clodomiro familia habere traditur, de quibus in præfatione mea pluribus, inciſa ſupra cum Alſaticis, nec non ad Clodomiri vitam et alibi. Eodem etiam omnino modo illa habet Gerhardus de Roo, ſed (vt Guillimannus) leonem alibi a dextra, alibi a ſiniſtra exſilientem ponit. Franciſcus Tertius Bergomas Leonem Habsburgicum eo quo ego modo a Sigeberto vsq ad finem operis ſui ponit. Atq hic acquieſcere placet, nullam enim in hoc ne quidem in ipſis Principum aulis per tot aliorum leonum ſcuta video ſeruari certam formam, pictorum ſculptorumue, credo culpa. Sic, (vt Guillimannus ait) nec hodum ſatis manifeſtum, *et quæ primæ fuerint Franciæ regum armorum notæ, docti adhuc requirunt et curioſi, et requirent.* Inſignia
M. N. Auſtriaca prima alaudarum galeata, et alia, coronā pinnitā poſtea adornata, ad vitam Henrici Auſtriæ Marchionis vltimi et Ducis primi, ſub literā M. et N.
O. conſpiciuntur. Ad literam O. vides quomodo ea poſtea filius mutauerit: quæ nepos diademate (quod ſolis regibus olim concedebatur) auxit; pronepos cru-
P. cem ſuperimponere meruit. Alaudis Auſtriacis ſub litera P. inſignia alia ditionis ſupra Anaſum ex Gerardo de Roo, et iterum Stiriaca appoſui, non quod indicare velim Principes iſtos inſignia illa eo æuo ſic coniuncta (quod tamen non adeo a veriſimili alienum eſt quin credi poſſit) geſtaſſe, ſed vt hoc modo nouorū iſtorum principatuum acceſſionem Lectori eo clarius demonſtrem. De Perleoniſtarum opinione in præfatione verbo quodam dictum eſt, vitam Alberti. II. ſupra conſule et indica. Atq hæc Lectori ad intelligentiam huius ſchematis ſufficiant.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0015

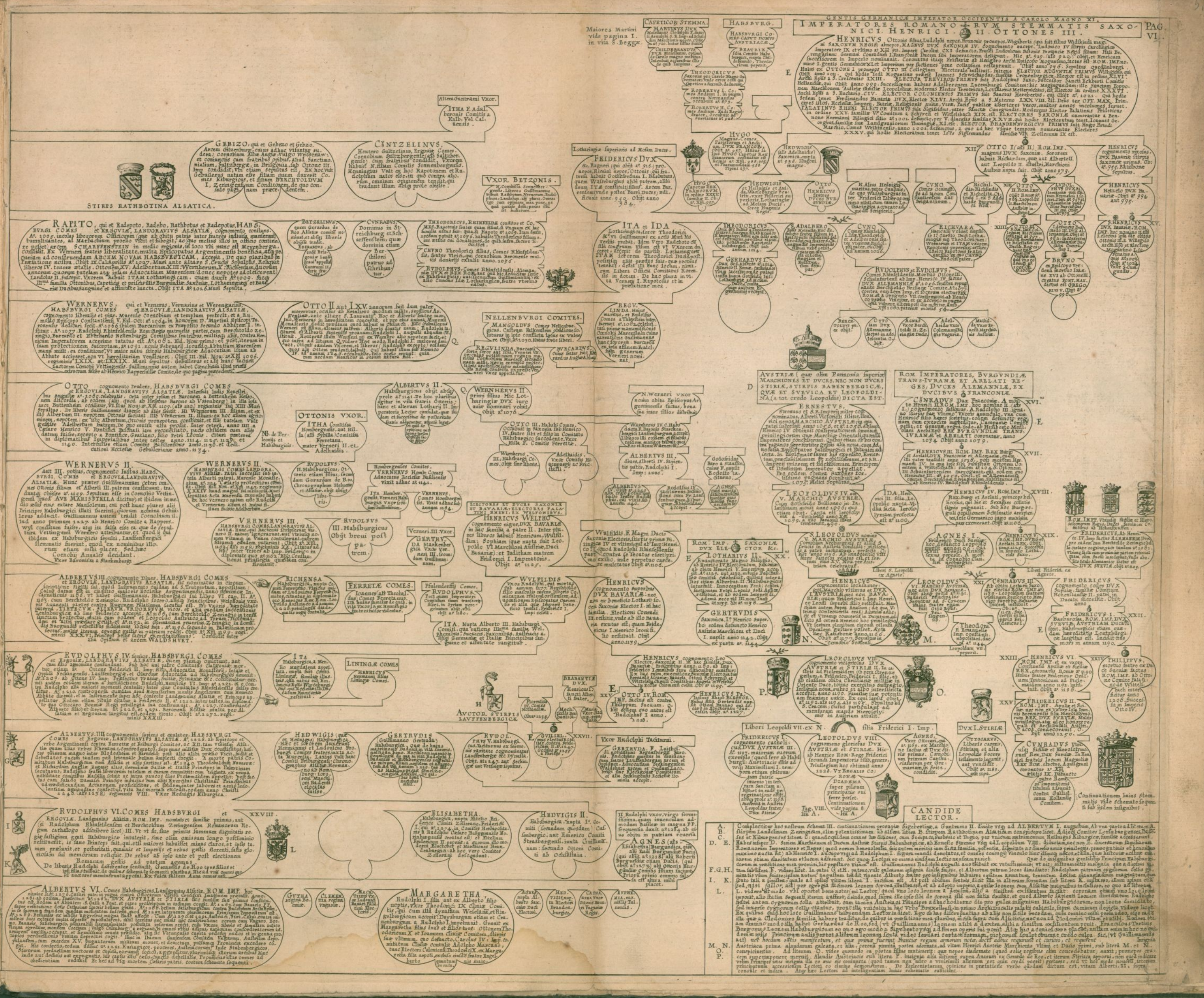

VITA RVDOLPHI. I. ROM. IMPERATORIS ANTE ADEPTVM IMPERIVM.

RVDOLPHVS Alberti ſapientis filius, Habsburgi Comes. Landgrauius Alſatiæ. Natus anno 1218. ipſis Calendis Maij, eodem quo in Berchtoldi V. morte familia & potentia Zeringica cõcidit (vt quidam, neſcio an bene) die, nouam ipſe longeq; potentiorem, conditurus. Adoleſcens in Aula Friderici II. Imperatoris, inter æquales animi dotibus excelluit, & quam primum per ætatem, armorum patiens fuit, omnibus quæ Imperator geſſit exercitus bellis, maximam de ſe exiſtimationem dedit. Sed & vir quidam, qui ex ſyderum poſitu futurorum ſcientiam profitebatur, eum præ cæteris in oculis habere cœpit: cauſſamque Imperatori interroganti, extinctis ipſius poſteris illum rerum potiturum reſpondit. Sic etiam cùm quodam die ſub venatione, SS. Euchariſtiæ Sacramento, paniſque myſtici adminiſtro honorem ex pietate detuliſſet, idem ipſi & poſteris certiori vaticinio Imperium prędixit, quod alij ad Sueuicam vatem referunt, alij & ſomnio ſequentis noctis edoctum ipſum volunt. Guillimannus autem, Habsburgiaci ſui libro VI. cap. IV. cum ea quæ de honore ſacroſancto Sacramento præſtito, deque liberalitate eius erga ipſum Sacerdotem traduntur, enarraſſet, de hoc ſecundo vaticinio his loquitur verbis. *Poſtero die contulit ſe Rudolphus ad Monaſterium Fare, quod inter Tigurum & Aquas ſitum, Lindemago adiacet, ad ſanctimonialem propinquam & ætate grandem inuiſurus. Quæ vbi eum accepit, vultu ſereniore, voce contenta & futuri ſecura. At tibi ego, inquit, heſterna luce ſuperos pacatos & beneuolos denuncio, proque pietatis & liberalitatis officio, rerum tibi poſteriſq; ſummum & ſupremum in terris honorem & opulentiæ faſtigium adfirmo; læta fauſta, incredibilia promitto, perge age vti incepiſti, viam porro inſequere. Sacerdos vero is de quo diximus, Archiepiſcopi Moguntini a Secretis & officijs poſt factus, crebros de Rudolpho Habsburgienſi ſermones miſcuit, non ſolum apud Moguntiacenſem, ſed alios quoque Principes eius virtutes extulit, illi per ea tempora paucos pares, neminem ſuperiorem. Indeque Rudolphi ſuper alia toto Imperio fama & gloria, donec Imperator concordantibus ſuffragijs, vti ſuo loco oſtendetur, pronunciaretur. Hæc quæ retulimus, in antiquis & probis manuſcriptis reperta, obticere conſilium non fuit, rei raritate & vaticinij euentu, ſimul vt benefactorum pretia oſtenderem, & quibus artibus magna ſæpe Imperia parentur, retineanturque. Acta ſunt hæc anno 1261. Quamuis VVernerus Schodel, tabellarius & prætor Bremgartinus, & chronicon vnum è Tigurinis, quatuordecim ante annis eueniſſe adnotarint. Res exorta, de annis vt diſcrepent. Auctor libri de Monaſterijs agri Tigurini adſerit, Rudolphum non modo equum quem inſidebat Sacerdoti tum donauiſſe, ſed bona & poſſeſſiones ſimul adſignaſſe, alendo in poſterum in Sacerdotis eius parœciæ vſum, equo.* ITA EDEBALES, vir apud gentem ſuam ſanctus & ſapiens habitus, Ertuculi (qui ſalutis noſtræ 1289. & adeo ſecundo ante huius noſtri Rudolphi mortem anno ſatis conceſſit) Ottomanni Turcorum Sultani primi patri, & Ottomannicæ (vt iſte Auſtriacæ noſtræ) familiæ conditori, de Ottomanni filij poſteritatiſque futura potentiâ ex ſomnio prædixit. Res notatu vere digna, vno eodemque fere anno vtrumque obijſſe, Rudolphum & Ertuculem, & vtrumque de ſua & poſterorum futura amplitudine edoctos, orbi terrarum pari quodammodo paſſu, hunc in Oriente, illum in Occidẽte potentiſſimos fortiſſimos Imperatores, Reges, Heroes dediſſe, qui alijs alij hoſtes nati, Imperium ſuum: hi naturæ pietatiſque, illi armorum lege vbique æque late: Iſti in augmentum & conſeruationem, hi in interitum & excidium (quod Deus auertat) Reip. Chriſtianæ, adeo vſque extenderunt, vt iam binas potentiſſimas vniuerſi Monarchias conſtituant, & barbaricæ illi, non niſi hæc noſtra Chriſtianiſſima vere terrori ſit. Ex imperueſtigabili ergo prouidentiâ Diuinâ auguſtiſſima familia Auſtriaca, nunquam (vt vouemus) intermoritura, in tantam creuit potentiam, vt eiuſdem benedictione, ad vnicæ ſuæ legis, fidei & Eccleſiæ propugnationem, conſeruationem & propagationem conſtituta videatur. Materiæ tam piæ gratia, a propoſito quodammodo digreſſi ad noſtra reuertamur, obiter res Rudolphi ante adeptum Imperium explicaturi.

Anno humanæ ſalutis 1236. ætatis 18. Fridericũ Cæſarem in Italiam contra Mediolanenſes comitatus eſt, vbi prima belli & militiæ tyrocinia iecit, vix è pueris egreſſus. Anno 1239. cũ Cæſare cõtra Mediolanenſes ad caſas ſcanarias pugnauit. Anno 1242. Hugonẽ Baronem a Tuffenſtein contumeliâ laceſſitus, arce eius aſtu interceptâ obtruncat: inde in Rudolphum patruum ob malæ fidei, ſiue tutelam, ſiue curam bellum mouit. Anno 1244. cum Hermanno ſeniore Kiburgi Comite auunculo maternæ dotis nomine diſſidium habuit, quo ipſi Comitatũ Badenſem ademit. Anno 1240 aut. 1245. vxorem duxit, quam Guillimannus Gertrudam nominat, & filiam Ludouici Froburgi Comitis: Rudolphi præpoſiti Zoffingenſis, Hermanni Comitis de Hohenberg, & Hartmanni Froburgi Comitis ſororem conſtituit. Cæteri auctores omnes Annam appellant, & alij filiam, alij ſororem Alberti Comitis Hohenbergici fuiſſe volunt. Trithemius filiam Burchardi Comitis de Haigerloch indigetat. Ita (quod mirum certe) alij aliter de ipsâ fortiſſimi Cæſaris coniuge ſentiunt. Quid ergo mirum, ſi nec in alijs vbique conueniunt? Ego in manibus genealogiam habui manuſcriptam Illuſt. familiæ Marchionum Badenſium & Hochbergenſium, in qua Marchiones Hochbergenſes, & Comites in Hohenberg & Haigerloch, atque illa ipſa ANNA auguſta, eo quo in ſchemate meo tertio videre licet modo, deducuntur; ita illos ipſos Principes Sebaſtianus Munſterus, Coſmographię ſuę libro 3. deriuat; cumque omnino manifeſtum ſit Comitatum Hohenbergicum a dictâ familia defluxiſſe, non auſim negare Annam Burchardi Marchionis Hohenbergenſis filiam, Alberti primi Marchionis, & Alberti Iunioris, Comitis primi ab Hohenberg ſororem potius: quam Ludouici Froburgici aut cuiuſcunque alterius filiã fuiſſe. Eodem anno 1245. menſe Iunio Fridericus II. Imperator, Friderico II. Auſtriæ Duci ſtirpis Babenbergicæ, inter alia hoc priuilegium conceſſit, vt crucem diadematis regalis, ſuo pileo principali ſufferre poſſet, & in diplomate ſuper his confecto, hic Rudolphus noſter cum alijs, inter teſtes citatur, & nobilis Comes (quale nihil de alijs vllibi) de Habsburg appellatur. Eodem anno, exauctorato ab Innocẽtio IV. Friderico II. electus eſt contra eundem Henricus Heſſiæ Landgrauius, Ludouici & S. Eliſabethæ filius, ſed eo ipſo electionis anno obijt: eique anno 1247. Guillielmus Hollandiæ Comes ſubſtituitur. Anno 1253. Rudolphus Berchtoldum Epiſcopum Baſilienſem ex Comitibus Ferretanis, ob vſurpata quædam Habsburgicorũ iura infeſtat, ſuburbia diripit & incendit, multâque prædâ onuſtus ad ſua reuertitur. Anno 1256. Guillielmo Imperatore extincto, Principes Imperij in factiones diuiſi, hi (nouo in Imperio exemplo) Richardum Ioannis Angliæ Regis filium: illi Alfonſum X. Regem Caſtellæ Imperatorem renunciant, & Richardus quidẽ anno ſequẽti more ſolito coronatur, ſed theſauris exhauſtis, nõ multo poſt in Angliam inglorius redijt: Alfonſus autem in Germaniam non venit. Ita a morte Friderici II. vſque ad electionem Rudolphi, Germania per annos fere xxij. abſque certo Imperatore fuit. Quo tempore, quid non miſeriarum, tyrannidis, & afflictionis experta? Anno 1260. Rudolphus ad aulam Ottocari Boemiæ Regis profectus, ab eodem Palatio præfectus: & in bello Vngarico contra Belam IV. pro Stiriæ Principatu, ſummus DVX Equitum conſtitutus, eius victoriæ maximè pars & auctor fuit: habuit autem in hac pugna Vngarus XL. millia equitum: Boemus centum millia, & in ijs ſeptem millia equorum ferro cooperti. Anno 1261. orto inter Waltherum Gerotzeggium Epiſcopum, & populum Argentinenſem, ob nouas impoſitiones & axactiones bello, primo quidem cum Epiſcopo ſtetit, orto autem quodam vtrimque diſſidio a Republica requiſitus, ſummam vrbis & militiæ præfecturam accepit, Columbariam aſtu: Mulhuſium Epiſcopi opida Imperialia deditione cepit, & totam fere Alſatiam inferiorem ſubiugauit, ipſumque Epiſcopum tandem (quidam dubitant an iſti prælio interfuerit) cruentiſſimo prælio vicit, & Reipub. pacem reſtituit. Anno 1263. aut 1264. cum Cunradinus Dux Sueuiæ Tigurinos infeſtaret, ab ijſdem, vrbis quoque & militiæ præfectus conſtitutus, cum etiam ab Vlrico Barone Regensbergico, viro potenti peterentur, eundem, captis & expugnatis aliquot illius arcibus, debellatum, ad extremam redegit anguſtiam. Mortuo anno 1264. Hartmanno ſeniore auunculo, vniuerſam hæreditatem Kiburgicam adijt; ſicut etiam anno 1277. ab Eberardo Habsburgico Friburgum Vchtlandiæ, eiuſdem ſucceſſionis Kiburgicæ, pretio 4000. marcarum ſibi & poſteris vendicauit.

Anno 1265. Diui Auguſtini Monaſterij apud Tigurinos fundamenta iecit, ad cuius fabricam materiam omnem lignariam, & ad Monachorum ſuſtentationem multas poſſeſſiones ſuppeditauit. Anno 1267. vna cum patruelibus ſtirpis Lauffenbergicæ Baſileæ ludos equeſtres indixit, cumque ciues nobilitatem ſub eodem actu, concurſu facto, aut vrbe eieciſſent, aut miſere trucidaſſent, ipſe vindictæ ſtudio, facta cum Abbate S. Galli (cum quo per eadem tempora diſſidium, quoddam ipſi erat) pace & fœdere, eiuſdem & nobilitatis vicinæ auxilijs anno 1268. Baſilienſes bello aggreditur, ſuburbia vaſtat, incendit, diripit, & indomitam plebem ad quaſuis reparationis & ſatisfactionis leges compellit. Anno 1269. ob occupatum Briſiacum aliaſue cauſas, in Henricum Epiſcopum Baſilienſem mouet, ablata recuperat, alia expugnat & magna onuſtus præda ad ſuos reuertitur. Epiſcopus in vicem Hartenbergam arcem incendit: Blodersheimium diripit, Otmarsheimij turrim euertit, & caſtrum Rhinfeldenſe occupat. Pactis tandem vtrimque in triennium inducijs ab armis aliquantulum ceſſatum eſt, quoad anno 1273. ad earum exitum, bellum ab vtraque parte recruduit; quo Epiſcopum Præſul Argentinus, Nouicaſtri, Arbergæ, Nidouiæ, Tockenburgici Comites & alij maxime iuuerunt, & Rudolphus illatis acceptiſque hinc inde damnis tandem denuo ſuburbium Baſilienſe incendit, nihil intra nec extra vrbem tutum reliquit, & oppidanos menſe Aprili, in inſidias illectos cæſo ipſorum Duce maxima clade affecit. Menſe Auguſto Abbatis Sangallenſis & Tigurinorum auxilijs, ipſum oppidum quo Alſatiam reſpicit, arctiſſime obſidet, tentorium in colli cui D. Margarathæ nomen, figit, nouiſque nauigijs ſolutilibus & plicatilibus, excogitatis vtramque rheni ripam infeſtam reddit, quoad Epiſcopus tot oppugnationibus feſſus nominatis controuerſiarum arbitris, alijſque conditionibus, vtrimq; ſignato compromiſſo comprænhenſis, inducias ad aliquot menſes, a Comite petijt & obtinuit. Eiſdem fere diebus, nimirum 3. Cal. Octobris ipſa D. Michaelis ab Imperij Triumuiris, (curante potiſſimum ob quondam acceptum beneficium Wernero Electore Moguntino, ex Comitibus à Falckenſtein) REX & IMPERATOR ROMANORVM renuntiatus, in ipſis adhuc caſtris Baſilienſibus (alij ad pontem Arolæ factum fuiſſe volunt) electionis decretum ab Eitelio Friderico Comite Zollerano accepit. Inde cum milite & Comitatu ſuo Francofurtum: hinc Aquiſgranum profectus, feria tertia poſt feſtum D. Lucæ Euangeliſtæ coronatur, in maximâ principum frequentiâ. Tradit quidem Albertus Argentinenſis fuiſſe equitum XX. millia, alij volunt anno 1274. ſequenti primum coronatum eſſe. Notat hic Gerardus de Roo, quod cum ſub coronatione ipsâ ſceptrum non eſſet ad manum, arrepta cruce, quæ prope aderat, in hæc verba eruperit. *Hoc ſignum quo humanum genus redempti ſumus, hoc ego ſceptro in omnes mihi & Imperio infidos vtar.* Et vere affectus eius erga SS. Crucem ex hoc etiam poſteritati teſtatur, quod in more habuiſſe traditur, vt pugnam commiſſurus (ſi integrum hoc illi relinqueretur) diem veneris expectaret, is vbi eueniſſet, ædem S. Cruci vouebat, ſi victoriâ potiri Deus concederet, quam Tulnæ, Ottocaro victo, voti reus poſuit. Imperium diuiſum, & a multorum annorum bellis, diſcordijs ac motibus inteſtinis fere collapſum & conciſum adijt, ſed Deo propitiante, hoſtibus, tyrannis & latronibus inſigni virtute vbique victis, domitis & ſubactis, diſtractas hinc inde prouincias recuperauit, & Imperio Germanico pacem tranquillitatem & concordiam, ſplendorem & gloriam antiquam reſtituit. Res eius ab adepto imperio geſtas in ipſo ſequentis ſchematis capite Lector videat.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0016

VITA RVDOLPHI. I. ROM. IMPERATORIS ANTE ADEPTVM IMPERIVM.

RVDOLPHVS Alberti ſapientis filius, Habsburgi Comes. Landgrauius Alſatiæ. Natus anno 1218. ipſis Calendis Maij, eodem quo in Berchtoldi V. morte familia & potentia Zeringica cōcidit (vt quidam, neſcio an bene) die, nouam ipſe longeq; potentiorem, conditurus. Adoleſcens in Aula Friderici II. Imperatoris, inter æquales animi dotibus excelluit, & quam primum per ætatem, armorum patiens fuit, omnibus quæ Imperator geſſit exercitus bellis, maximam de ſe exiſtimationem dedit. Sed & vir quidam, qui ex ſyderum poſitu futurorum ſcientiam profitebatur, eum præ cæteris in oculis habere cœpit: cauſſamque Imperatori interroganti, extinctis ipſius poſteris illum rerum potiturum reſpondit. Sic etiam cùm quodam die ſub venatione, SS. Euchariſtiæ Sacramento, paniſque myſtici adminiſtro honorem ex pietate detuliſſet, idem ipſi & poſteris certiori vaticinio Imperium prędixit, quod alij ad Sueuicam vatem referunt, alij & ſomnio ſequentis noctis edoctum ipſum volunt. Guillimannus autem, Habsburgiaci ſui libro VI. cap. IV. cum ea quæ de honore ſacroſancto Sacramento præſtito, deque liberalitate eius erga ipſum Sacerdotem traduntur, enarraſſet, de hoc ſecundo vaticinio his loquitur verbis. *Poſtero die contulit ſe Rudolphus ad Monaſterium Fare, quod inter Tigurum & Aquas ſitum, Lindemago adiacet, ad ſanctimonialem propinquam & ætate grandem inuiſurus. Quæ vbi eum accepit, vultu ſereniore, voce contenta & futuri ſecura. At tibi ego, inquit, heſterna luce ſuperos pacatos & beneuolos denuncio, proque pietatis & liberalitatis officio, rerum tibi posteriuq; ſummum & ſupremum in terris honorem & opulentiæ faſtigium adfirmo; læta fauſta, incredibilia promitto, perge age vti incepiſti, viam porro inſequere. Sacerdos vero is de quo diximus, Archiepiſcopi Moguntini a Secretis & officijs poſt factus, crebros de Rudolpho Habsburgienſi ſermones miſcuit, non ſolum apud Moguntiacenſem, ſed alios quoque Principes eius virtutes extulit, illi per ea tempora paucos pares, neminem ſuperiorem. Indeque Rudolphi ſuper alia toto Imperio fama & gloria, donec Imperator concordantibus ſuffragijs, vti ſuo loco oſtendetur, pronunciaretur. Hæc quæ retulimus, in antiquis & probis manuſcriptis reperta, obticere conſilium non fuit, rei raritate & vaticinij euentu, ſimul vt benefactorum pretia oſtenderem, & quibus artibus magna ſæpe Imperia parentur, retineanturque. Acta ſunt hæc anno 1261. Quamuis VVernerus Schodel, tabellarius & prætor Bremgartinus, & chronicon vnum è Tigurinis, quatuordecim ante annis eueniſſe adnotarint. Res exorta, de annis vt diſcrepent. Auctor libri de Monaſterijs agri Tigurini adſerit, Rudolphum non modo equum quem inſidebat Sacerdoti tum donauiſſe, ſed bona & poſſeſſiones ſimul adſignaſſe, alendo in poſterum in Sacerdotis eius parœciæ vſum, equo.* ITA EDEBALES, vir apud gentem ſuam ſanctus & ſapiens habitus, Ertuculi (qui ſalutis noſtræ 1289. & adeo ſecundo ante huius noſtri Rudolphi mortem anno ſatis conceſſit) Ottomanni Turcorum Sultani primi patri, & Ottomannicæ (vt iſte Auſtriacæ noſtræ) familiæ conditori, de Ottomanni filij poſteritatiſque futura potentiâ ex ſomnio prædixit. Res notatu vere digna, vno eodemque fere anno vtrumque obijſſe, Rudolphum & Ertuculem, & vtrumque de ſua & poſterorum futura amplitudine edoctos, orbi terrarum pari quodammodo paſſu, hunc in Oriente, illum in Occidēte potentiſſimos fortiſſimos Imperatores, Reges, Heroes dediſſe, qui alijs alij hoſtes nati, Imperium ſuum: hi naturæ pietatisque, illi armorum lege vbique exæque late: Iſti in augmentum & conſeruationem, hi in interitum & excidium (quod Deus auertat) Reip. Chriſtianæ, adeo vſque extenderunt, vt iam binas potentiſſimas vniuerſi Monarchias conſtituant, & barbaricæ illi, non niſi hæc noſtra Chriſtianiſſima vere terrori ſit. Ex imperueſtigabili ergo prouidentiâ Diuinâ auguſtiſſima familia Auſtriaca, nunquam (vt vouemus) intermoritura, in tantam creuit potentiam, vt eiuſdem benedictione, ad vnicæ ſuæ legis, fidei & Eccleſiæ propugnationem, conſeruationem & propagationem conſtituta videatur. Materiæ tam piæ gratia, a propoſito quodammodo digreſſi ad noſtra reuertamur, obiter res Rudolphi ante adeptum Imperium explicaturi.

Anno humanæ ſalutis 1236. ætatis 18. Fridericū Cæſarem in Italiam contra Mediolanenſes comitatus eſt, vbi prima belli & militiæ tyrocinia iecit, vix è pueris egreſſus. Anno 1239. cū Cæſare cōtra Mediolanenſes ad caſas ſcanarias pugnauit. Anno 1242. Hugonē Baronem a Tuffenſtein contumeliâ laceſſitus, arce eius aſtu interceptâ obtruncat: inde in Rudolphum patruum ob malæ fidei, ſiue tutelam, ſiue curam bellum mouit. Anno 1244. cum Hermanno ſeniore Kiburgi Comite auunculo maternæ dotis nomine diſſidium habuit, quo ipſi Comitatū Badenſem ademit. Anno 1240 aut. 1245. vxorem duxit, quam Guillimannus Gertrudam nominat, & filiam Ludouici Froburgi Comitis: Rudolphi præpoſiti Zoffingenſis, Hermanni Comitis de Hohenberg, & Hartmanni Froburgi Comitis ſororem conſtituit. Cæteri auctores omnes Annam appellant, & alij filiam, alij ſororem Alberti Comitis Hohenbergici fuiſſe volunt. Trithemius filiam Burchardi Comitis de Haigerloch indigetat. Ita (quod mirum certe) alij aliter de ipsâ fortiſſimi Cæſaris coniuge ſentiunt. Quid ergo mirum, ſi nec in alijs vbique conueniunt? Ego in manibus genealogiam habui manuſcriptam Illuſt. familiæ Marchionum Badenſium & Hochbergenſium, in qua Marchiones Hochbergenſes, & Comites in Hohenberg & Haigerloch, atque illa ipſa ANNA auguſta, eo quo in ſchemate meo tertio videre licet modo, deducuntur; ita illos ipſos Principes Sebaſtianus Munſterus, Coſmographię ſuę libro 3. deriuat; cumque omnino manifeſtum ſit Comitatum Hohenbergicum a dictâ familia defluxiſſe, non auſim negare Annam Burchardi Marchionis Hohenbergenſis filiam, Alberti primi Marchionis, & Alberti Iunioris, Comitis primi ab Hohenberg ſororem potius: quam Ludouici Froburgici aut cuiuſcunque alterius filiā fuiſſe. Eodem anno 1245. menſe Iunio Fridericus II. Imperator, Friderico II. Auſtriæ Duci ſtirpis Babenbergicæ, inter alia hoc priuilegium conceſſit, vt crucem diadematis regalis, ſuo pileo principali ſufferre poſſet, & in diplomate ſuper his confecto, hic Rudolphus noſter cum alijs, inter teſtes citatur, & nobilis Comes (quale nihil de alijs vllibi) de Habsburg appellatur. Eodem anno, exauctorato ab Innocētio IV. Friderico II. electus eſt contra eundem Henricus Heſſiæ Landgrauius, Ludouici & S. Eliſabethæ filius, ſed eo ipſo electionis anno obijt: eique anno 1247. Guillielmus Hollandiæ Comes ſubſtituitur. Anno 1253. Rudolphus Berchtoldum Epiſcopum Baſilienſem ex Comitibus Ferretanis, ob vſurpata quædam Habsburgicorū iura infeſtat, ſuburbia diripit & incendit, multâque prædâ onuſtus ad ſua reuertitur. Anno 1256. Guillielmo Imperatore extincto, Principes Imperij in factiones diuiſi, hi (nouo in Imperio exemplo) Richardum Ioannis Angliæ Regis filium: illi Alfonſum X. Regem Caſtellæ Imperatorem renunciant, & Richardus quidē anno ſequēti more ſolito coronatur, ſed theſauris exhauſtis, nō multo poſt in Angliam inglorius redijt: Alfonſus autem in Germaniam non venit. Ita a morte Friderici II. vſque ad electionem Rudolphi, Germania per annos fere xxij. abſque certo Imperatore fuit. Quo tempore, quid non miſeriarum, tyrannidis, & afflictionis experta? Anno 1260. Rudolphus ad aulam Ottocari Boemiæ Regis profectus, ab eodem Palatio præfectus: & in bello Vngarico contra Belam IV. pro Stiriæ Principatu, ſummus Dvx Equitum conſtitutus, eius victoriæ maximè pars & auctor fuit: habuit autem in hac pugna Vngarus XL. millia equitum: Boemus centum millia, & in ijs ſeptem millia equorum ferro cooperti. Anno 1261. orto inter Waltherum Gerotzeggium Epiſcopum, & populum Argentinenſem, ob nouas impoſitiones & axactiones bello, primo quidem cum Epiſcopo ſtetit, orto autem quodam vtrimque diſſidio a Republica requiſitus, ſummam vrbis & militiæ præfecturam accepit, Columbariam aſtu: Mulhuſium Epiſcopi opida Imperialia deditione cepit, & totam fere Alſatiam inferiorem ſubiugauit, ipſumque Epiſcopum tandem (quidam dubitant an iſti prælio interfuerit) cruentiſſimo prælio vicit, & Reipub. pacem reſtituit. Anno 1263. aut 1264. cum Cunradinus Dux Sueuiæ Tigurinos infeſtaret, ab ijsdem, vrbis quoque & militiæ præfectus conſtitutus, cum etiam ab Vlrico Barone Regensbergico, viro potenti peterentur, eundem, captis & expugnatis aliquot illius arcibus, debellatum, ad extremam redegit anguſtiam. Mortuo anno 1264. Hartmanno ſeniore auunculo, vniuerſam hæreditatem Kiburgicam adijt; ſicut etiam anno 1277. ab Eberardo Habsburgico Friburgum Vchtlandiæ, eiuſdem ſucceſſionis Kiburgicæ, pretio 4000. marcarum ſibi & poſteris vendicauit.

Anno 1265. Diui Auguſtini Monaſterij apud Tigurinos fundamenta iecit, ad cuius fabricam materiam omnem lignariam, & ad Monachorum ſuſtentationem multas poſſeſſiones ſuppeditauit. Anno 1267. vna cum patruelibus ſtirpis Lauffenbergicæ Baſileæ ludos equeſtres indixit, cumque ciues nobilitatem ſub eodem actu, concurſu facto, aut vrbe eieciſſent, aut miſere trucidaſſent, ipſe vindictæ ſtudio, facta cum Abbate S. Galli (cum quo per eadem tempora diſſidium, quoddam ipſi erat) pace & fœdere, eiuſdem & nobilitatis vicinæ auxilijs anno 1268. Baſilienſes bello aggreditur, ſuburbia vaſtat, incendit, diripit, & indomitam plebem ad quaſuis reparationis & ſatisfactionis leges compellit. Anno 1269. ob occupatum Briſiacum aliaſue cauſas, in Henricum Epiſcopum Baſilienſem mouet, ablata recuperat, alia expugnat & magna onuſtus præda ad ſuos reuertitur. Epiſcopus in vicem Hartenbergam arcem incendit: Blodersheimium diripit, Otmarsheimij turrim euertit, & caſtrum Rhinfeldenſe occupat. Pactis tandem vtrimque in triennium inducijs ab armis aliquantulum ceſſatum eſt, quoad anno 1273. ad earum exitum, bellum ab vtraque parte recruduit; quo Epiſcopum Præſul Argentinus, Nouicaſtri, Arbergæ, Nidouiæ, Tockenburgici Comites & alij maxime iuuerunt, & Rudolphus illatis acceptiſque hinc inde damnis tandem denuo ſuburbium Baſilienſe incendit, nihil intra nec extra vrbem tutum reliquit, & oppidanos menſe Aprili, in inſidias illectos cæſo ipſorum Duce maxima clade affecit. Menſe Auguſto Abbatis Sangallenſis & Tigurinorum auxilijs, ipſum oppidum quo Alſatiam reſpicit, arctiſſime obſidet, tentorium in colli cui D. Margarathæ nomen, figit, nouiſque nauigijs ſolutilibus & plicatilibus, excogitatis vtramque rheni ripam infeſtam reddit, quoad Epiſcopus tot oppugnationibus feſſus nominatis controuerſiarum arbitris, alijſque conditionibus, vtrimq; ſignato compromiſſo compræhenſis, inducias ad aliquot menſes, a Comite petijt & obtinuit. Eiſdem fere diebus, nimirum 3. Cal. Octobris ipſa D. Michaelis ab Imperij Triumuiris, (curante potiſſimum ob quondam acceptum beneficium Wernero Electore Moguntino, ex Comitibus à Falckenſtein) REX & IMPERATOR ROMANORVM renuntiatus, in ipſis adhuc caſtris Baſilienſibus (alij ad pontem Arolæ factum fuiſſe volunt) electionis decretum ab Eitelio Friderico Comite Zollerano accepit. Inde cum milite & Comitatu ſuo Francofurtum: hinc Aquiſgranum profectus, feria tertia poſt feſtum D. Lucæ Euangeliſtæ coronatur, in maximâ principum frequentiâ. Tradit quidem Albertus Argentinenſis fuiſſe equitum xx. millia, alij volunt anno 1274. ſequenti primum coronatum eſſe. Notat hic Gerardus de Roo, quod cum ſub coronatione ipsâ ſceptrum non eſſet ad manum, arrepta cruce, quæ prope aderat, in hæc verba eruperit. *Hoc ſignum quo humanum genus redempti ſumus, hoc ego ſceptro in omnes mihi & Imperio infidos vtar.* Et vere affectus eius erga SS. Crucem ex hoc etiam poſteritati teſtatur, quod in more habuiſſe traditur, vt pugnam commiſſurus (ſi integrum hoc illi relinqueretur) diem veneris expectaret, is vbi eueniſſet, ædem S. Cruci vouebat, ſi victoriâ potiri Deus concederet, quam Tulnæ, Ottocaro victo, voti reus poſuit. Imperium diuiſum, & a multorum annorum bellis, diſcordijs ac motibus inteſtinis fere collapſum & conciſum adijt, ſed Deo propitiante, hoſtibus, tyrannis & latronibus inſigni virtute vbique victis, domitis & ſubactis, diſtractas hinc inde prouincias recuperauit, & Imperio Germanico pacem tranquillitatem & concordiam, ſplendorem & gloriam antiquam reſtituit. Res eius ab adepto imperio geſtas in ipſo ſequentis ſchematis capite Lector videat.

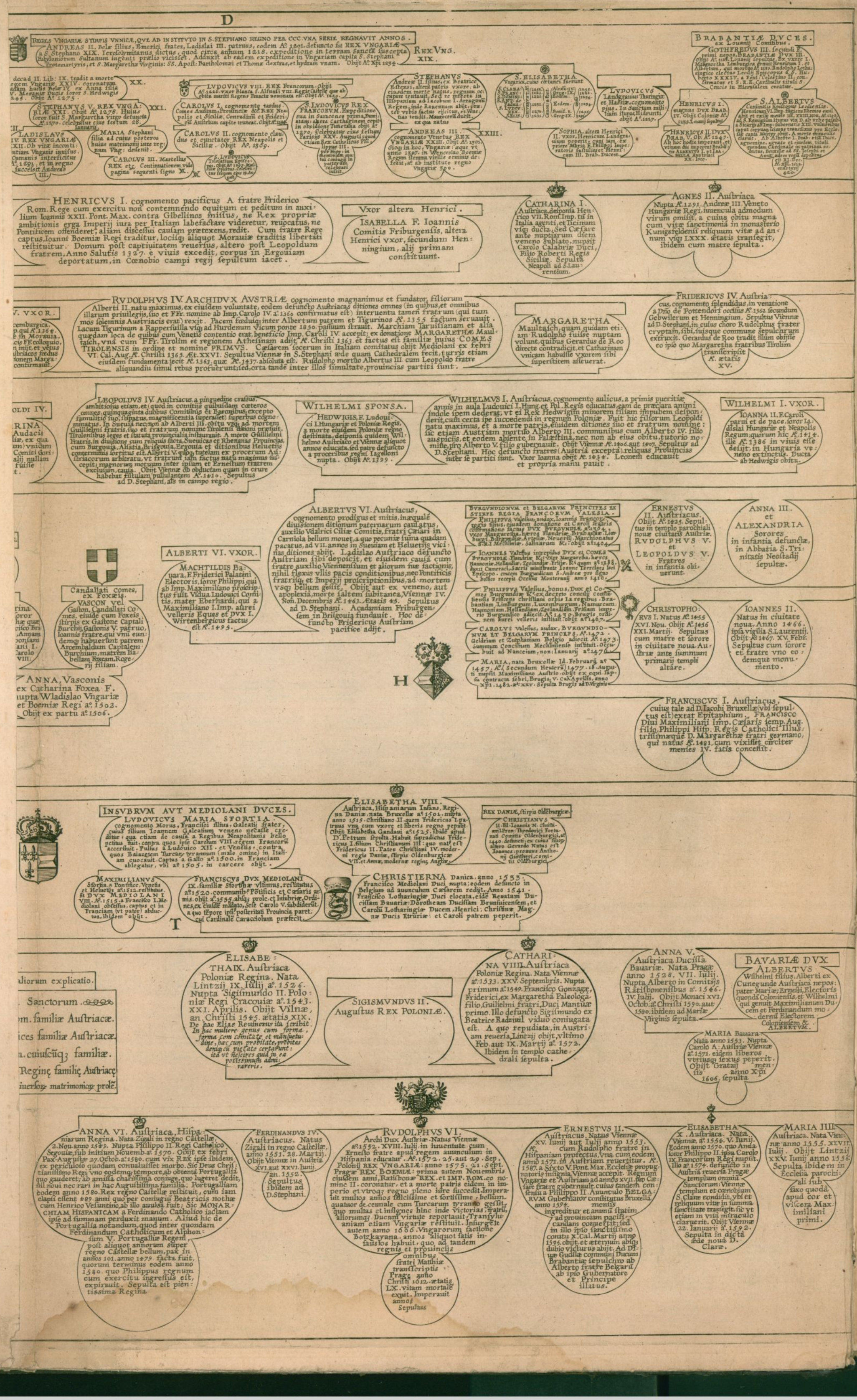

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0017

M

XXXI.

RVDOLPHVS Habſpurgicus, a patre huius nominis II. Ab eodem A°. 1282. in Comitijs Auguſtanis declaratus DVX SVEVIÆ, Landgrauius Alſatiæ et Ergouiæ Comes. Nuptijs Guthæ ſororis (vbi centum hominum millia epulo quotidiano accepta fuerunt) interfuit vna cum Alberto fratre. In Boemiam cum vxore Agnete profectus, obijt Pragæ A°. 1289. relicta vxore grauidâ, quæ Ioannem poſthumum peperit; quem Albertus patruus in ſui perniciem educauit. Sepultus Pragæ.

VXOR OTTOCARI I. — MARGARETHA Auſtriaca F. Leopoldi VIII. cui Cunegundim ſuperinduxit.

BOEMIÆ REGES, ſtirpis Præmiſlai … OTTOCARVS, qui & PRIM… MORAVIÆ …

AGNES Hanc Cæſar Rudolpho filio, primo ſub tractatu pacis in caſtris ad Viennam A°. 1277. XII. Cal. Decembris cum ipſo Ottocaro, tum alio potiſſimum ſtatim a clade eius cũ Wenceslao filio IGLAVIÆ habito, cum certa ſucceſsionis ſpe ſi Wenceslaum abſq; prole maſcula obire contingeret, paciſcitur. Ductæ Iglauiæ anno 1280.

Anna. F. Belæ IV. Regis Vngariæ. De hac in vita Guthæ.

WENCESLAVS … REX BOEMIÆ VII. …

XXXII.

IOANNES Habſpurgicus. Ab obitu patris ſub tutela patrui cum eiusdem liberis a puero educatur, cumq; iam tutelæ annos egreſſus ſibi videretur, et ipſe, et per alios aliquoties paternæ hæreditatis ditiones, aut earum partem, imprimis Comitatum Kiburgenſem a Cæſare ſibi tradi poſtulat; repulſam paſſus, moræq; impatiens, auxilio et conſilio coniuratorum Cæſarem ſummâ perfidia peremit. Sed non impunè: miſer enim et exul …

Arragoniæ et Siciliæ Reges. — PETRVS III. cognomento magnus, REX Aragonum et Siciliæ, quam Francis eripuit. Vxor Conſtantia F. Manfredi, nothi Friderici II. Imperatoris. Obijt A°. 1285.

S. ELISABETHA … IACOBVS …

FRIDERICVS I. ARCHIDVX AVSTRIÆ …

RVDOLPHVS III. …

Vxor Rudolphi prima. … Vxor Rudolphi altera. … F. Primiſlai Regis Poloniæ, vidua Venceslai Regis Boemiæ, quam ſtatim a coronatione duxit, vt hac ratione ſibi conciliaret procerum Boemicorum animos.

LIBERI XI. Alberti Imperatoris, ex Eliſabetha vxore, in infantia obiuerunt.

Vxor I. Henrici. — ELISABETHA F. Ruperti Comitis Virnenburgi, alſ Virnburgi.

HENRICVS I. cognomento pacificus A fratre Fri… Rom. Rege cum exercitu non contemnendo equitum et peditu… lium Ioannis XXII. Pont. Max. contra Gibellinos miſſus, ne Rex … ambitionis erga Imperij iura per Italiam labefactare videretur, … Pontificem offenderet, aliam diſceſſui cauſam prætexens, redit. Cum … captus, Ioanni Boemiæ Regi traditur, lociſq; aliquot Morauiæ tradi… reſtituitur. Domum poſt captiuitatem reuerſus, altero poſt L… fratrem, Anno Salutis 1327. e viuis excedit, corpus in Erg… deportatum, in Cœnobio campi regij ſepultum iace…

XXXIII.

ALBERTVS III. ARCHIDVX AVSTRIÆ …

ADMONITIO DE DIVISIONE PROVINCIARVM AVSTRIACARVM, INTER ALBERTV̄ III ET LEOPOLDV̄ FRATRES.

ALBERTVS III. defuncto fratre Rudolpho, cum Leopoldo III. aliquandiu ſimul rebus Præfuit: Orto autem Inter illos aulicorum cauſa diſſidio quodam, prouincias inter ſe diuiſerunt; ex quibus ALBERTO Auſtria, Stiria, Carinthia et ditiones quæ hodie inferioris Auſtriæ titulo cenſentur: LEOPOLDO Alſatia et ceteræ ditiones Sueuis et Heluetijs conterminæ ceſſerunt. Quib? Albertus quinquennio poſt Stiriam et Neapolim Auſtriæ, cũ Vicino comitatu Butenſi: anno autem 1380. ceteras ditiones omnes in beneficium Leopoldi fratris ob liberoꝝ copiam adiecit; ipſe ſola Auſtriæ contentus. Tirolenſem principatum, vti in medio poſitum, Vterq; ſimul pari auctoriteate adminiſtrarunt. Poſt hos Tirolenſibus imperauerunt Wilhelmus II. Leopold? ſuperbus, Erneſtus ferreus, Fridericus Imperator prouinciam aliquot annos gubernauit, ꝑ Sigiſmundo, cui ſucceſſit Maximilianus I. huic Cæſar Carolus V. quem Ferdinandi bini ſecuti ſunt.

RVDOLPHI IV. VXOR. — CATHARINA Lucemburgica, F. Caroli IV. Rom. Imp. qui A°. 1364. XI. Cal. Feb. Brunnæ in Morauia, inſtituto cum Auſtriacis FF. colloquio, pacem et concordiam inijt, et vetus inter Bo. Reges et Auſtriacos fœdus renouauit, et donationem Margarethæ Maultaſch confirmauit.

RVDOLPHVS IV. ARCHIDVX AVSTRIÆ … Alberti II. natu maximus, ex eiuſdem voluntate, eode… illarum priuilegijs, ſuo et FFr. nomine ab Imp. Carolo IV. … mos ſolemnis Auſtriacis erat) rexit. Pacem fœduſq; inter… Lacum Tigurinum a Rapperſuilla vſq; ad Hurdenum vicum … quædam loca de quibus cum Venetis contentio erat, benefic… taſch, vnâ cum FFr. Tirolim et regionem Atheſinam … TIROLENSIS in ordine et nomine PRIMVS. Cæſare… VI. Cal. Aug. A°. Chriſti 1365. Æt. XXVI. Sepultus Vienna… eiuſdem fundamenta iecit A°. 1363. quæ A°. 1437. abſolu… aliquandiu ſimul rebus profuerunt; ſed, orta tan…

XXXIV.

VXOR LEOPOLDI IV. — CATHARINA F. Philippi Audacis Ducis Burgundiæ, ex qua (ſecundum Lazium) vnicam reliquit filiam Comiti Goricenſi nuptam, alij nullam ei prolem fuiſſe dicunt.

LEOPOLDVS IV. Auſtriacus, a pinguedine craſſus, ambitioſus etiam, et (quod in comitijs quibuſdam cæteros omnes, quinquaginta duobus Comitibus et Baronibus, excepto famulitio ſuo, ſtipatus, magnificentia ſuperaſſet) ſuperbus cognominatus. In Sueuia nec non ab Alberti III. obitu vſq; ad mortem Guilielmi fratris, ſuo et fratrum nomine Tirolenſi ditioni præfuit. Tirolenſibus leges et ſtatuta prouincialia inſtaurauit. A morte Guilielmi Fratris, in diuiſione cum reliquis facta, Sueuicas et Rhenanas Prouincias cum Burgouia, Alſatia, Briſgouia, Ergouia et ditionibus Heluetijs conterminis ſortitus eſt. Alberti V. quoq; tutelam ex procerum Auſtriacorum arbitratu, vt fratrum iam factus natu maximus ſuſcepit; magnorumq; motuum inter ipſum et Erneſtum fratrem excluſum, cauſa. Obijt Viennæ ob obductam quam in crure habebat fiſtulam pullulantem A°. 1410. Sepultus ad D. Stephani, alſ in campo regio.

XXXV.

S

IOANNA I. Auſtriaca nupta Henrico diuiti Duci Bauariæ Inferioris, eidem Ludouicum peperit, qui obijt a°. 1479. et ex Margaretha filia, et Philippo Electore Palatino genero nepotem habuit Henricum Bauarum, qui reſignauit Imperatori Carolo V. ditione Vltraiectinam et Trans-Iſalanam …

Foxij Comites, Nauarræ Reges. — GASTON V. …

XXXVI.

XXXVII.

REX POLONIÆ — STEPHANVS Bathoreus, a diſceſſu Henrici Valeſij contra Maximilianum II. Imp: REX POLONIÆ coronatur a°. 1576. Obijt a°. 1586. Succeſsit in regno Sigismundus III.

ANNA, nupta Stephano Palatino Tranſyluaniæ, cuius ex fratre nepos fuit Sigiſmundus.

GEORGIVS Podiebradius, mortuo a°. 1456. Ladiſlao Auſtriaco, REX BOEMIÆ XVI. per factionem electus. Obijt a°. 1470. Succeſſit in regno VVladiſlaus.

CATHARINA vxor prima Mathiæ Regis. Obijt circa annum 1474.

MATHIAS Huniades Coruinus Ioannis F. Ladiſlai frater, defuncto Ladiſlao Auſtrio, curante Michaele Zilagio, ceteriſq; Coruinæ factionis, ad poſtulum REX VNGARIÆ electus eſt, in ordine XXXV. nomine I. Obijt abſq; legitima prole Rex fortiſſimus ex podagra, anno Xpi 1490. regni 32. ætatis 47.

FERDINANDVS Aragonius, Alphonſi V. Regis Arragonum &c. filius nothus Neapolis et Siciliæ REX. Obijt A°. 1494.

BEATRIX Arragonia I°. et anno 1470. Mathiæ Regi: eodem defuncto VVladislao nupta, qui et eius potiſſimum operâ ad regnum euectus eſt. Repudiata ob ſterilitatem.

LINEA PRIMA CAROLINA HISPANICA.

XXXVIII.

CAROLVS Rom. Imp: hoc nomine V. publico diplomate a Paulo III. Farneſio Maximus cognominatus, Hiſpaniarum et Indiarum Occidentalium vtriuſq; Siciliæ, Hieroſolymorum &c. Rex. Archidux Auſtriæ hoc nomine I. Belgarum, Burgundionum, et Inſubriæ Princeps. Natus Gandani anno 1500. 24. Februarij ipſa D. Matthiæ Apoſtoli. A°. 1515. iam ab auo Cæſare emancipatus Louanij eiusdem, et patris exemplo Dux Brabantiæ inauguratur. A°. 1517. in Hiſpaniam nauigat, relictâ ad Belgij gubernacula Margarethâ amitâ. A°. 1518. VII. Feb: Valliſoleti ad D. Pauli Hiſpaniarum Rex inauguratur, et vna cum Ioannâ matre coronatur. Per hæc etiam fere tempora circa 40000. Marranorum proſtrauit. A°. 1519. 28. Iunij Francofurti Rom: Imp. renunciatus, accepto electionis nuntio, in Belgium reuertitur, inde Aquiſgranum profectus Imperij coronam argenteam Carolinam ſuſcipit a°. 1520. … Quibus ex Auguſti cruentâ pugnâ fudit … A°. 1521. in Comitijs Wormacenſibus Martini Lutheri dogmata damnat. … A°. 1522. menſe Aprili Gallos ad Bicoccam memorabili prælio vicit, et Franciſcum Sfortiam Mediolani reſtituit. … A°. 1525. 24. Feb: die natali Franciſcum I. Francorum vt ille Carolus magnus deſiderium olim Longobardorum Regem ad Ticinum prælio vicit, cepit, et in Hiſpaniam abduxit. De cuius libertate certis legibus Madritij 12. Ian: a° 1526. vtrimq; conuenierunt, et Rex menſe Martio ſequenti in Franciâ rediit. ✶

✶ Cum res tanti Ceſaris (quem vix ipſe Orbis terræ capere potuit) tam anguſto ſpatio comprehendere non poſſim. nec ſilere conueniat: ſtatim a pagina ſequenti, ceteræ, vſque ad eiuſdem obitum quam breuiſſime et ſuccincte potui, explicaui.

EMANVEL REX Portugalliæ.

LEONORA I. … Nouembris. Primo Emanueli: ſecundo Franciſco I. nupta ſub initium anni 1530. menſe Mayo ſequenti ad D. Dionyſij coronatur. Vidua facta ad fratrem Cæſarem in Belgium rediit, et cum eodem anno 1556 in Hiſpaniam profecta, vno etiam eodemque cum illo anno 1558. menſe Martio moritur, ad Pacem Auguſtam vulgo Badajos. Sepulta.

FRANCISCVS I. REX Francorum. Ex pacis Madritij cum Carolo Cæſare de libertate ſua alijſq; pactæ legibus, Leonoram Auſtriã duxit magna ſpe firmæ et diuturnæ pacis.

XXXIX.

PHILIPPVS II. Auſtriacus, cognomento iuſtus, et prudens, HISPANIARVM ET INDIARVM MONARCHA …

IOANNA II. Auſtriaca, Hiſpaniarum Infans. Nupta a°. 1553 Ioanni Portugalliæ Principi, Sebaſtianũ Regem peperit. Vidua in Caſtellam rediit, et regnum abſente in Belgio fratre, cum Carolo filio, æquali fere poteſtate adminiſtrauit. Obijt anno 1578. Sepulta. Diſcalciatarum Madritij fundatrix.

LIBERI NOTHI — IOANNES. Victoria Turcica nauali ad Echinades: alijs contra Hiſpaniæ Mauros rebelles et ordines Belgij, eiuſdemq; Gubernio nobiliſſimus. In caſtris ad …

LINEA OENIPONTINA TIROLENSIS.

FERDINANDVS II. Auſtriacus, TYROLENSIVM PRINCEPS, quam cum Burgouia, Alſatia alijſq; principatibus et ditionibus Auſtriacis per Sueuiam, in Nigra ſilua, ad Rhenum ſitis a morte patris obtinuit. Natus Lintzij a°. 1529. XIV. Iulij. Bello Germanico Imperatori Carolo militauit. Boemiam aliquot annos pro patre magna cum laude adminiſtrauit. Vxorem duxit ſub annum 1530 Philippinam, ex qua genuit Andream et Carolum, qui alijs contenti Archiducali titulo abſtinuerunt. Hâc anno 1550 defunctâ, duxit a°. 1580. Annam-Catharinam filiam Guilielmi Gonzagæ Mantuæ Ducis, ex ſorore Leonora neptem. Obijt Oeniponte IX. Cal. Feb. anno Xpi 1595. æt. LXVI. Sepultus ibidem ad S. Crucis iuxta vxorem primam; alterâ adhuc hoc anno 1615. ſibi ſuperſtite. Ab huius obitu ditiones ſupradictæ omnes ad nepotes redierunt, ſola Burgouia, Nellenburgico Landgrauiatu et quibuſdam alijs filio Carolo aſſignatis. Ceteris hodie Maximilianus III. præeſt.

Coronarũ et aliorum explicatio.

- Diadema Sanctorum.
- Impp: Rom. familiæ Auſtriacæ.
- Imperatrices familiæ Auſtriacæ.
- Impp. Rom. cuiuſcũq; familiæ.
- Reges et Reginę familię Auſtriacę.
- Diſtinguit diuerſoꝝ matrimonioꝝ prolē.

XXXX.

CAROLVS S. R. I. Marchio Burgouiæ, Landgrauius Nellenburgicus. Imperatori Rudolpho in Vngaria: Regi Philippo II. in Belgio ſtrenuam nauauit operam. Vxorem duxit Sybillam Cliuiam Guilielmi filiam. Quando Marchionatus Burgouiæ ad Auſtriacos …

MARIA VI. Auſtriaca.

ANNA VII. Auſtriaca. ROM. IMP. Vng. et Boemiæ Regina. Nupta Matthiæ I. Auſtriaco, Viennæ, IV. Dec. a°. 1611. Coronam Romanam Francofurti 26. Iunij a°. 1612: Vngaricam … Boemicam Pragæ …

XXXXI.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0018

CANDIDE LECTOR.

RVDOLPHVS I. Auguſtus, auguſtiſſimæ familiæ Habsburgi-Auſtriacæ conditor & amplificator fortiſſimus, quarti & vltimi huius Hiſtoriæ noſtræ genealogicæ ſchematis caput coronat. Eius res ante & poſt adeptum Imperium geſtas, ſuccinctè deſcripſi. Inibi Lector viderit qua ratione primo AVSTRIAE, STIRIAE & CARNORVM Principatus &c. ad familiam deuoluti ſint. Illorum poſſeſſores vltimos ſtirpis Babenbergicæ habes ad litteram A. De titulo Archiducali conſule quæ in vitâ Friderici II. ſtirpis eiuſdem vltimi adduxi. In hoc ſchemate diducendo ſecutus ſum maiori ex parte Gerardum de Roo, vſque ad Maximiliani I. tempora, quouſque (meo iudicio) nemo de familiâ clarius aut plura ſcripſit. Dies Natales, coniugia, prolem, res geſtas, agnomina, ſucceſſiones regnorum, & Principatuum, mortē, ſepulturam, & quicquid notatu dignum tam anguſto ſpatio comprehendi potuit; ſucceſſum & progreſſum familiæ, ab ipſo Rudolpho I. vſque in hanc noſtram ætatem, ab annis, menſibus & diebus, quantum fieri poteſt, ſub vno velut oculo omnia & ſingula vides. Quot Imperatores a Rudolpho I. familia Occidenti dederit, inſignia aquilina deſignant. Infra ad vitam Matthiæ I. B. Lector viderit quot iam annos AVSTRIACI ſupra Carolingos in Occidente, & ſupra Palæologos in Oriente imperauerint. Vt autem præter dignitatem Imperatoriam, de Carolingicorum aut Palæologorum (quibus nulla familia ab ipſo Iulio, nec in Oriente nec in Occidente Auſtriacis diutius imperauit) potentiâ quidpiam hic in comparationem potentiam Auſtriacæ adducam, non eſt propoſiti mei, nec adeo neceſſarium. Quid enim & Carolingi & Palæologi olim tenuerint, notum ſatis eſſe puto. Quid AVSTRIACI hodie in hoc & illo orbe teneant, immo quantum ipſam Monarchiam Romanam potentiâ ſuperent, alij ſcripſerunt. Si Indias Europæ iungi liceret, quid Turcorum? quid Perſarum? quid Chinarum? quid Præsbiteri Ioannis? quid Moſcorum Imperium cum Auſtriaco? Sic Geographici ſentiunt, ſic dictitant ipſorum chartæ, hi & alij diſputarunt pluribus, & hic ego pedem ſiſto. Habes præterea (integerrime Lector) ſub litterâ C. BOEMIAE, D. VNGARIAE & E. POLONIAE Regum ſeriem, a quo tempore in illis ſtirps maſcula defuit & vltra, vſque ad hæc tempora. Cernis proinde per inſignia, quibus connubijs, quo iure, anno & tempore, idem primo F. BOEMIAE: hinc G. idipſum iterum, & vna cum illo VNGARIAE quoque regnum, SILESIAM, MORAVIAM, LVSATIAM adierint: nec non H. BVRGVNDIONVM & BELGARVM Principatus: inde I. regna potentiſſima HISPANIARVM, INDIARVM, ITALIAE, ASIAE, AFRICAE: & iterum ab exiguo quo diuulſio facta fuit interuallo, ſupradicta. K. VNGARIAE & BOEMIAE: ac L. non ita pridem LVSITANIAE regna adepti ſint, & longe ante illa omnia, & quidem primo iſto æuo Albertino M. SVEVORVM: N. FERRETANORVM: O. CARENTANORVM: P. TIROLENSIVM & ATHESINORVM: poſt Q. CILLENSIVM & R. GORICENSIVM, atque ſæculo Carolino proxime elapſo S. VLTRAIECTINORVM: T. INSVBRIAE aut Mediolani: tum V. GELDRIAE, ZVTPHANIAEQVE Principatus nobiliſſimi familiæ aduenerint. De Marchionatu Burgouiæ & Comitatu Hohenbergico conſule paginam V. Vides hinc Burgundionū & Belgarū Principes Valeſios, audaces, intrepidos, bonos, pugnaces, ipſa Martis Idola; patrem, filium, nepotem, pronepotem: illinc Ferdinandum Catholicum, Alexandri Magni, Auguſtorum æmulum (diſſoluto verè nodo Gordiano) & Vladiſlaum Polonum Iagellonicum, vno eodemque æuo, regna, imperia noua coadunantes. Quæ omnia (ô quam breui ſpatio!) agente prudentiſſimo & fortiſſimo (per tot certè diſcrimina rerum) Cæſare Maximiliano I. eiuſdem auguſtiſsima proles & poſteritas excepit. Sic vaticinia illa bina de Rudolpho I. eiuſque poſteris adimpleta, ſic ſummus iſte cœlorum terrarumque Iudex, Principum fortiſſimorum pietatem, virtutem, religionis vnicæ, veræ, orthodoxæ aſſerendæ, propagandæ ſtudium & zelum compenſauit, ſecundauit. Hanc ipſi ſuâ dextrâ & virtute tutantur & defendunt, conſeruant. Ad hoc eos in hoc orbe præ cæteris Chriſtiani Imperij Principibus Deus ter Opt. Max. delegit, euexit, dotauit. Idem ille pientiſſimam prolem, perpetuo ſeruet, & æternâ ſua gloriâ beet. VALE mi Lector, & laborem, ſtudium ſumptumque meum æqui bonique conſule.

Marginal letters: A. — B. — C.D.E — F. G. — H. — I. — K.L. — M.N. — O.P.Q. — R.S.T. — V.

LINEA ALTERA. FERNANDINA GERMANICA.

FERDINANDVS I. ROM. IMP. Rex Vngariæ et Boemiæ. Hiſpaniarum Infans, Archidux Auſtriæ, Dux Burgundiæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ, vtriusq; Sileſiæ et Wirtenbergæ. Princeps Sueuiæ. Marchio Morauiæ, Luſatiæ et Burgouiæ. Landgrauius Alſatiæ. Comes Habsburgi, Kiburgi, Ferretæ, Tyrolis et Goritiæ, Dñus Marchiæ Slauonicæ. Portus Naonis &c. Natus Compluti (alˢ Molinæ) 12. Martij aº. 1503. infans in Hiſpaniâ apud Ferdinandum auum educatur. Aº. 1521. Annam Iagellonicam Vladiſlai Vngariæ et Boemiæ regis filiam vnicam Lintij Auſtriæ oppido vxorem duxit, et a fratre Cæſare vtramq; Auſtriam cum omnibus alijs ditionibus Auſtriacis per Germaniam ſuperiorem in partem accepit. Sublato bello Turcico Ludouico affine, tam fœdere connubiali, quam maiorum ſuorum pactis et conuentionibus, vtrumq; regnum Vngariæ et Boemiæ, cum Sileſiâ, Morauiâ et Luſatiâ &c. adijt. coronatus autem eſt in Regem Boemiæ Pragę, 24. Februarij: inde 28. Octobris ad Albam regalem Vngaricam coronam ſuſcepit vno eodemq; anno 1527. et ſic vtrumq; regnum iure optimo ad familiam redijt, anno a quo poſt Ladiſlai Auſtriaci obitum ab illa diuulſa fuerunt LXVIII. Aº. 1529. Turcam Viennam obſidentem, vrbe et Auſtriâ totâ, Vngariâq; relictâ, cum ignominia Conſtantinopolim redire coegit. Aº. 1531. V. Ianuarij Coloniæ, proteſtante Saxone Septemuiro, REX ROM. electus, Aquisgrani XI. eiusdem coronatur. Aº. 1555. publicæ tranquillitatis per orbem Chriſtianum et Imperium ſtabiliendæ ſtudio, bono Zelo, malo vero euentu, pacem religionis cum Cæſare fratre promulgauit. Aº. 1556. reſignante fratre, Imperium pleno iure adminiſtrare coepit. Multa per Vngariam contra Turcas et Ioannem de Zapolia, eiusq; filium Ioannem-Sigiſmundum Tranſyluaniæ Vayuodam, Sultani clientem, eiusdem auxilio Vngariæ inhiantem, fortiter geſsit. Wirtenbergicum Ducatum Vdalrico (titulo, nec non ſucceſsionis et clientelæ iure ſibi ſuisq; reſeruato) reſtituit. Obijt magno ſui deſiderio Viennæ XXV. Iulij, ipsa D. Iacobi Apoſtoli, anno Chriſti 1564. ætatis LXI. ſepultus Pragæ apud vxorem.

MAXIMILIANVS II. ROM. IMP. Rex Vngariæ et Boemiæ, Archidux Auſtriæ, præter quæ ex teſtamento patris Sileſiam cum Luſatia accepit; cetera fratribus ceſſerunt. Natus Viennæ I. Auguſti eodem cum Philippo patruele anno 1527. Prima militiæ tyrocinia ſub Cæſare patruo bello Smalcaldico auſpicatus eſt, duobus equitum millibus præfectus. Euocato a patre in Belgium Philippo, Hiſpanias eodem abſente rexit, vbi etiam eodem tempore Mariam II. Auſtriacam, Cæſaris filiā vxorem duxit. Ioannem-Sigiſmundum Tranſijluaniæ Principem, Vngariæ, auxilijs turcicis inhiantem, patris auſpicijs regno pellit et in Poloniam abire cogit. Anno 1548. 14. Februarij Rex Boemiæ electus, et decimo quarto poſt anno, ſalutis noſtræ 1562. XX. Septembris coronatus eſt. Inde Francofurti XXIV. Nouembris eiusdem anni in Regem Romanorum renunciatur, et ſexto poſt die coronatur. Anno 1563. VIII. Sept: Poſonij Vngaricam, et ſic anno vnico vix exacto (raro foelicitatis exemplo, quale Alberto II. Auſtrio etiam accidit) tres ordine coronas accepit. Quæ pro tutando regno Vngarico, et arcendo ab Imperio tyranno turcico egerit iam orbi non minus quam bella Belgica Philippi patruelis nota ſunt. Immaniſsimos illos Chriſtiani nominis, Germanici ſanguinis, et Imperij hoſtes, non vno ſæpe loco fudit fugauitq;, et non minus fortiter et feliciter ipſe contra hos, quam Marchiones iſti primi ſtirpis Babenbergicæ, Marcam illam Orientalem Pannoniæ (vere cor, clipeum et antemurale Imperij) olim contra Vngaros, defendit et tutatus eſt. Aº. 1575. 16. Decembris Viennæ nuncium accepit, electum ſe a diſceſsu Henrici Valeſij in regem Poloniæ; ſed propter diuerſa procerum ſtudia regnum adire noluit. Ante mortem Rudolphum filium (pulchro patris erga ſeipſum exemplo, et magno Imperij et familiæ commodo) primo in Vngariæ: inde in Boemiæ et Romanorum Regem coronari curauit, qui factum, vt ab eius obitu, nullo refragante, ſucceſsionem vbiq; pacifice adierit. Defunctus eſt Ratisbonæ, ſub ipſis Comitijs, XII. Octobris, anno ſalutis noſtræ 1576. Sepultus Pragæ in Basilica cathedrali.

MAXIMILIANVS III. — Abortus — ALBERTVS VII. Auſtriacus, BVRGVNDIONVM ET BELGARVM PRINCEPS.

CONTINVATIO VITAE CAROLI V. MAXIMI. ROM. IMP.

FRANCISCVS I. Francorum Rex, libertati regnoque reſtitutus, tantum abſuit, vt conditionibus pacis Madrilianæ ſatisfaceret, vt è contra potius cum Pontifice Clemente VII. Mediceo, Venetis & Franciſco Sfortiâ xvij. May eodem adhuc libertatis anno 1526. fœdus contra Cæſarem fecerit. Eodem anno, xxv. Iunij, Cæſar in Comitijs Spirenſibus decreuit, ne quicquam vſque ad conciliū generale in religione immutaretur. Publicatum autem fuit hoc decretum primum menſe Aprili anno 1529. cui cum ſe quidam Principes opponerent, Proteſtantes dicti ſunt. Vigeſimo quarto Iulij Carolus Borbonius arcem Mediolanenſem Cæſaris auſpicijs occupauit. Sub initium anni 1527. Pontificis, Franci, Venetorumque confœderatorum copiæ regnum Neapolitanum inuaſerunt; ſed, rebus parum proſpere ſuccedentibus, tum commeatus inopia preſſi, ad ſua quiſque redijt. Sexto May Borbonius vrbem Romam vi cepit, & in illâ ipſâ oppugnatione telo ictus occubuit. Anno 1528. menſe Ianuario Cæſari Brugis in Hiſpania à Franciæ & Angliæ Regum Legatis, præſentibus Venetorum & Sfortiæ Oratoribus bellum indicitur. Quo etiam, ſub finem Aprilis Lautrechius Franci & confœderatorum nomine & copijs Neapolim terra marique obſedit. Sed, Aurijs Principibus Cæſaris partes amplectentibus, ipſo Lautrechio, Vaudemontano alijſque ducibus terreſtris exercitus, atque maximâ copiarum parte contagione poggianâ, peſte & fame aſſumptâ, vrbs tandem Neapolitana, diuino quam humano auxilio, obſidione liberatur. Menſe Auguſti & Septembri Fani D. Pauli Comes Inſubriam magno Exercitu ingreditur. Tertio nonas Octobris Cæſar cum Carolo Egmondano Geldriæ Duce Gorichemij pacem fecit, & de ſucceſſione in Geldrenſi & Zutfaniæ Principatu tranſegit. Decimo tertio cal. Nou. ab Henrico Bauaro Vltraiectinam & Tranſiſalanam ditionem accepit. Anno 1529. menſe Iunio Comes Fani D. Pauli Papiam tentarus ad Landrianum ab Antonio Leuâ prælio ſuperatus, derelictâ Inſubriâ in Franciam reuertitur. Quo factum, vt confœderatorum animi, Cæſaris potentiâ & felicitate, ſociorum infelicitate & ſiniſtrâ belli adminiſtratione moti, iam ad pacem quam bellum inclinare ceperint. Hinc primum Barcinone Menſe Iunio cum Pontifice Clemente: nonis autem Auguſti ſequentibus Cameraci cum Rege Francorum: inde xxiij. Decembris Bononiæ cum Venetis & Franciſco Sfortia pacem fecit, eundemque Ducatui Mediolanenſi reſtituit; cui etiam Chriſtiernam ex ſorore neptem poſtea collocauit. Anno 1530. 22. Februarij ferream regni Longobardici: & 24. ſequenti, ipſo natali die auream Imperij coronam à Clemente VII. Pontifice Maximo Bononiæ ſuſcepit. Eodem quoque anno in Comitijs Auguſtanis Traiectum ad Moſam Brabantiæ aſſeruit. Vbi etiam confeſſionem (quæ a loco Auguſtana dicta) a quibuſdam Imperij Principibus accepit. Anno eodem 1530. IV. Idus Auguſti Florentiam poſt diuturnam obſidionem in poteſtatem recepit, cui Mediceos reſtituit, atque Alexandrum eiuſdem familiæ Principem potentiſſimum, Ducem: eidem vero anno 1535. Margaretham filiam notham vxorem dedit. Anno 1531. Franciſci Piſarræ opera Peruanam Indiæ ditionem ampliſſimam & opulentiſſimam imperio ſuo ſubiecit. Anno 1532. ſuis fratriſque Ferdinandi copijs immanem Chriſtiani nominis & ſanguinis hoſtem Turcam, Viennam exercitu CCC. bellatorum millium obſidentem, ab vrbe, Auſtriâ, Vngariâ & Imperio procul retrocedere coegit. Anno 1532. ob pulſum regno Tunetano Muleaſſem, expeditionem Africanam contra Barbaroſſam ſuſcepit, & xxv. Iulij Guletam vi: Vigeſimo primo eiuſdem Tunetum ipſum a Barbaroſſa deſertum cepit, diripuit, & Muleaſſem regno reſtituit. Mortuo anno eodem Sfortiâ, Mediolani principatum ex eiuſdem teſtamento adijt. Quem cum Franciſcus I. Francorum Rex tradi aliquoties a Cæſare ſibi poſtulaſſet, eidem (paruo tamen effectu) bellum parat acerrimum, & quotquot poteſt Europæ Principes, imo ipſum Turcam (enormi ſœdere) in Cæſarem concitat, vti etiam vicinum Belgio Geldrum. Paruo tamen eius commodo: pacis enim quaſcumque leges a Cæſare victore tandem accipere coactus eſt. Anno 1536 VIII. Iunij Groningani ſeſe Caroli Imperio Belgico ſubdiderunt. Anno 1537. 2. cal. Auguſti inducias cum Gallo in Belgio in tres menſes pactus eſt; quæ poſtea prolongatæ: tandem anno 1538. in annos decem extenſæ ſunt. Anno 1540. Gandenſium tumultus cōpeſcendi cauſâ ex Hiſpaniâ per Frāciam in Belgium euolat. Anno 1541. Francus in Comitijs Ratisbonenſibus per Legatos Mediolanum repetit, & ſub ſpecie intercepti cuiuſdam ſui in Italiâ Legati, ruptis inducijs ſupradictis decennalibus, Cæſari bellum parat. Eodem anno Cæſar Algerium irritu conatu obſidet. Anno 1542. Gallorum, Danorum, Geldrorumque arma per Belgium, Lucemburgicos, Roſſiloniſque Principatum reſpectiue feliciter excepit, repulit, vindicauit. Eodem anno 1542. ad cal Nou. Paulus III. Pont. Max. concilium Generale Tridentinum indixit. Anno 1543 Solymannus Turcarum Tyrannus ad inſtantiam Regis Francorum, Barbaroſſam cum magnâ claſſe in Italiam mittit; qui Franciſco Borbonio Anghiano iunctus, Rhegium & Nicæam opidum occupat, arcem aduentu Vaſty territus deſerit. Eodem anno Cæſar Guillielmum Marcanum Cliuiæ Ducem Galli ſocium, debellatum, Geldriâ & Zutphaniâ cedere cœgit. Anno 1544. initio Ianuarij Spiræ comitia celebrauit, ibidemque cū Chriſtierno tertio Daniæ Rege pacem fecit. Ineunte vere Barbaroſſa claſſe Tollonio (vbi hiemauerat) eductâ, Algerium verſus reuertitur, calamitoſiſſima ſui relictâ memoriâ, magno Franciſci Regis dedecore, quod capitalem Chriſtiani ſanguinis hoſtem, tam exiguo ſuo commodo, tam miſerabili Italiæ clade euocaſſet, & tot millia animarum ſuâ culpa in ſeruitutem abducta fuiſſent. Eodem anno Vaſtius ad Cereſolam contra Gallos infelici euentu pugnauit & Petrus Strozza exercitum Gallicum in Italiam duxit. Quo etiam Cæſar Lucemburgium & alia illius ditionis a ſuperioribus annis a Gallis capta, recuperauit: alibi caſtrum deſiderij: Fanum Theodorici occupauit, alibi alia geſta. Quæ tandem XVIII. Septemb. pax Creſpiaca ſecuta eſt. Anno 1546. Geldriæ & Zutpahaniæ Dux iauguratus eſt. Quo etiam in Comitijs Ratisbonenſibus negotio Religionis actum, vnde (Saxone & Heſſo a Cæſare proſcripto) ſecutum bellum Germanicum Smalcaldicum. Quâ occaſione quoque Boemi Ferdinando rebellauerunt: prout etiam in ipſâ Peruanâ per hæc tempora tumultuatum eſt. Anno 1547. pridie Cal. Apriles obijt Franciſcus I. Galliarum Rex, ſuceſſit Henricus II. filius. Eodem anno 1547. octauo Cal. May Cæſar Saxonem proſcriptum cruentâ pugnâ ad Albim vincit, capitque; Qua clade Boemi territi ad obedientiam redierunt. Decimo tertio Cal. Iunij Heſſonem captiuum conſtituit: Nepolitanos eodem anno ob introductam à Vicerege Petro Toletano Inquiſitionem ſacram tumultuantes domuit. Anno 1548. per Iulium Pflugium Naumburgi Epiſcopū, Michaelem Sidonium & Ioannem Iſlebium Agricolam, formulam religionis (quæ INTERIM dicta) concipi, & in Comitijs Auguſtanis eiuſdem anni publicari iuſſit. Ibidem etiam Prouincias Belgicas certis conditionibus Imperij membrum & circulum fecit. Peruanos eodem hoc anno domuit: Cameram Imperialem reformauit, & Electoratum Saxoniæ a priori ad modernā familiæ Thuringicæ ſtirpem tranſtulit. Anno 1550, VII. Cal. Iulij Auguſtæ comitia indixit; quibus vna cum Philippo filio interfuit. Decimo quinto Iunij Bruxellenſes (auctore & inuentore vrbis Ammanno, nobili viro Ioanne de Locquenghien) foſſam nouam nauigabilem primum fodere cœperunt. Quarto Idus Sept. per Ioannem Vegam Siciliæ proregem Africam (alias Aphrodiſium) vi expugnat. Eodem anno Gallus Saxoni & Germannis proteſtantibus confœderatus Cæſari bellum infert. Quo etiam Maria Cæſaris Soror Bruxellæ bellum in Francum ob direptionem vndecim nauium Belgicarum publicari iuſſit. Anno 1551. Cæſar Parmam, ob defectionem Octauij Farneſij ab Eccleſiâ ad Francos, Iulij Pontificis requiſitione obſidet. Eodem etiam anno initio Decemb. Proteſtantium Legatos pro Heſſonis liberatione agentes inanes a ſe dimittit. Anno 1552. Saxo Franco confoederatus quam ſecretiſſime conſcriptis copijs in Cæſarem inermem educit, & menſe Iunio Oenipontem (vnde Cæſar cum Ferdinando fratre Villacum paulo ante abiuerat) recta contendit & occupat. Francus etiam magno exercitu Germaniæ fines ingreditur, & ſub ſpecioſâ libertatis Germanicæ tutandæ vmbrâ, prætextu ſolo liberi tranſitus, Metim, Tullum, Virdunum iugo Francico (cui & in hunc diem vſque ſubſunt) ſubmittit: Treuirim, Argentinam, Colmariam, Seleſtadium, aliaſque vrbes ciſrhenanas eodem aſtu fruſtra tentat: inde per Lucemburgicum agrū in Franciam diuertens, Dampuileriū, Iuodium, Mammediumque cepit; ſed non impune: Reuſſio & Roſſemio Picardiā & alias Francici regni ditiones (Nouiduno, Neſlâ, Chaunio, Roiâ, Follēbranâ, Heſdinoque oppido & caſtro occupatis) fere Pariſios vſque ferro flammâque vaſtantibus. Menſe Augnſto Turcarum Solymannus, ad Francorum regis inſtantiam ſecundo claſſem non contemnendam ſub Draguto contra Cæſarem mittit; qui regnum Neapolitanū circumnauigans, Auriam prælio nauali vicit. Cæſar, factâ pridie cal. Auguſti Paſſauij cum Proteſtantibus per Ferdinandum fratrem pace, Villaco Inſprucum redit: inde Auguſtam diuertens, Magiſtratum à Saxone conſtitutum, loco mouet, & XI. cal. Nouembris Metim exercitu centū millium bellatorum per hyemis incommoditates fruſtra obſidet. Eodem anno 1552. Senenſes, intromiſſis Francis, Hiſpanos & Florentinos vrbe pellunt. Anno 1553 Cal. Ianuarij Cæſar obſidionem Metenſem ſoluit. Eodem anno menſe Auguſto Turca (iam tertio a Frāco contra Cæſarem euocatus) claſſi Franciæ iunctus, Duce Draguto Corſicam inuadit; quam, Draguto ſub autumnū Conſtantinopolim reuerſo, Auria cum omnibus alijs inſulæ locis Francis iterum eripuit. Cæſar in Belgio agens Reuſſiū in Francos: Roſſemium in Lucemburgios mittit: Terrouanā 4. Id. Iunij expugnat, diripit & incendit: Sabaudo Duce Heſdinum idum, atque tandem etiam v. cal. Auguſti ipſā arcem capit: Vtramq; diruit & nouum alibi condit. Anno 1554. Senenſe bellum Cæſar Duce Marchione Marignani contra Gallos ſuſcepit, & Gallus Belgium tribus exercitibus aggreditur: Mariæburgum, Binſtium & alia per Namurcum loca capta; per Hannoniā & Attrebares ferro flammaq; graſſatū. Nec minus a Cæſarianis per Comitatum Fani D. Pauli, & Picardiam, alioſq; tractus ditionis Franciæ ad Authiæ ripam, Mōſtreulium & Dorlanum factum, omnia ferro flammâq; vaſtata; res interim in ditione Senenſi Marignano pro Cæſare fortiter gerente. Vbi poſtridie cal. Auguſti vnâ: inde III. non. Auguſti aliâ pugnâ Gallos vicit: cæſis vltra quinque milibus, captis ſignis militaribus centum. Quâ clade Gallorum res in Italiâ paulatim labefactæ. An. 1555. x. cal. May Senenſes longâ arctâque obſidione feſſi, Strozzâ Duce Francorū debellato, Marignano deditionē, faciūt, & Frāci tandē expugnato etiam menſe Iunio ab eodem Portu Herculis, ex omni Senenſi & Florētinâ ditione abire iuſſi; fruſtra Turca (qui iam quarto a Franco contra Cæſarem euocatus eſt) Plombinum & Elbem tentante. Multa etiam hoc anno iterum Franci per Belgium, Pedemontem, Inſubriam, & ditionem Montferretanam hoc illoque euentu egerunt. Conditum quoque in Belgio contra illorum irruptiones Carolomontium, cum Philippopoli. Ad Heſdinum ab Hiſpanis & alijs loci præſidarijs: ad Baupamam ab Orchimontio oppidi præfecto Franci victi: vtroque prælio ad 1300. equites cæſi. Tot tantiſque rebus & pluribus actis, Cæſar, laborum annorumque plenus, continuâ corporis ægritudine pene conſumptus, Philippum filium ex Angliâ Bruxellam euocat, eique ibidem in pleno Ordinnm conuentu, eodem adhuc anno 1555. ipſo feſto Simonis & Iudæ, Burgundionum & Belgarum Principatus: Anno vero 1556. ſequenti xvij. Ianuarij omnia regna Hiſpanica, Italica & alia noui orbis, paterna vel recens acquiſita: tandem etiam menſe Septembri Ferdinando Fratri Imperium renunciat, & eodem adhuc menſe, cum Leonorâ & Mariâ ſororibus claſſem Zeburgi Zelandiæ conſcendit, felici nauigatione Laredium Biſcaiæ oppidi portum appellit; inde Valliſoletū: hinc in Extremaduram Prouinciam delatus, in Monaſterio D. Iuſti Ordinis Eremitarū D. Hieronymi, loco ſolitario, reliquum vitæ ſanctiſſime tranſigit, & non integro ab hinc biennio elapſo, xxj. Octobris, ipſo D. Matthæi animam Deo reddidit, anno Chriſti 1558. tertianâ febri e continuis articularis morbi doloribus natâ, extinctus. Sepultus Granatæ iuxta matrem, avum & auiam maternam. Vxor Eliſabetha Luſitanica Enanuels filia, de quâ in ſtemmate regum Portugalliæ paginâ octauâ.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0019

SCHEMA IIII. ET VLTIMVM.

CONTINVATIO STEMMATIS SIGEBERTINI, VEL AVSTRASIANI, PHARAMVNDANI, FRANCICI, VSQVE IN HANC NOSTRAM ÆTATEM. POSTERITAS RVDOLPHI PRIMI, MAGNI, AVGVSTISSIMI ROMANORVM IMPERATORES. MONARCHÆ. REGES. ARCHIDVCES. ALTISSIMI PRINCIPES AVSTRIACI.

VITA RVDOLPHI I. MAGNI ROM. IMP. POST EIVS ADVENTVM AD IMPERIVM.

RVDOLPHVS ROM. IMP. hoc nomine I. HABSBVRGI, ERGOVIÆ, RHINFELDENSIS, KIBVRGENSIS, LENTZBVRGENSIS et AQVENSIS ſiue BADENSIS COMES, LANDGRAVIVS ALSATIÆ, ad reſtituendum Imperium pene collapſum natus, a Deo datus, Princeps rerum gerendarum dexteritate, prudentiâ, religione, pace et armis nemini ſecundus. A coronatione ſtatim animum ad Imperium in priſtinam dignitatem aſſerendum conuertit. Eberhardum Comitem Wirtenbergicum, Marchiones Badenſes et alios qui ſtante interregno multa hinc inde per Imperium propria auctoritate occupauerant, ablata reddere, pacem ſupplices petere, et obſequia præſtare cogit. Hinc anno 1277. Ottocarum Boemiæ Regem (nolentem volentem) Auſtriam, Stiriam, Carinthiam, Carniolam, Vindorum: et Trauiſianam Marcham, aliasq; prouincias vicinas, quas eodem interregno quacunq; arreptâ occaſione ab Imperio diſtraxerat, reddere, et in verba ſua iurare: Boemiam etiam cum Morauiâ Imperij beneficio recipere compellit: pacem renunciantem auxilijs potiſsimum Hungaris ad oppidum Laam, amiſsis ſuorum XIV. millibus atq; octodecim confoſſum vulneribus vicit, et occidit, A°. 1278. VII. cal: Octobris; filio tamen Venceslao conuentu Iglauiæ indicto, pacem dedit, et pacta vtrimq; affinitate ſucceſsionisq; reciprocæ lege, confirmauit. A°. 1281. (cum iam integrum quadriennium in Auſtriâ tranſegiſſet) in interiora Imperij reuerſurus, Albertũ filium quoad ſuo et Principum conſilio aliud ſtatueretur, Præfectum: A°. vero Xpi. 1282. VI. Cal: Ianuarij in Comitijs Auguſtanis, Ducem Auſtriæ, Stiriæ, Carniolæ, et Dominum Vindorum Marchæ, familiæ Habspurgicæ Primum: Meinhardum Tirolenſem, Carinthiæ Ducem, et Taruiſianæ Marchæ Dynaſtam: Rudolphum filiorum alterum, Sueuiæ Ducem, Alſatiæ Landgrauium et Ergouiæ Comitem conſtituit. Hinc ſecundum in Wirtenbergicum mouet: Eslingam, Heuslingam, Heilbrunam menibus cingi iubet: prædonum arces LXXX. per Germaniam diruit: Pseudo-Fridericum quendã cremari iubet: Rudolphum Hohenecium Imperij Vicarium per Italiam conſtituit, eiusdemq; vrbes Imperiales per eundem partim Imperio reſtituit, partim libertate donauit: Reginaldum Burgondum Montis belicardi Comitem (nihil territus Philippi pulchri Francorũ Regis minis) VIII. marcarum argenti millibus mulctatum, ad officium redegit. Tot tantisq; rebus fortiter peractis, Germaniâ pacata, Imperio reſtituto, de filio Alberto ſucceſsore declarando cum Principibus acturus, Exfordiâ Francofordiam tendit; ſed in itinere febri implicitus, Spiram diuerſurus, in oppido Gemersheim vitâ excedit, XVIII. Cal: Auguſti A°. Xpi. 1291. Vixit A°. LXXIII. menſes duos, dies XV. imperauit A°. XVIII. Sepultus Spiræ in templo Cathedrali, Princeps incomparabilis, quatuordecim conflictibus victorioſus, CONDITOR FAMILIÆ ET POTENTIÆ HABSBVRGI-AVSTRIACÆ.

ALBERTVS Habsburgicus ROM. IMP. hoc nomine I. cognomento Triumphator, Landgrauius Alſatiæ, DVX AVSTRIÆ et STIRIÆ, FAMILIÆ ILL. HABSBVRGICÆ PRIMVS, Dñus Carniolæ, Vindorum Marchæ, portus Naonis &c. cuius res ad vſque mortem patris geſtas præcedenti Schemate ſcripſimus. Cum defuncto patre PP. de ſucceſsione Romana Francofurti Comitia haberent, ſuorum nuncijs et literis inductus, Imperij ſpe, Winsheimum ad Rhenum vſq; pergit, ſed cum Moguntini fraude Adolphum Naſſouium ſibi prælatum eſſe intelligeret, domum reuerſus ad pacis ſtudium animum conuertit, et a°. 1293. Lintzij in Conuentu diuerſorum Principum, cum Salisburgico et alijs Principibus vicinis, contentionibus hinc inde compoſitis, fœdus et amicitiam facit. Andream III. Venetum poſt Ladiſlai IV. cædem in Vngariam ad regnum capeſſendum iter facientem captiuum tenuit, nec dimiſit quoad iure iurando de pace ſeruandâ filiaq; Agnete ducendâ caueret. Eodẽ fere tempore Viennæ in Palatio ſuo (cuius ignotum fraude) ferculo venenato petitus, alterius oculi vſum perdidit. A°. 1298. contra Adolphũ Moguntiæ Cæſar declaratus, cum eodem in Vangionibus inter Roſendalium Monaſterium, et pagum Gillenheimum ſpatio ſex horarum pro …

FERDINANDI CATHOLICI VITA ET REGIA PROLES.

FERDINANDVS Ioannis Arragonum et Nauarræ Regis filius, Ferdinandi nepos, Ioannis I. Caſtellæ Regis pronepos, HISPANIARVM REX. Natus Soſij X. Martij a°. 1452. Quo die natus eſt, Neapoli quidam Ordinis Carmelitani, vir ſanctus, Alphonſo Regi, Hodie (inquit) in Hiſpania citeriore puer tui generis natus eſt, cui coelum noua Imperia pollicetur, ingentes opes felicitatemq; pio præ cæteris religionisq; cultori et amplificatori præclaro. A°. 1468. patris in regno ſocius, et REX SICILIÆ factus eſt. A°. 1469. ArchiEpõ Toletano, Guterio de Cardenas (Ducum de Maqueda conditore) et Gonſaluo Chaconio agentibus, Eliſabetham vxorem accipit. A°. 1475. altera Ianuarij, mortuo paulo ante Henrico IV. affine, Segobiæ, vna cum coniuge REX CASTELLÆ et LEGIONIS declaratur, et ſic regna Arragoniæ et Caſtellæ iterum coniunguntur, anno a quo in Ramiro I. notho disiuncta fuerunt 444. A°. 1476. contra vagabundorum et latronum vim, veteres ſocietates (vulgo hermandades) per Caſtellam inſtaurauit. A°. 1478. Oriſtani et Gotiani Sardiniæ Marchionatus pulſis ob perpetuam rebellionem Alegonijs, regno et titulo regio adiecit. Eodem etiã aut ſequenti a°. contra irruptã per licentiam ſuperiorum temporum prauam inter Pios, Mauros et Iudæos conſuetudinem, Sanctum Inquiſitionis officium inſtituit. Mortuo a°. 1479. Ioanne patre pleno iure in regnis Arragonicis et Principatu Barcinonenſi ſuccedit. A°. 1481. Granatenſe bellum incepit, quod capta a°. 1492. VI. Ianuarij vrbe illa perfecit. Sic Imperium Mauricum (non gentem ipſam) per Hiſpaniam funditus deleuit, et Prouinciam Europæ ampliſſimam, magno Eccleſiæ commodo, ſoli Chriſto vendicauit, anno a quo gens illa Duce Iuliano perfido Hiſpaniam primo ingreſſa eſt 779. Stetit autem Regnum Granatæ, a quo in Alhamaro principium ſumpſit ſub Regibus CCLII. annos. Eodem a°. 1492. et quidem dum adhuc Granatæ hæreret, Iudæos publico edicto regnis ſuis excedere iubet; quorum ad 170. familiarum, aut 800. animarum millia in Africam transfretarunt, aut in Luſitaniam diuerterunt. Eodem etiam a°. 3. Auguſti Chriſtophorus Columbus, claſſe trium nauium, Ferdinandi auſpicijs, ad Palos Boeticæ portum ſoluens, ad detegendas Indias perrexit, et re audacter cœptã, feliciſsime peractã in Hiſpaniam rediit.

Continuatur infra.

MARIA, Caſtellæ et Arragonum Infans. Nata Cordubæ 19. Iunij a°. 1482. Nupta ab obitu Iſabellæ ſororis (cũ diſpenſatione Apoſtolica) EMANVELI PORTVGALIÆ Regi, Salaciæ, a°. 1500. 30. Octob: Obijt illa ex partu Olyſſipone a°. 1517. IX. liberorũ mater, ipſe a°. 1521. 13. Decẽbris.

CATHARINA, Caſtellæ et Arragonum Infans, Nata Compluti XVI. Decemb: anno 1485. Arthuro Henrici VII. Regis Angliæ filio a°. 1501. Illo defuncto, eiusdẽ fratri Henrico VIII. Angliæ Regi nubit a°. 1509. A quo anno Xpi. 1533. repudiata. obijt a°. 1536.

IOANNES III. REX PORTVGALIÆ XV. Natus Olyſſipone VII. Iunij a°. 1502. Vxorem duxit Catharinam Auſtriacam F. Philippi I. a°. 1525. Obijt Olyſſipone a°. 1557. menſe Aprili. ats 1558.

HENRICVS, a cæde Sebaſtiani ex Cardinale factus eſt REX Portugaliæ XVII. Obijt vltimo Ian: a°. 1580. æt. 69. et regnum ad Philippum II. deuenit, raro diuinæ prouidentiæ exemplo: XXII. enim ipſum (quale fere in Ioanna Auia accidit) morte præire oportuit, VT HVNC VNICVM HISPANIÆ TOTIVS CAPVT FACERENT.

ELISABETHA (al's Iſabella) Emanuelis F. natu maior. Nata Olyſsipone 24. aut 25. Oct: anno 1503. Nupta Imp: Carolo V. Hiſpalis XI. Martij, a°. 1526. Obijt ex partu Toleti I. May anno 1539. Sepulta Granatæ.

IOANNES, PORTVGALLIÆ Princeps. Vxorem duxit anno ætatis XVI. Ioannam F. Caroli V. Obijt altero ſtatim a nuptijs a°. Xpi. 1554. 2. Ianuarij.

MARIA, Portugaliæ Infans, nata Conimbricæ a°. 1526. Nupta Philippo II. Salmanticæ a°. 1544. Carolum peperit a°. 1545. ſed illa ipſa IV. ab enixo intâ ſe die, Iulij XII. partus doloribus e viuis exceſsit, Valliſoleti, ſepulta Granatæ.

PHILIPPVS II. REX Hiſpaniarum Indiarum &c. Vxorem habuit I. Mariam Luſitanam. II. Mariam Anglicam. III. Eliſabetham Valeſiam Francicam. IV. Annam Auſtriacam. Mortuo Henrico Luſitaniam cum exercitu ingreditur Anthonium fugat et fit REX Portugalliæ XVIII.

MARIA Anglica, Henrici VIII. ex Catharina F. nata a°. 1516. aut 1514. Ab obitu Eduardi fratris, Londini REGINA ANGLIÆ coronatur a°. 1553. religionem Catholicam regno reſtituit, et a°. 1554. ſequenti, 25. Iulij PHILIPPO II. nubit, Winceſtriæ. Obijt

ELISABETHA Valeſia, nata 2. Aprilis a°. 1545. Ducta a Philippo II. Compluti a°. 1560. poſt pacem Cambreſij vtrimq; factam. Et ecce his nuptijs ſopitum eſt funeſtum illud bellum quod a morte Philippi Audacis inter Gallos et Burgundos per 160. fere durauit annos, vnde Eliſabetha de pace dicta eſt. Obijt

SEBASTIANVS poſthumus I. REX PORTVGALIÆ XVI. Natus A°. 1554. 20. Ian: XVIII. a morte patris die. In expeditione Africana (quã Mahometis Marrochi feſsique Regis reſtituendi gratia ſuſcepit) Occubuit, prid. non Auguſti, anno 1578.

L

LINEA GRÆTIANA STIRIACA.

CAROLVS II. Auſtriacus, Dux Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Goritziæ Comes. Natus Viennæ anno 1540. 3. Iunij. Vxorem duxit Mariam ex ſorore Annæ neptem, Alberti Bauariæ Ducis filiam, Guilielmi et Erneſti Electoris Colonienſis Sororem, Viennæ, Septembris anno 1571.

Obijt Grætzij anno 1590 VI. Idibus Quintiles.

CONTINVATIO VITÆ FERDINANDI CATHOLICI.

A°. 1493. menſe Septembri, Roſsillonis et Ceritaniæ Principatus a Carolo VIII. Francorum Rege recepit, anno a quo per Ioannem patrem Ludouico XI. oppignorati fuerant XXXI. Magiſteria Ordinum militarium, indulgentibus Pontificibus Rom: ſibi vendicauit; quorum adminiſtrationem perpetuam Carolo V. nepoti Adrianus VI. contulit. A°. 1494. VII. Iunij cum Emanuele Luſitaniæ Rege de nauigatione Indica, et Africæ conqueſtu, certis conditionibus conuenit. A°. 1495. XXII. Ianuarij, Carolus VIII. Francorum Rex Neapolim occupat, pulſo Ferdinando II. Arragonio; quem Ferdinandus iure ſanguinis et propter vicinum Siciliæ periculum reſtituit. A°. 1496. a Pontifice Alexandro VI. Borgio Catholici, ſicut anno præcedenti ab eodem Ludouicus XI. Francorum Rex, Chriſtianiſsimi cognomen accepit. A°. cum Rege Franciæ de Friderico Arragonio, notho, Neapolis Rege pellendo et regno inter ſe diuidendo certis conditionibus tranſegit; cum autem non ſatis vtrimque conueniret, maximam regni partem et ipſam vrbem Neapolim, Duce magno Ferdinando Gonſaluo, occupat XVI. Maij anno 1503. Friderico in Hiſpaniam relegato. A°. 1506. Philippo genero regna Hiſpanica cedit, Neapolim abit, ſed, illo defuncto ad regnorum Hiſpanicoꝝ gubernacula reuertitur. A°. 1508. cum Pontifice, Imperatore, Francorum Rege et alijs contra Venetos fœdus Cameraci paciſcitur. A°. 1509. Cardinalis Toletanus Oranum (regni Tremeſenij vrbem) expugnauit, cæſis quatuor, et captis quinque Maurorum millibus. A°. 1510. Bugiam, Algerium, Tripolimq; cepit. Eodem anno ſub initium Iulij ab Alexandro VI. Inueſtituram regni Neapolitani pro ſe et ſucceſſoribus, iiſdem omnino conditionibus, quibus quondam Carolus I. Francicus Andium Dux S. Ludouici frater, accepit, excluſo Rege Francorum. A°. 1511. IV. Octobris cum Pontifice Iulio et Venetis contra Regem Franciæ, Conciliabuli Piſani, et Bolonicæ rebellionis contra Eccleſiam fautorem, fœdus fecit; cumq; Rex Nauarræ Albrethanus, Gallo adhæreret, ab eodem Pontifice anno 1512. 28. Februarij cenſurâ Eccleſiæ damnatũ, nec vllis conſilijs aut admonitionibus ſuis reſipiſcentem bello aggreditur, pellit, et Nauarræ Caſtelleq; regna iterum coniungit, anno Chriſti 1515. a quo inter Sanctij maioris filios quondam diuulſio facta eſt, 480. Sic ab hoc Ferdinando noſtro, verè Catholico, Mauricum per Hiſpaniam Imperium euulſum: Caſtellæ, Legionis, Nauarræ, Arragonumq; regna, poſt tot ſæcula ſibi reunita: Monarchiæ Hiſpanicæ fundamenta iactã: Imperium nouum Indicum et Italicum acquiſitum: Iudæi Hiſpania eiecti: pax ſolida, Prouinciæ data: religio, Iuſticia fere ab exilio reſtituta, et vaticinium illud ex euentis verum et adimpletum eſt. Multa alia præterea ab occupato Nauarræ regno, pro Eccleſiã, per Tuſsiam, Inſubriam, Liguriam, Longobardiam et alios Italiæ tractus, per Duces fortiter et feliciter geſsit, plura acturus niſi mors obſtitiſſet. Obijt fortiſsimus heros, Rex longe potentiſsimus, Orbi Chriſtiano, Hiſpaniæ, a Deo datus, Madrigalegij vico XXII. Ianuarij anno Chriſti 1516. ætatis LXIII. et nepoti Carolo regna multa et florentiſsima, Duces heroes, pace belloq; fortiſsimos reliquit, quorum virtute et dextrã res maximas per Hiſpaniam, Italiam, Germaniam, Galliam, Indiam, Aſiam, Africam, Belgiumq;, terra mariq; geſsit. Extincti corpus deducente Bernardo Sandoualio, Marchione II. Deniæ Summo aulæ regiæ Præfecto. Ex.mi Lermæ Ducis, Franciſci Gomezij Sandoualij Proauo, Granatam delatum, in templi maximi Sacello regio cum Eliſabetha coniuge conditum eſt.

FERDINANDVS VI. Auſtriacus, Dux Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Comes Goritziæ. Natus Grætij IX. Iulij anno 1578. Vxorem duxit Mariam-Annam, Bauaram, Guillielmi filiam, ſororem Maximiliani moderni Bauariæ Ducis, Grætzij, XXIII. Aprilis anno 1600. quæ obijt hoc a°. 1616. menſis Anno 1617. VII. Iulij, curante Matthiâ Cæſare, vltroq; cedentibus Maximiliano et Alberto patruelibus, REX BOEMIÆ …

CAROLVS V. Auſtriacus Natus Grætij 17. Iunij a°. 1579. Obijt ibidẽ 17. Maij 1580. Sepultus in Coenobio Secconienſi.

GREGORIA MAXIMILIANA Auſtriaca. Nata Grætij 22. Martij a°. 1581.

LEONORA V. Auſtriaca. Nata Grætij 25. Sept: anno 1582.

MAXIMILIANVS IV. Auſtriacus, in confirmatione Maximilianus Erneſtus dictus. Natus Grætij 17. Nou: anno 1583. Obijt anno 1616. Sepultus

MARGARETHA VII. Auſtriaca. HISPANIARVM REGINA. Nata Grætij 25. Decemb. a°. 1584. Nupſit Philippo III. Auſtriaco agnato Hiſpaniarũ Regi Valentiæ anno 1599. Obijt maximo omnium luctu Hiſpaniæ deſiderium mater pauperum ex partu Alfonſi Cari filij 13. Octobris anno 1611. Sepulta

LEOPOLDVS V. Auſtriacus, Epiſcopus Argentinenſis et Pataujenſis, Landgrauius Alſatiæ. Natus Grætij IX. Octob. anno 1586. Mortuo a°. 1609. Ioanne Wilhelmo Duce, Legationem in Prouincias Iuliacenſes nomine Rudolphi Cæſaris et Imperij imperterrito animo ſuſcipit; Solus autem Proteſtantium Germanorum, Francorum, Anglorum, Hollandorum armis impar, Prouinciã excedit, et hodie inis intentus, veræ religionis propagandæ ſtudio, tot per ditionem Argentinenſem et Pataujenſem Collegia Patrum ædes ſacras et Seminaria condit. vt ego ipſi (ſicut alij Rudolpho IV. ex ſimili cauſa) fundatoris agnomen tribuere non

Continvatio vitae Caroli V. Maximi. Rom. Imp.

FRANCISCVS I. Francorum Rex, libertati regnoque reſtitutus, tantum abfuit, vt conditionibus pacis Madrilianæ ſatisfaceret, vt è contra potius cum Pontifice Clemente VII. Medicæo, Venetis & Franciſco Sfortiâ xvij. May eodem adhuc libertatis anno 1526. fœdus contra Cæſarem fecerit. Eodem anno, xxv. Iunij, Cæſar in Comitijs Spirenſibus decreuit, ne quicquam vſque ad concilii generale in religione immutaretur. Publicatum autem fuit hoc decretum primum menſe Aprili anno 1529. cui cum ſe quidam Principes opponerent, Proteſtantes dicti ſunt. Vigeſimo quarto Iulij Carolus Borbonius arcem Mediolanenſem Cæſaris auſpicijs occupauit. Sub initium anni 1527. Pontificis, Franci, Venetorumque confœderatorum copiæ regnum Neapolitanum inuaſerunt; ſed, rebus parum proſpere ſuccedentibus, tum commeatus inopia preſſi, ad ſua quiſque rediit. Sexto May Borbonius vrbem Romam vi cepit, & in illâ ipſâ oppugnatione telo ictus occubuit. Anno 1528. menſe Ianuario Cæſari Brugis in Hiſpania à Franciæ & Angliæ Regum Legatis, præſentibus Venetorum & Sfortiæ Oratoribus bellum indicitur. Quo etiam, ſub finem Aprilis Lautrechius Franci & confœderatorum nomine & copijs Neapolim terra marique obſedit. Sed, Aurijs Principibus Cæſaris partes amplectentibus, ipſo Lautrechio, Vaudemontano aliiſque ducibus terreſtris exercitus, atque maximâ copiarum parte contagione peſtiferâ, peſte & fame aſſumptâ, vrbs tandem Neapolitana, diuino quam humano auxilio, obſidione liberatur. Menſe Auguſti & Septembri Fani D. Pauli Comes Inſubriam magno Exercitu ingreditur. Tertio nonas Octobris Cæſar cum Carolo Egmondano Geldriæ Duce Gorichemij pacem fecit, & de ſucceſſione in Geldrenſi & Zutfaniæ Principatu tranſegit. Decimo tertio cal. Nou. ab Henrico Bauaro Vltraiectinam & Tranſiſalanam ditionem accepit. Anno 1529. menſe Iunio Comes Fani D. Pauli Papiam tentarus ad Landrianum ab Antonio Leua prælio ſuperatus, derelictâ Inſubriâ in Franciam reuertitur. Quo factum, vt confœderatorum animi, Cæſaris potentiâ & felicitate, ſociorum infelicitate & ſiniſtrâ belli adminiſtratione moti, iam ad pacem quam bellum inclinare cœperint. Hinc primum Barcinone Menſe Iunio cum Pontifice Clemente: nonis autem Auguſti ſequentibus Cameraci cum Rege Francorum: inde xxiij. Decembris Bononiæ cum Venetis & Franciſco Sfortia pacem fecit, eundemque Ducatui Mediolanenſi reſtituit; cui etiam Chriſtiernam ex ſorore neptem poſtea collocauit. Anno 1530. 22. Februarij ferream regni Longobardici: & 24. ſequenti, ipſo natali die auream Imperij coronam a Clemente VII. Pontifice Maximo Bononiæ ſuſcepit. Eodem quoque anno in Comitijs Auguſtanis Traiectum ad Moſam Brabantiæ aſſeruit. Vbi etiam confeſſionem (quæ a loco Auguſtana dicta) a quibuſdam Imperij Principibus accepit. Anno eodem 1530. IV. Idus Auguſti Florentiam poſt diuturnam obſidionem in poteſtatem recepit, cui Mediceos reſtituit, atque Alexandrum eiuſdem familiæ Principem potentiſſimum, Ducem: eidem vero anno 1535. Margaretham filiam notham vxorem dedit. Anno 1531. Franciſci Piſarræ opera Peruanam Indiæ ditionem ampliſſimam & opulentiſſimam imperio ſuo ſubiecit. Anno 1532. ſuis fratriſque Ferdinandi copijs immanem Chriſtiani nominis & ſanguinis hoſtem Turcam, Viennam exercitu CCC. bellatorum millium obſidentem, ab vrbe, Auſtriâ, Vngariâ & Imperio procul retrocedere coegit. Anno 1532. ob pulſum regno Tunetano Muleaſſem, expeditionem Africanam contra Barbaroſſam ſuſcepit, & xxv. Iulij Guletam vi: Vigeſimo primo eiuſdem Tunetum ipſum a Barbaroſſa deſertum cepit, diripuit, & Muleaſſem regno reſtituit. Mortuo anno eodem Sfortiâ, Mediolani principatum ex eiuſdem teſtamento adijt. Quem cum Franciſcus I. Francorum Rex tradi aliquoties a Cæſare ſibi poſtulaſſet, eidem (paruo tamen effectu) bellum parat acerrimum, & quotquot poteſt Europæ Principes, imo ipſum Turcam (enormi fœdere) in Cæſarem concitat, vti etiam vicinum Belgio Geldrum. Paruo tamen eius commodo: pacis enim quaſcumque leges a Cæſare victore tandem accipere coactus eſt. Anno 1536 VIII. Iunij Groningani ſeſe Caroli Imperio Belgico ſubdiderunt. Anno 1537. 2. cal. Auguſti inducias cum Gallo in Belgio in tres menſes pactus eſt; quæ poſtea prolongatæ: tandem anno 1538. in annos decem extenſæ ſunt. Anno 1540. Gandenſium tumultus cōpeſcendi cauſâ ex Hiſpaniâ per Frāciam in Belgium euolat. Anno 1541. Francus in Comitijs Ratisbonenſibus per Legatos Mediolanum repetit, & ſub ſpecie intercepti cuiuſdam ſui in Italiâ Legati, ruptis inducijs ſupradictis decennalibus, Cæſari bellum parat. Eodem anno Cæſar Algerium irritu conatu obſidet. Anno 1542. Gallorum, Danorum, Geldrorumque arma per Belgium, Lucemburgicos, Roſſilonisque Principatum reſpectiue feliciter excepit, repulit, vindicauit. Eodem anno 1542. ad cal Nou. Paulus III. Pont. Max. concilium Generale Tridentinum indixit. Anno 1543 Solymannus Turcarum Tyrannus ad inſtantiam Regis Francorum, Barbaroſſam cum magnâ claſſe in Italiam mittit; qui Franciſco Borbonio Anghiano iunctus, Rhegium & Nicæam opidum occupat, arcem aduentu Vaſty territus deſerit. Eodem anno Cæſar Guillielmum Marcanum Cliuiæ Ducem Galli ſocium, debellatum, Geldriâ & Zutphaniâ cedere cœgit. Anno 1544. initio Ianuarij Spiræ comitia celebrauit, ibidemque cū Chriſtierno tertio Daniæ Rege pacem fecit. Ineunte vere Barbaroſſa claſſe Tollonio (vbi hiemauerat) eductâ, Algerium verſus reuertitur, calamitoſiſſima ſui relictâ memoriâ, magno Franciſci Regis dedecore, quod capitalem Chriſtiani ſanguinis hoſtem, tam exiguo ſuo commodo, tam miſerabili Italiæ clade euocaſſet, & tot millia animarum ſuâ culpa in ſeruitutem abducta fuiſſent. Eodem anno Vaſtius ad Ceresolam contra Gallos infelici euentu pugnauit & Petrus Strozza exercitum Gallicum in Italiam duxit. Quo etiam Cæſar Lucemburgium & alia illius ditionis a ſuperioribus annis a Gallis capta, recuperauit: alibi caſtrum deſiderij: Fanum Theodorici occupauit, alibi alia geſta. Quæ tandem XVIII. Septemb. pax Creſpiaca ſecuta eſt. Anno 1546. Geldriæ & Zutpahaniæ Dux iauguratus eſt. Quo etiam in Comitijs Ratisbonenſibus negotio Religionis actum, vnde (Saxone & Heſſo a Cæſare proſcripto) ſecutum bellum Germanicum Smalcaldicum. Quâ occaſione quoque Boemi Ferdinando rebellauerunt: prout etiam in ipſâ Peruanâ per hæc tempora tumultuatum eſt. Anno 1547. pridie Cal. Apriles obijt Franciſcus I. Galliarum Rex, ſuceſſit Henricus II. filius. Eodem anno 1547. octauo Cal. May Cæſar Saxonem proſcriptum cruentâ pugnâ ad Albim vincit, capitque; Qua clade Boemi territi ad obedientiam redierunt. Decimo tertio Cal. Iunij Heſſonem captiuum conſtituit: Nepolitanos eodem anno ob introductam à Vicerege Petro Toletano Inquiſitionem ſacram tumultuantes domuit. Anno 1548. per Iulium Pflugium Naumburgi Epiſcopū, Michaelem Sidonium & Ioannem Iſlebium Agricolam, formulam religionis (quæ INTERIM dicta) concipi, & in Comitijs Auguſtanis eiuſdem anni publicari iuſſit. Ibidem etiam Prouincias Belgicas certis conditionibus Imperij membrum & circulum fecit. Peruanos eodem hoc anno domuit: Cameram Imperialem reformauit, & Electoratum Saxoniæ a priori ad modernā familiæ Thuringicæ ſtirpem tranſtulit. Anno 1550, VII. Cal. Iulij Auguſtæ comitia indixit; quibus vna cum Philippo filio interfuit. Decimo quinto Iunij Bruxellenſes (auctore & inuentore vrbis Ammanno, nobili viro Ioanne de Locquenghien) foſſam nouam nauigabilem primum fodere cœperunt. Quarto Idus Sept. per Ioannem Vegam Siciliæ proregem Africam (alias Aphrodiſium) vi expugnat. Eodem anno Gallus Saxoni & Germannis proteſtantibus confœderatus Cæſari bellum infert. Quo etiam Maria Cæſaris Soror Bruxellæ bellum in Francum ob direptionem vndecim nauium Belgicarum publicari iuſſit. Anno 1551. Cæſar Parmam, ob defectionem Octauij Farneſij ab Eccleſiâ ad Francos, Iulij Pontificis requiſitione obſidet. Eodem etiam anno initio Decemb. Proteſtantium Legatos pro Heſſonis liberatione agentes inanes a ſe dimittit. Anno 1552. Saxo Franco confoederatus quam ſecretiſſime conſcriptis copijs in Cæſarem inermem educit, & menſe Iunio Oenipontem (vnde Cæſar cum Ferdinando fratre Villacum paulo ante abiuerat) recta contendit & occupat. Francus etiam magno exercitu Germaniæ fines ingreditur, & ſub ſpecioſâ libertatis Germanicæ tutandæ vmbrâ, prætextu ſolo liberi tranſitus, Metim, Tullum, Virdunum iugo Francico (cui & in hunc diem vſque ſubſunt) ſubmittit: Treuirim, Argentinam, Colmariam, Seleſtadium, aliaſque vrbes ciſrhenanas eodem aſtu fruſtra tentat: inde per Lucemburgicum agrū in Franciam diuertens, Dampuleriū, Iuodium, Mammediumque cepit; ſed non impune: Reuſſio & Roſſemio Picardiā & alias Francici regni ditiones (Nouiduno, Neſlâ, Chaunio, Roiā, Follēbranâ, Heſdinoque oppido & caſtro occupatis) fere Pariſios vſque ferro flammâque vaſtantibus. Menſe Augſto Turcarum Solymannus, ad Francorum regis inſtantiam ſecundo claſſem non contemnendam ſub Draguto contra Cæſarem mittit; qui regnum Neapolitanū circumnauigans, Auriam prælio nauali vicit. Cæſar, factâ pridie cal. Auguſti Paſſauij cum Proteſtantibus per Ferdinandum fratrem pace, Villaco Inſprucum redit: inde Auguſtam diuertens, Magiſtratum à Saxone conſtitutum, loco mouet, & XI. cal. Nouembris Metim exercitu centū millium bellatorum per hyemis incommoditates fruſtra obſidet. Eodem anno 1552. Senenſes, intromiſſis Francis, Hiſpanos & Florentinos vrbe pellunt. Anno 1553 Cal. Ianuarij Cæſar obſidionem Metenſem ſoluit. Eodem anno menſe Auguſto Turca (iam tertio a Frāco contra Cæſarem euocatus) claſſi Franciæ iunctus, Duce Draguto Corſicam inuadit; quam, Draguto ſub autumnū Conſtantinopolim reuerſo, Auria cum omnibus alijs inſulæ locis Francis iterum eripuit. Cæſar in Belgio agens Reuſſiū in Francos: Roſſemium in Lucemburgios mittit: Terrouanā 4. Id. Iunij expugnat, diripit & incendit: Sabaudo Duce Heſdinum idum, atque tandem etiam v. cal. Auguſti ipſā arcem capit: Vtramq; diruit & nouum alibi condit. Anno 1554. Senenſe bellum Cæſar Duce Marchione Marignani contra Gallos ſuſcepit, & Gallus Belgium tribus exercitibus aggreditur: Mariæburgum, Binſtium & alia per Namurcum loca capta; per Hannoniā & Attrebares ferro flammaq; graſſatū. Nec minus a Cæſarianis per Comitatum Fani D. Pauli, & Picardiam, alioſq; tractus ditionis Franciæ ad Authiæ ripam, Mōſtreulium & Dorlanum factum, omnia ferro flammâq; vaſtata; res interim in ditione Senenſi Marignano pro Cæſare fortiter gerente. Vbi poſtridie cal. Auguſti vnâ: inde III. non. Auguſti aliâ pugnâ Gallos vicit: cæſis vltra quinque milibus, captis ſignis militaribus centum. Quâ clade Gallorum res in Italiâ paulatim labefactæ. An. 1555. x. cal. May Senenſes longâ arctâque obſidione feſſi, Strozzâ Duce Francorū debellato, Marignano deditionē faciūt, & Frāci tandē expugnato etiam menſe Iunio ab eodem Portu Herculis, ex omni Senenſi & Florētinâ ditione abire iuſſi; fruſtra Turca (qui iam quarto a Franco contra Cæſarem euocatus eſt) Plombinum & Elbem tentante. Multa etiam hoc anno iterum Franci per Belgium, Pedemontem, Inſubriam, & ditionem Montferretanam hoc illoque euentu egerunt. Conditum quoque in Belgio contra illorum irruptiones Carolomontium, cum Philippopoli. Ad Heſdinum ab Hiſpanis & alijs loci præſidarijs: ad Baupamam ab Orchimontio oppidi præfecto Franci victi: vtroque prælio ad 1300. equites cæſi. Tot tantiſque rebus & pluribus actis, Cæſar, laborum annorumque plenus, continuâ corporis ægritudine pene conſumptus, Philippum filium ex Angliâ Bruxellam euocat, eique ibidem in pleno Ordinum conuentu, eodem adhuc anno 1555. ipſo feſto Simonis & Iudæ, Burgundionum & Belgarum Principatus: Anno vero 1556. ſequenti xvij. Ianuarij omnia regna Hiſpanica, Italica & alia noui orbis, paterna vel recens acquiſita: tandem etiam menſe Septembri Ferdinando Fratri Imperium renunciat, & eodem adhuc menſe, cum Leonorâ & Mariâ ſororibus claſſem Zeburgi Zelandiæ conſcendit, felici nauigatione Laredium Biſcaiæ oppidi portum appellit; inde Valliſoletū: hinc in Extremaduram Prouinciam delatus, in Monaſterio D. Iuſti Ordinis Eremitarū D. Hieronymi, loco ſolitario, reliquum vitæ ſanctiſſime tranſigit, & non integro ab hinc biennio elapſo, xxj. Octobris, ipſo D. Matthæi animam Deo reddidit, anno Chriſti 1558. tertianâ febri e continuis articularis morbi doloribus natâ, extinctus. Sepultus Granatæ iuxta matrem, avum & auiam maternam. Vxor Eliſabetha Luſitanica Emanuels filia, de quâ in ſtemmate regum Portugalliæ paginâ octauâ.

Candide Lector.

RVDOLPHVS I. Auguſtus, auguſtiſſimæ familiæ Habsburgi-Auſtriacæ conditor & amplificator fortiſſimus, quarti & vltimi huius Hiſtoriæ noſtræ genealogicæ ſchematis caput coronat. Eius res ante & poſt adeptum Imperium geſtas, ſuccinctè deſcripſi. Inibi Lector viderit qua ratione primo AVSTRIAE, STIRIAE & CARNORVM Principatus &c. ad familiam deuoluti ſint. Illorum poſſeſſores vltimos ſtirpis Babenbergicæ
A. habes ad litteram A. De titulo Archiducali conſule quæ in vitâ Friderici II. ſtirpis eiuſdem vltimi adduxi. In hoc ſchemate diducendo ſecutus ſum maiori ex parte Gerardum de Roo, vſque ad Maximiliani I. tempora, quouſque (meo iudicio) nemo de familiâ clarius aut plura ſcripſit. Dies Natales, coniugia, prolem, res geſtas, agnomina, ſucceſſiones regnorum, & Principatuum, mortē, ſepulturam, & quicquid notatu dignum tam anguſto ſpatio comprehendi potuit; ſucceſſum & progreſſum familiæ, ab ipſo Rudolpho I. vſque in hanc noſtram ætatem, ab annis, menſibus & diebus, quantum fieri poteſt, ſub vno velut oculo omnia & ſingula vides. Quot Imperatores a Ru-
B. dolpho I. familia Occidenti dederit, inſignia aquilina deſignant. Infra ad vitam Matthiæ I. B. Lector viderit quot iam annos AVSTRIACI ſupra Carolingos in Occidente, & ſupra Palæologos in Oriente imperauerint. Vt autem præter dignitatem Imperatoriam, de Carolingicorum aut Palæologorum (quibus nulla familia ab ipſo Iulio, nec in Oriente nec in Occidente Auſtriacis diutius imperauit) potentiâ quidpiam hic in comparationem potentiam Auſtriacæ adducam, non eſt propoſiti mei, nec adeo neceſſarium. Quid enim & Carolingi & Palæologi olim tenuerint, notum ſatis eſſe puto. Quid AVSTRIACI hodie in hoc & illo orbe teneant, immo quantum ipſam Monarchiam Romanam potentiâ ſuperent, alij ſcripſerunt. Si Indias Europæ iungi liceret, quid Turcorum? quid Perſarum? quid Chinarum? quid Præsbiteri Ioannis? quid Moſcorum Imperium cum Auſtriaco? Sic Geographici ſentiunt, ſic dictitant ipſorum chartæ, hi & alij diſputarunt pluribus, & hic ego pedem ſiſto. Habes præ-
C.D.E terea (integerrime Lector) ſub litterâ C. BOEMIAE, D. VNGARIAE & E. POLONIAE Regum ſeriem, a quo tempore in illis ſtirps maſcula defuit & vltra, vſque ad hæc tempora. Cernis proinde per inſignia, quibus con-
F. G. nubijs, quo iure, anno & tempore, idem primo F. BOEMIAE: hinc G. idipſum iterum, & vna cum illo VNGARIAE
H. quoque regnum, SILESIAM, MORAVIAM, LVSATIAM adierint: nec non H. BVRGVNDIONVM & BELGARVM
I. Principatus: inde I. regna potentiſſima HISPANIARVM, INDIARVM, ITALIAE, ASIAE, AFRICAE: & iterum
K.L. ab exiguo quo diuulſio facta fuit interuallo, ſupradicta. K. VNGARIAE & BOEMIAE: ac L. non ita pridem LV-
M.N. SITANIAE regna adepti ſint, & longe ante illa omnia, & quidem primo iſto æuo Albertino M. SVEVORVM: N.
O.P.Q. FERRETANORVM: O. CARENTANORVM: P. TIROLENSIVM & ATHESINORVM: poſt Q. CILLENSIVM &
R.S.T. R. GORICENSIVM, atque ſæculo Carolino proxime elapſo S. VLTRAIECTINORVM: T. INSVBRIAE aut Me-
V. diolani: tum V. GELDRIAE, ZVTPHANIAEQVE Principatus nobiliſſimi familiæ aduenerint. De Marchionatu Burgouiæ & Comitatu Hohenbergico conſule paginam V. Vides hinc Burgundionū & Belgarū Principes Valeſios, audaces, intrepidos, bonos, pugnaces, ipſa Martis Idola; patrem, filium, nepotem, pronepotem: illinc Ferdinandum Catholicum, Alexandri Magni, Auguſtorum æmulum (diſſoluto verè nodo Gordiano) & Vladiſlaum Polonum Iagellonicum, vno eodemque æuo, regna, imperia noua coadunantes. Quæ omnia (ô quam breui ſpatio!) agente prudentiſſimo & fortiſſimo (per tot certè diſcrimina rerum) Cæſare Maximiliano I. eiuſdem auguſtiſsima proles & poſteritas excepit. Sic vaticinia illa bina de Rudolpho I. eiuſque poſteris adimpleta, ſic ſummus iſte cœlorum terrarumque Iudex, Principum fortiſſimorum pietatem, virtutem, religionis vnicæ, veræ, orthodoxæ aſſerendæ, propagandæ ſtudium & zelum compenſauit, ſecundauit. Hanc ipſi ſuâ dextrâ & virtute tutantur & defendunt, conſeruant. Ad hoc eos in hoc orbe præ cæteris Chriſtiani Imperij Principibus Deus ter Opt. Max. delegit, euexit, dotauit. Idem ille pientiſſimam prolem, perpetuo ſeruet, & æternâ ſua gloriâ beet. VALE mi Lector, & laborem, ſtudium ſumptumque meum æqui bonique conſule.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0021

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0022

Ma 3014 2

ULB Halle 3
003 736 784

f

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0023

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0024

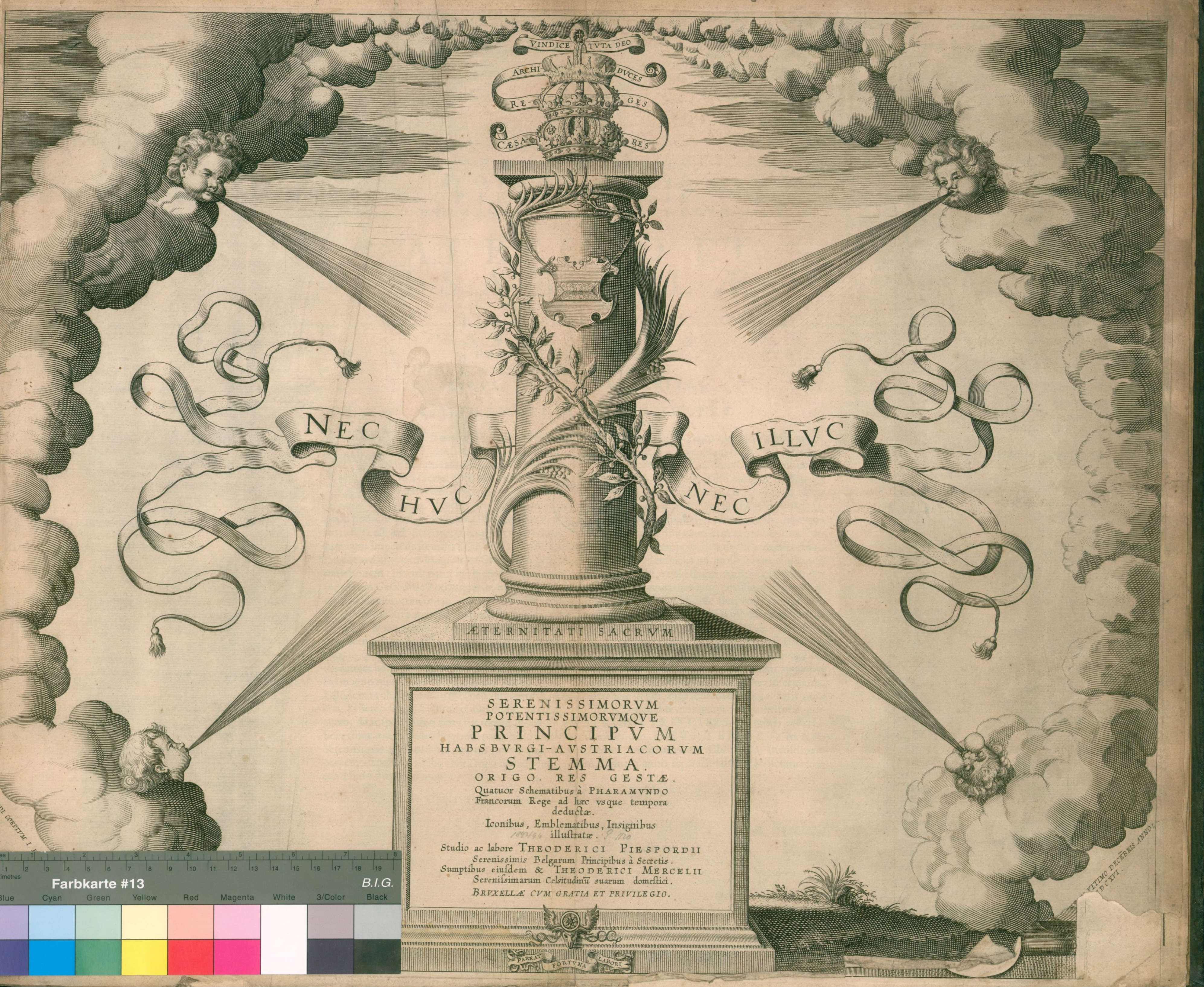

1893/94 S. 1120
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:3-35722/fragment/page=0025